Quan vingui la fi del món,
vindrà la fi d'URALITA

LA PUBLICITAT

ANY L.—NUM. 16,997.—PREU: 10 CENTIMS

BARCELONA, DIVENDRES, 28 DE SETEMBRE DE 1928

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ, PLAÇA DE CATALUNYA, 3.—TELEFON 14014

TALLERS D'IMPRENTA: CARRER BARBARA, 11 i 13.—TELEFON 10503

El paper de fumar francès LA+LA no ha de considerar-se com un de tants degut a què ha estat l'únic que ha obtingut la preferència de tots els nostres bons fumadors.

Demaneu-lo a tot arreu.

Es de fama mundial. Premiat a totes les Exposicions.

CRONICA

Cènia enllà

Sense inscriure's en els renglés de l'optimisme professional — perquè aquest optimisme no és més que l'excusa de la inèrcia — cal mateix registrar els fets encoratjadors produïts en aquests darrers temps. Un dels més valuosos i simptomàtics és, sens dubte, per la qualitat i la seva orientació, el treball dels grups selectes de València.

Era paradoxal, però gairebé tota la renaixença valenciana seguia la tradició secessionista de la decadència. El particularisme — que tots hem de respectar, perquè està en el moll de l'os de la nostra història, — esdevingué isolament, desconeixença, àdhuc recel entre els que a banda i banda de la Cènia parlem la llengua d'Ausias March. Algun bescanvi de salutacions en vers, algun brindis a la fi d'un banquet de Jocs Florals, — càlida buidor — no conseguien, ni potser tampoc no s'ho proposaven massa, d'escurçar les distàncies. Ha calgut que els anys passessin. Ha calgut que generacions noves, inhibint-se dels vells prejudicis, s'enfrontessin serenament i cordialment amb els problemes. Ha calgut, — i ha estat.

Seria errat de creure, és clar, que els nuclis acoblats entorn de la Societat Castellonesa de Cultura i de la *Taula de Lletres Valencianes* representen l'estat d'esperit de la totalitat, ni de la majoria del poble valencià. Més errat, però, seria de desconèixer que les eleccions intellectuals d'avui són sempre els capdavanters del demà.

Fruit dels esforços d'uns i d'altres és que la producció valenciana es desixi de l'esperit provincià i de la forma ruralista, i que els periòdics i les editorials catalanes s'enriqueixin de collaboracions interessants i de llibres excellents. El fruit més important, però, és la cordialitat, la superació dels antagonismes. Llegiu, per exemple, aquestes paraules amb què Francesc Almela i Vives acaba el seu article sobre la catalanitat del pintor Francesc Ribalta, en el darrer número de la *Revista de Catalunya*: "Ni Catalunya pot envejar a València la glòria de Francesc Ribalta, ni València auria d'envejar-la a Catalunya, si alguna vegada fos demostrat capellablement que l'emèrit pintor era nat a qualsevol indret de Catalunya. Per a impedir-ho hi ha — o calдria que hi hagués — coses que tothom coneix." Exacte. Per aquestes raons, anys enrera, quan tothom creia empordanès un dels nostres més grans poetes, Jordi de Sant Jordi, no vaig estar-me de contradir-ho, provant amb documents que era valencià. I no vaig fer-ho pas a contracor, per probitat històrica, sinó sense cap recança, convençut que Catalunya no n'era gens empobrida del fet que l'apassionat cantor d'Isabel fos nat vora el Túria i no vora el Ter.

He aludit més amunt la *Taula de Lletres Valencianes*, i he d'afegir que m'ha suggerit aquestes consideracions el fet que ella entri en el segon any de la seva publicació. Avesats als foc-follets de revistes literàries, molts temien de veure-la esllangnir-se i desaparèixer. Per contra, cada número ha crescut d'interès i ha arrelat més endins el seu ideari. Plena d'abrivada, ens anuncia per a hui d'hora la creació d'una Editorial.

No cal pas encoratjar els qui prou coratge tenen. Volem només, fet i estant, felicitar-los de tot cor.

L. NICOLAU D'OLWER

Full de dietari

PER QUE?

D'esquitllentes m'ha semblat veure que en el segon pis d'alguns autòmnibus del darrer model—model imposant, diguem-ho de passada—hi ha un rètol que invita els fumadors a fumar o, almenys, que tolera que hi fumin.

Està bé. Una delicadesa de la companyia envers els fumadors. Són un gremi nombrosíssim i no és estrany que desvetllin l'atenció de les companyies de transports collectius...

Però des del punt de vista de la higiene física i moral, quina llàstima! Els minuts o els quarts que el bon fumadors passava sense fumar en l'autòmnibus, li feien un bé incalculable. No sols donava treva a les vies respiratòries, segurament més o menys intoxicades per la inhalació de la nicotina, sinó que enrobustia les molles de la seva voluntat, probablement una mica fluixes.

¿Per què serà que el fum debilita tan notablement la voluntat baronívola? Es un fet inexplicat. Els més dels fumadors són incapaços de privar-se de fumar o tant sols de reduir llur quota diària de cigarrets. Faran treballs titànics que suposen una enorme acumulació de voluntat o de paciència; realitzaran sacrificis heroics; arriscaran la vida, si cal... Però no sabran passar vint-i-quatre hores sense encendre un cigarret.

¡Quina tragèdia quan l'ordre de no fumar és pronunciada pel metge, amb greus amenaces de mort! Hi he vist homes que farien riure si no arribessin a fer plorar... Es posen pitjor que els infants quan bruscament són privats de la tèbia i suculenta font de vida...

Un vici aparentment tan poc absorbent que pot combinar-se amb tots els altres, té, no obstant, prou força per convertir un gegantàs optimista en un ésser malenconic, deprimit, infantívol... Es curiós.

Es curiós per a mi, sobretot, que no sóc fumador.

CARLES SOLDEVILA

Per als damnificats de l'incendi del Montnegre

Cridats pel periòdic "Excursionisme", varen reunir-se, fa uns quants dies, les entitats excursionistes de la nostra ciutat, a fi d'organitzar un festival a profit dels damnificats per l'incendi de les Gavarres.

En la dita deunió va quedar constituïda una comissió per a portar a terme la magna idea del portaveu de tots els excursionistes, i per les notícies que han arribat fins a nosaltres, sabem que es tracta de celebrar una festa al Palau de la Música Catalana, en la qual hi prendrà part, sembla, el nostre benemèrit Orfeó Català, l'Esbart Català de Dansaires i alguns altres elements que encara no estan compromesos.

No cal dir com ens ha resultat simpàtica la idea dels excursionistes, ja que potser són ells els qui, en les seves marxes per les muntanyes, estan més en relació amb els perjudicats pels incendis dels boscos.

També que lord Cushedun ha suggerit que els Estats Units podrien proposar una altra solució. Sembla que la contesta americana es limitarà a dir que el compromís franco-anglès no convé als Estats Units.

Per ara, del Pacte de París no en surt res de positiu ni tan solament la confiança i bona cara.

M. B.

A llaor de l'estulta Acadèmia

A Joaquim Xirau

Deia l'altre dia el nostre benvolgut Carles Soldevila si no pecaria per massa subtilitat en sospitar que la renaixença de la llengua catalana no seria una conseqüència del moviment medievalista més aviat que la causa o alguna de les seves causes. Una tal prevenció ens sembla baldera; perquè el cert és que la llengua fou una de les moltes manifestacions *a posteriori* del Romanticisme, o, si es vol, del medievalisme. Però no oblidem que el medievalisme és també una d'aquestes manifestacions romàntiques *a posteriori*.

Permeti ara l'amic Soldevila que, posats a parlar de Romanticisme, ens embranquem a parlar de Classicisme i d'Academisme, tot deixant de banda la qüestió de la revifalla de la llengua.

El Romanticisme, recordem-ho, no debuta pas en l'anomenat període romàntic, sinó ben abans, i no és paradoxa. La primera fase romàntica és durant el segle XVIII, i el *Retour à la nature*, de Rousseau, n'és una de les seves fases. Molt abans que Rousseau, el jardinisme anglès, el jardí romàntic, ja posa ben corpòriament el problema; altrora Anglaterra iniciava la literatura sentimental. França i Alemanya colliren ja en el segle XVIII aquestes suggestions i les desenvoluparen. El jardí romàntic francès derrota en ple segle XVIII el de Le Notre i esdevé infinitament més romàntic que el jardí i el parc anglès. Volney, l'abbée Delille, Rousseau, Diderot, Choderlor de Laclos, l'abbé Prévost, Crébillon, Bernardin de Saint Pierre, etc., junt amb una collivada de literats menors, produeixen una literatura de sentiment, de sentimentalisme i de passió tan característica del Romanticisme com la que cinquanta anys més tard es produirà a França i a tot el món dintre la reconeguda escola romàntica del segle XIX. *Les Nits*, de Young; *Els Sepulcres*, d'Hervey; *La Belle Heloïse*, *Paul et Virginie*; les obres romàntiques de Goethe i de Schiller, són d'un passionalisme i d'un sentimentalisme que no tindrà parió en la literatura europea dels anys 1830 a 1848.

Es curiós de remarcar que la Revolució Francesa, que és una conseqüència d'aquest estat dels esperits, apareguí com la partió es tanca entre ambdós romanticismes. Però si prescindim imaginàriament d'aquell gran trasbals polític, constatem que gairebé sense interrupció, àdhuc amb infiltracions en l'època revolucionària, els dos romanticismes només en fan un; llarguíssim període romàntic que arrenca de la mort de Lluís XIV i que perdura fins a Victor Hugo i, més o menys esmorteït, fins més enllà de l'autor d'"Hernani". A desgrat del seu imperialisme, del seu centralisme a la romana: a desgrat del novo-classicisme que instaura, a desgrat del racionalisme que l'informa, la Revolució Francesa no cessa de manifestar-se esporàdicament amb un subconscient romàntic: sembla com la manifestació d'una concepció romàntica del classicisme i del racionalisme; una nuca com el que li succeeix al feixisme actual, que té el caient d'una concepció romàntica de la Roma Imperial.

Però el Romanticisme, ja el primer Romanticisme, no fou pas exclusivament passional i antiracionalista sinó que fou principalment i essencialment realista, una reacció realista contra el despotisme de l'Acadèmia i contra l'abús de les regles. A mesura que l'Acadèmia trobava els components de l'obra d'art, aquesta es perfeccionava exteriorment, però també es buidava. Quan l'Acadèmia tingué ja llest el seu anàlisi estètic i pogué, per tant, oferir la fórmula exacta i completa de l'obra d'art, aquesta es moria. Per això, ja en vida del Rei Sol, era entre els immortals de la Reial Acadèmia per ell fundada on es trobaven la majoria dels pintors destres i buits, amb Carles Lebrun al cap.

Morta la cuca, mort el verí. En aclucar els ulls Lluís XIV, l'Acadèmia no morí pas; però bé començà a llanguir i a desacreditar-se. I això mateix succeí a les regles de Boileau. Alhora, enllà del clos acadèmic, florien heretgies exquisides en totes les arts i es produïa el Romanticisme. No sols la literatura deveuia romàntica, sinó també la pintura. I la música, l'art romàntica per essència, coneixia el seu segle d'or. Així i tot, l'Acadèmia, les regles, l'escola, la disciplina, feren un gran bé i encara estan destinades a tornar-lo a fer. La reacció que ella hagué de sofrir del Romanticisme, aquest l'hagué de sofrir posteriorment de l'Acadèmia. L'art francès del segle XIX, tan viu com el de la Grècia clàssica, és fill d'aquesta reacció. I encara als nostres dies ja comencem a clamar perquè les disciplines acadèmiques encaminin altra vegada la moderna anarquia romàntica. Aquesta és la llei d'acció i de reacció constant de l'esperit de la cultura.

Es que, contràriament al que suposa molta gent, el Classicisme, que l'Acadèmia vol representar i acaparar, pot no ésser una actitud espiritual antitètica del Romanticisme, sinó que ambdós són probablement complementaris. El Classicisme apar com una síntesi de totes aquelles espècies i sub-espècies romàntiques: passió, sentiment, varietat, moviment, gràcia, vitalisme, força, etc. — pintoresc, exotisme, medievalisme, sentimentalisme, patologisme, etcètera. El classicisme seria, des del punt de vista de l'art, el moment sintètic i realista de tots els atributs de l'esperit, el moment més just i equilibrat de tots aquells components. El Romanticisme seria el moment de la desbandada de tots els components realistes del Classicisme.

La desbandada romàntica pren tres direccions principals: la estrictament naturalista, la estrictament passional i, per fi, la degeneració d'aquesta en idealisme, tant més decantat com més vague. Per manera que les arts més ingènitament idealistes, com és ara la música i la lírica, seran menys eficients com més deslliguin llur idealisme del substractum realista. Al capdavall el lirisme realista és el més perçutidor en l'esperit. El lligam que arreplegui i condensi de nou aquests elements, ara escampats i perduts en la follia i l'esterilitat, potser que siguin la forma, junt amb la raó. I aquests dos principis seran sempre, en mans de l'Acadèmia, atributs inalienables de Classicisme.

JOAN SACS

COMENTARIS

L'aviació francesa

L'accident que va produir, a Toul, el 2 d'aquest mes, la mort del ministre de Comerç de França, va tenir almenys l'eficàcia de posar al descobert, amb esclat ben detonant, una ferida antiga, que anava en camí d'esdevenir crònica. França, al cap de vint anys d'aviació i de deu anys de pau — hom ha pogut escriure — no té encara l'organització aèria que li cal. Sens dubte per trobar-la va néixer el Ministeri de l'Aire. Al seu front, Laurent Eynac, un nom prestigiós en l'Aeronàutica.

Eynac ha aconseguit, fa un parell de dies, no sols crèdits abundosos, ans també una certa llibertat de moviments. És el primer pas. ¿Vindrà de seguida aquella reforma total que la Premsa francesa, neguitosa, reclama?

"És inútil—diu el *Journal des Débats*—voler fer-nos creure que l'aviació militar va millor que la civil. La relativa escassesa d'accidents és deguda, en tot cas — conclou —, a la cura i destresa del personal navegant, no pas a la qualitat dels aparells." I *L'Europe Nouvelle* acollia la creació del Ministeri de l'Aire amb aquesta crítica lúcida: "Despenem sumes enormes per tal de tenir en permanència unitats certament nombroses, però proveïdes d'un material sistemàticament endarrerit. Ara bé, per al domini de l'aire és la qualitat, abans que tot, el que interessa."

Quan el *Journal des Débats* s'acara amb els defectes de l'aviació militar francesa, revela ben bé quines són les seves inquietuds. No es tracta pas de despit esportiu. No són els raids sortosos dels altres el que esperona i fa brollar les energies fecundes de l'emulació. És, encara, "el perill alemany" i "la seguretat francesa". La posició conservadora de la gran potència llatina es tradueix en inquietud davant el fracàs tècnic. Vegeu quina posició política tan definida es reflecteix en aquest paràgraf d'aquell diari: "Tinguem el coratge de veure les coses tal com són. Per interessants que siguin certes aplicacions de l'aviació civil, el desenrotllament de l'aviació és sobretot (hom gosaria a dir únicament) un problema de defensa nacional. No són pas consideracions d'amor propi esportiu o tècnic, no són pas consideracions relatives als afers que ens obliguen a seguir amb alguna inquietud els progressos de la indústria aeronàutica alemanya, reputada i proclamada oficialment civil."

No és estrany que, sota una atmosfera tan fina i sensible, M. Laurent Eynac hagi aconseguit, en poders i crèdits, el seu primer èxit. Com tampoc fóra estrany que l'aviació francesa recobrés aviat el lloc assenyalat que li pertoca. Haurà calgut, això sí, per estimular-la, evocar l'Enemic.—T. G.

La resposta americana al compromís naval franco-britànic

Un despatx de París diu que probablement avui l'ambaixador dels Estats Units lliurarà al Quai d'Orsay la contesta del seu Govern al compromís naval anglo-francès.

Tothom suposa que la nota americana rebutjarà el projecte que, després d'un gran esforç de bona voluntat, establiren els Governs de Londres i de París. No es tenen encara notícies concretes de l'abast del compromís naval, no obstant les personalitats més significades dels dos Governs han dit que és un projecte de desarmament, projecte que podria servir de base de discussió entre les cinc potències marítimes. Doncs bé: els Estats Units semblen que refusaran la proposició franco-britànica. L'actitud que pugui prendre el Govern de Washingtn ha motivat uns comentaris molt agres de la premsa anglesa i americana. La premsa francesa fa un paper de perfecta manada: El "Matin", diari mig oficiós, ha parlat de l'afer amb una mica d'ofendre el creditor, amb una certa amistat que no justifiquen ni la discreció ni l'amistat.

Aquestes polèmiques han creat una atmosfera irrespirable. No és exagerat de dir que ni en el pitjor moment de la célebre discussió sobre els deutes de guerra, ni l'any passat, quan es reuní la Conferència Tripartita, la tivantor havia arribat a un extrem com ara.

Qui té raó? Es impossible analitzar a fons el problema, perquè, com hem dit, el compromís naval és encara secret. El "Times" parla amb una duresa que segurament ofendrà els Estats Units. Ningú no admetrà—diu—que els Estats Units puguin fer creure al món que necessita una flota tan poderosa com la dels Estats Units.

Aquesta és la clau de la qüestió, i, francament, és impossible pronunciar-se. Anglaterra i l'Imperi britànic representen una massa de població considerable, però disgregable; en canvi, contra els 40 milions d'anglesos hi ha 120 milions de nordamericans, sense comptar Cuba i Filipines. Es evident que aquesta nació formidable només té un possible rival i que té el dret de vetllar pel seu prestigi. Per això és inútil, mentre no se sàpiga l'abast del compromís franco-britànic i no hagi estat publicada la resposta americana, dir qui té raó. I és també impossible admetre l'acusació anglesa i d'alguns diaris francesos que els Estats Units han emprès la cursa dels armaments.

S'havia dit que la resposta americana no seria lliurada fins a finals de setmana. La contesta sembla que s'ha precipitat i que les conferències de Mr. Kellogg amb els almiralls del seu país no hauran tingut la virtut que la nota americana formuli cap contraposició. S'ha dit

La setmana internacional

L'Argentina abandona Ginebra. Les negociacions renanes Els comunistes francesos, censurats a Moscou. Una correcció comunista dels «Huguenots». Pacifi-me feixista

L'Assemblea de la Societat de les Nacions s'haurà separat sota la penosa impressió de la retirada definitiva de l'Argentina. A l'hora que acabaven, a Ginebra, les reunions d'aquest setembre, la Cambra de Buenos Aires votava la supressió dels crèdits per a la quota-part de l'Argentina a la Societat.

L'actitud de l'Argentina i la qüestió renana han estat les principals preocupacions de l'Assemblea que acaba de clausurar-se. Tal com haviem previst, les negociacions per a l'evacuació de la zona ocupada d'Alemanya han estat iniciades d'una manera seriosa. La rèplica de Briand al canceller Müller fou un tro sense conseqüències. En lloc de l'oratge que molts esperaven, l'ha seguit un sol completament rialler. ¿Es que el ministre francès d'Afers estrangers havia estat impensadament massa dur? Costa de creure-ho. El pas endarrera que ha executat havia estat, segurament, ben previst i mesurat.

En realitat, Briand parlà a Ginebra per a la galeria francesa. Cal convenir que Müller havia parlat bastant per a la galeria alemanya. La diferència està en què Müller exigia i Briand negava una cosa justa. El fet és que, després del seu discurs tivant, Briand sembla disposat a fer concessions — concessions des del punt de vista francès. Del discurs que provocà l'entusiasme de's francesos, i un pànic momentani entre els devots de la política de concòrdia, no en queda gran cosa.

El pànic ha cedit el lloc a la confiança i l'humorisme ha succeït a l'estupor. Heus ací un Briand que,

a Ginebra, amenaça els delegats alemanys — Müller i Stresemann — amb una sanció severa: "—Us enviaré Painlevé, una altra vegada, si no sou bons minyons — diu. I "Le Cri des Peuples" ens presenta el terrible ministre de la Guerra francès disposat a donar valor a l'amenaça, equipat d'una manera que realment intimida.

Són molts que a França creuen que un Painlevé tan guerrer — un ministre que té horror al mateix nom del seu ministeri — no pot fer por ni als comunistes. Però també són molts els francesos que estimen que llurs *compatriotes* adherits a la III Internacional no són pas més revolucionaris que Painlevé és bel·licós. Es una opinió que exposàvem la setmana passada, i que el Sisè Congrés Comunista, reunit darrerament a Moscou, sembla que comparteix. El Congrés ha reprotxat als delegats francesos llur feblesa, llur escàs entusiasme. Llur incomprensió de les doctrines de Lenin. Ha acusat, sobretot, els comunistes francesos d'estimar massa les combinacions electorals i de creure que la revolució era feta quan les eleccions eren acabades.

Doriot

El diputat comunista de París Jacques Doriot, des de la seva presó, deu haver-se sentit venjat pels correligionaris de Moscou. Els "impurs" han recollit de mans del Sisè Congrés Internacional Comunista la correcció que ell creu que mereixen. I si s'ha indignat de veure comentades a França aquelles acusacions ha estat perquè es tractava de comentaris burgesos, no pas perquè no les cregui justes.

Rappoport

Però Moscou, que sap aprofitar els seus homes, ha trobat a la fi una feina adequada per als agitadors de França. Carles Rappoport ha estat encarregat per la direcció soviètica de Belles Arts de corregir la lletra dels "Huguenots", de Meyerbeer, de manera que hi entri la ideologia comunista. Cal dir a honor de Rappoport que, en les seves campanyes franceses no ha fet mai d'electorer.

Les dictadures, com es pot veure, no es complauen gaire en les feines electorals. Vermelles o negres, no estan per perdre temps. Ni a Rússia ni a Itàlia estan per divagacions arran de terra sobre els interessos de districte. Cal proposar-se un alt objectiu i treballar positivament per aconseguir-lo.

El feixisme italià, per exemple, és intensament pacifista. Tothom ho sap. I un darrera l'altre va signant pactes d'amistat amb totes les nacions del món, com a testimoni

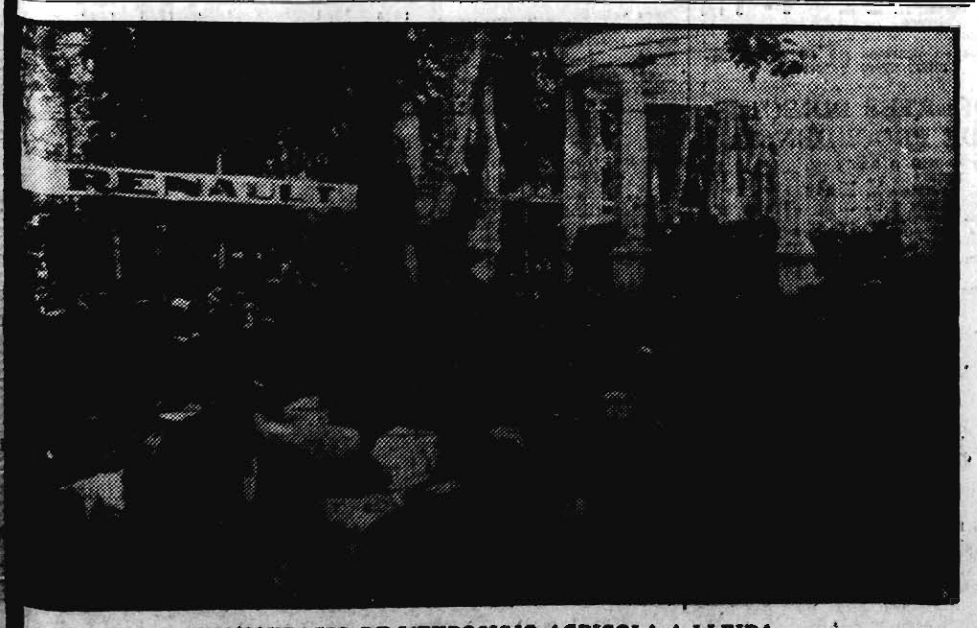

de les seves intencions. Es bastir el que el "420", de Florència, en diu l'"edifici per a la pau", i que oposa al pacte de París. Però, ¿per què, en una altra caricatura, el mateix periòdic ens explica que "els tractats són papers mullats, que, si convé, s'estripen"?

"Le Rire", de París, s'admira una mica d'aquesta contradicció aparent, que ben segur que no passa d'ésser una innocent paradoxa. L'humorisme feixista costa de vegades d'entendre de tan clar que sembla.

J. F. PUIG

INAUGURACIO DE L'EXPOSICIO AGRICOLA A LLEIDA

GRANS MANIOBRES

—Sergent, hi ha de... raonar que demanen permís per sortir aquesta nit i tres morts que en volen mitja del clar, de suplement.

(De "Le Rire", de París.)

Borsa - Finances

Ens manquen capitans d'indústria

Quan estudiàvem, ara fa unes setmanes, en aquest mateix lloc, la crisi de la nostra indústria tèxtil, que és ara com ara la indústria bàsica de la nostra terra i que semblà haver-se deturat en la creixença, se'ns acudia una pregunta que no gosàvem a formular en alta veu, i era: ¿Val la pena de considerar en el futur la prosperitat del nostre poble intimament lligada amb la indústria tèxtil?

Tothom sap que a Catalunya hi ha moltes altres fabricacions, algunes d'elles floreixents i altres que lluiten amb dificultats potser superiors a les de la indústria tèxtil, però aquesta darrera és el pinyol de la nostra economia. Amb la pregunta que formulàvem més amunt no voliem significar que s'hagués d'abandonar la fabricació de tèxtils per altres activitats productores, sinó que si aquella no surt del seu estancament actual hauria de sorgir una nova indústria susceptible d'una creixença ràpida tan bon punt l'economia del país li ofereix una ocasió propícia. Durant la guerra i la postguerra pot dir-se que a Catalunya s'ha fabricat de tot, poc o molt i bé o malament. Moltes temptatives han fallat, però les més de les vegades la culpa del fracàs ha d'atribuir-se al factor home. Ens han mancat capitans d'indústria, factor tan necessari per al desenrotllament de les activitats productores com l'abundància de capitals i l'existència de bons tècnics. Saber fer marxar una fàbrica que un avantpassat creà és una feina relativament molt més fàcil que no muntar-la de cap i de nou, i la introducció d'una nova indústria d'importància exigeix unes quantitats d'energia i voluntat gens vulgars. Ha de sorgir l'home d'empenta que arrossegui els capitals i trii els tècnics, que tingui la imaginació necessària i la decisió indispensable sense apropar-se, però, a l'aventurer que es llança en el buit o a l'arrivista aparentment invulnerable, però amb un taló d'Aquiles com una casa. En el camp de les finances hi trobariem alguns homes remarcables voltats de bons tècnics i amb empenta per a planejar empreses o iniciar nous negocis. Però no és ben bé això el que ens fa falta, tot i ésser molt útil, sinó que calen homes que, ultra de plantejar un negoci, que en aquest cas de la producció industrial exigeix una visió clara de la nostra economia i les possibilitats del mercat i una quantitat d'estudis i sacrificis, sàpiguen i vulguin aficionar-s'hi i dedicar-hi de ple llur activitat fins a triomfar definitivament. El nepotisme, fatal en política, ho és més en els negocis, i s'ha de procurar donar entrada a nous elements i afavorir les iniciatives. Es així com a Nord-Amèrica les perspectives industrials sofreixen renovacions importants. Es molt bonic parlar d'amalgamacions i estandarditzacions com a salvació probable d'indústries en crisi, però abans s'han de posseir els homes que puguin portar-les a la pràctica. En el nostre país, on les empreses individuals són les més nombroses, no es pot parlar d'amalgamar empreses, perquè dues o tres coses dolentes juntes en farien una altra de pitjor. Un altre dia en parlarem, de les amalgamacions i de les condicions essencials per portar-les a cap. Sols hi hem aludit perquè, en general, són actuades per homes que tenen una visió més clara del negoci que els seus contrincants. Tothom sap que avui en dia hi ha a Espanya superabundància de capitals, els tècnics abunden a casa nostra, sols ens manquen els capitans que han de mobilitzar-los. No hem sabut crear una fabricació d'automòbils de série assequibles al comprador mitjà. Màquines d'escriure i calcular, gramòfons, aparells elèctrics i eines ens vénen de fora. I passant de la indústria al comerç, no hem sabut apoderar-nos de l'exportació de productes agrícoles, organitzant-la i canalitzant-la vers els mercats millors. ¿On és la tradició comercial del poble català? Encara que els estudis demogràfics ens ho facin témer, no volem creure que la nostra raça es trobi en plena decadència i les grans individualitats vagin minvant mentre s'eleva el nivell mitjà de la població. Volem pensar, més aviat, que anem endarrerits — la nostra excusa constant; — i que l'organització migrada de la nostra producció passarà aviat i podran desentrotllar-se els capitans d'indústria que en estat potencial es troben entre nosaltres.

METRIOS

DESPATXOS

per llogar a la Plaça de Catalunya, 3, primer, des de pessetes 90 a 175, amb telèfon, groom i ascensor Raó: Plaça de Catalunya, 3, primer, de 7 a 8 del vespre.

T. S. F.

RADIO-TEATRE D'E A J 1

Avui, divendres, a precs de gran nombre de ràdio-oients, l'emissora Ràdio Barcelona emetrà des del seu estudi la comèdia en dos actes dels germans Alvarez Quintero, titulada "Doña Clarines", interpretada per les primeres actrius Rosa Cotó, Carme Illesques, Teresa Arquer i Enriqueta G. Illesques, i els primers actors Víctor Blanes, Bartomeu Pujol, Francesc Mora i Ricard González.

SUBSCRIPCIO PER ALS DAMNIFICATS PER L'INCENDI DEL TEATRE "NOVEDADES", DE MADRID

Ràdio Barcelona i l'Associació Nacional de Radiodifusió, creient interpretar els sentiments dels senyors ràdio-oients, han obert una subscripció entre aquests per a socórrer les famílies damnificades per l'incendi del teatre "Novedades", de Madrid. Els donatius s'admeten en llurs oficines, Casp, 12, primer, i es publicarà la llista d'aquests a la revista "Ràdio Barcelona".

PROGRAMES PER A AVUI

RADIO BARCELONA, 344'8 m.

11'00: Nota meteorològica ràdiotelegràfica per a les línies aèries.

12'00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de la Diputació Provincial de Barcelona. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps al NE. d'Espanya, a la mar, i a les rutes aèries.

13'30: Emissió de sobretaula. Tancament del Borsí del matí. El trio Ibèria interpretarà "Petronille", one-step (R. Raspini); "Paulino Uzcudun", tango (Ferrer de Calzadilla); "Oh! my dóll", fox (J. Estera); "La villana", selecció (A. Vives-Pacheco); "Los cuatro patos", tango (J. Gordó); "Rancho rojo", pericon (J. Vivela); "Montecarlo", one-step (J. Mora). S'alternarà amb discos de gramola.

14'45: Tancament de l'estació.

17'30: Obertura de l'estació. El sextet Ràdio interpretarà: "Número musical 13.214", one-step (P. Valls); "Madrid de verbena", xotis (J. Canyelles); "Plumita al viento", tango (J. Camarassa).

18'00: Cotitzacions dels mercats internacionals i canvi de valors. Tancament de Borsa.

18'10: Ràdioteleiònia femenina. "Modes", per la senyoreta Pompadour". "Temes útils", per la senyoreta Georgette. (Ambdues de l'Institut de Cultura de la Dona). Aquests treballs seran llegits per la senyoreta Balaguer.

18'30: El sextet Ràdio interpretarà: "Rumores del Ebro", pas-doble (Rica i Ami); "El anillo de hierro", preludi de l'acte tercer (M. Marquès); "Zapatitos de charol" (Ruiz de Azagra); "Lotus", vals (J. Balart).

19'00: Tancament de l'estació.

20'30: Classe pràctica de sistema Morse per a alumnes operadors ràdiotelegrafistes.

21'00: Cotitzacions de monedes i valors. Darreres notícies. Tancament del Borsí de la tarda.

21'05: L'orquestra de l'estació interpretarà: "Egmont", obertura (L. van Beethoven); "Cançonetta núm. 1" (P. Valls).

21'20: L'orquestrina Demons Jazz interpretarà: "Du schone Rosmarie", marxa alemanya (F. Fox); "Waiting for the raibow", fox (Tennent); "Bombolles de sabó", vals (Demon), "Orange", fox (A. Profés); "Blue Baby", fox blues (Grec) "Indian Butterfly", fox (Leslie).

22'00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de la Diputació Provincial de Barcelona. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps al NE. d'Espanya, a la mar i a les rutes aèries. Tancament de mercats.

RADIOTEATRE DE "E A J 1"

22'05: La bonica comèdia en dos actes, original dels germans Alvarez Quintero, titulada "Doña Clarines".

23'15: Tancament de l'estació.

RADIO CATALANA, 277'8 m.

21'00: Butlletí meteorològic de Catalunya. Pronòstic del temps. Cotitzacions de la Borsa de Barcelona. Sants del dia. Crònica d'art, esports i modes.

Malalts de l'estómac que es desconcerten

Això succeeix a milers de malalts de l'estómac en veure que no es guareixen i que bon punt milloren, canvien amb freqüència de medicaments per a combatre les males digestions i llurs efectes, de les quals són víctimes; sens dubte això prové que aquests malalts, desconcertats encara, no han tingut ocasió d'informar-se que existeix un medicament de fama mundial per a combatre tota classe de malalties de l'estómac i dels intestins. Ens referim als Pólvors del doctor de Cock, al qual preparat deuen el seu complet restabliment milers de persones que l'han usat.

Crònica cinematogràfica per un redactor especial.

De les 23 a les 23'30: Sofia Verger, soprano; Francesc Porta, baríton; Orquestrina Ibèria i Orquestra Ràdio Catalana.

Programa de la senyoreta Verger: "Quisiera", Camprubí; "Sonet de la vida nova", Marquès; "Faust", Gounod; "Manon" (fragment acte primer), Massenet; "Cançó de Maria", Lamote de Grignon.

Programa del senyor Porta: "Tannhaüser", Wagner; "Hamlet", Thomas; "Panis Angelicus", Franc; "Non t'amo piu", Tosti.

Programa de l'Orquestrina Ibèria: "Ramona" (vals), Wolfe: "Allalubad" (fox), David Bee; "Bandoneon" (tango), Bachicha: "Badajoz" (one-step), Farrall: "Rosales" (xotis), de Clot; "Ven pal Rancho" (pericon), Canonge: "Loves My Girl" (xarleston), Levis: "Did You Mean It" (fox) Baker; "Soy flamenco" (pas doble), Terrés.

Programa de l'Orquestra Ràdio Catalana: "Fortuna" (marxa), Siede; "Morning, Noon and Night in Vienna" (obertura), Suppé; "Serenata àrabe", Tàrrega; "Les fulles seques" (sardana), Morera; "Lysistrata" (fantasia), Lincke.

24'00: Tancament de l'estació.

EXPOSICIONS D'ART

SALA PARÉS

Exhibició d'una col·lecció de pintura catalana antiga i moderna

GALERIES LAYETANES

CORTS CATALANES, 613

Selecció de quadres antics i moderns de diferents autors i altres mobles d'estil, antiguitats, objectes d'art, etc. Il Exposició i venda.

ESTUDI ARENYES

Exposició col·lectiva de pintura i escultura

Inauguració el 2 d'octubre vinent.

LA PINACOTECA

PASSEIG DE GRACIA, 94

Exposició permanent de quadres antics i moderns seleccionats

Reproduccions i gravats. Especialitat en la col·locació de marcs i moldures d'art.

SALA BUSQUETS

MOBLES

XINES I JAPO, INDIES I PERSES

Arts i Belles Oficis permanent

PASSEIG DE GRACIA, 94

Aquest número ha passat per la censura governativa

Exposició Internacional de Barcelona

IMPORTANTS ACTES DE PROPAGANDA

Al saló de sessions de les Cases Consistorials de Girona, i sota la presidència de l'alcalde, En Jaume Bartrina, tingué lloc l'anunciada conferència de propaganda del director dels Serveis d'Organització de l'Exposició Internacional de Barcelona.

A l'acte, que resultà molt solemne, hi assistí nombrós públic. Trameteren representacions la Cambra de Comerç i totes les forces vives de la localitat.

Feu la presentació del conferenciant l'alcalde, el qual posà de relleu el concurs importantíssim que el comerç i la indústri agironins poden oferir al gran certamen que la ciutat de Barcelona organitza per a l'any vinent.

Tot seguit, el director d'Organització de l'Exposició Internacional explicà amb tot detall el pla que s'ha seguit per a la distribució en seccions i grups de les instal·lacions que han de figurar als quaranta palaus i pavellons del parc de Montjuich, descrivi el seu estil i proporcions, i feu notar l'estat d'avenç en què es troben actualment les obres. Donà compte que la majoria dels països europeus han acordat ja prendre part oficialment al certamen i han votat importants crèdits per a la construcció de pavellons. Invità els reunits perquè, tal com estan realitzant altres comarques catalanes, organitzin l'aportació de la ciutat de Girona a la brillantíssima manifestació amb què la indústria de Catalunya ha de col·laborar a l'Exposició Internacional de 1929.

Per últim, l'alcalde, senyor Bartrina, agraí al conferenciant les seves explicacions i oferí que la ciutat de Girona prendrà part a l'Exposició en el doble aspecte industrial i d'atracció del turisme.

A tal fi s'acordà nomenar un Comitè delegat, que es constituirà aviat amb els elements representatius de la indústria i el comerç locals.

Acabada la conferència, se celebrà a l'Hotel dels Italians un banquet, que presidiren l'alcalde i les forces vives de la població.

El director dels Serveis d'Organització de l'Exposició Internacional també donà una conferència a la Cambra de Comerç de Sant Feliu de Guixols. Actuà de president el de l'esmentada Cambra; hi assistiren les autoritats i delegacions de les forces productores de la localitat.

Com a resultat d'aquesta conferència, els representants de la indústria suro-tapera de Sant Feliu malgrat que en un principi es mostraven retrets, a causa de la forta crisi que estan travessant, acordaren constituir un Comitè delegat i prendre-hi part.

A Palamós també es reuniren per a un canvi d'impressions els elements productors, i acordaren, especialment pel que es refereix a la indústria suro-tapera, ajuntar els seus esforços amb els elements de Cassà de la Selva, Palafrugell i Sant Feliu de Guíxols.

ELS TRIBUNALS

DENUNCIA PER ESTAFA

A denúncia de Lluís Duran i altres, va ésser detingut Aausti Fontan, que, valent-se d'enganys, estafà als denunciants diverses quantitats.

TROBALLA D'OSSOS HUMANS

En unes excavacions de la fàbrica de la carretera de la Bordeta, número 41, han estat trobats ossos humans. Per ordre del jutjat han estat portats al laboratori per a ésser analitzats.

VISITA DE COMPLIMENT

Amb aquest caràcter, va visitar ahir els els deu jutges de Barcelona el nou cap de policia, senyor Tenorio.

ASSENYALAMENTS PER A AVUI

Audiència Territorial

Sala primera. — Desnonament. — Emili Casals contra Domènec Tos.

Pobresa. — F. Mites contra C. Palos.

Major quantia. — Banc de Xile contra L. Bertran.

Sala segona. — Pobresa. — Llorenç Gretzner contra l'advocat de l'Estat.

Major quantia. — G. Tries contra Rovira Bardají.

Audiència Provincial

Secció primera. — Un oral per estafes contra Josep Castelló i sis més.

Secció segona. — Quatre incidents.

Secció tercera. — Dos orals per furt contra Secundi Gil i Antoni Mas, un altre per robatori contra Josep M. Gómez i un altre per lesions contra Ramon Fornés.

Secció quarta. — Un oral per lesions contra Alfred Pagan.

Aquest número ha passat per la censura governativa

BORSA DE BARCELONA

VALORS A TERME

Borsí matí: Nord, 121'80, 125'20, 125; Andalús, 85'90, 86'40, 86'15; Orenses, 47'10, 47'35; Chades, 763; Aigües, 207, 206.

Borsa tarda: Nord, 125'20, 125'25, 125; Alacant, 119'60, 119'80, 119'75; Andalús, 86'15, 85'80; Orenses, 47'10, 47'30, 47'20; Transversal, 41'00, 42'50, 42'00; Colonial, 138'75; Chades, 757, 755, 757; Chades, 133; B. Catalunya, 118'25, 118; Felgueras, 76'65, 77'15, 77'00; Hulleres, 111; Explosius, 285, 287'50; Aigües noves, 97'00; Aigües V... 206, 206'50, 206'25.

Borsí nit: Nord, 124'25, 121, 124'20; Alacant, 119'10, 118'90; Orenses, 46'80, 46'90; Automnibus, 161; Chades, 755, 754; Aigües, 206.

COMPTAT: Valors encara no inclosos en el butlletí oficial

Municipals F. C. Sarrià 1928. . .	90'85
Barcelona Traction.	101'00
Patronat de l'Habitació	99'75
Forces Motrius 1923.	99'15
Grans Molins Bascos	93'75
Indústries Aragoneses.	99'25

MANCOMUNITAT. EMPRESTIDS I AJUNTAMENTS		Cèdules Argentines. 0'63	
Mancomunitat 1914.	83'00	DEUTES DE L'ESTAT	
" 1920	81'00	Interior 4 % A.	76'25
Oblig. Prov. 6 %.	102'25	" B.	76'25
C. C. Comunal .	85'00	" C.	76'25
Diputacions velles	80'00	" D.	76'25
Ajunt. Badalona	103'00	" E.	76'35
Ajunt. barc. amort	85'00	" G. M.	75'50
" 1904 B.	86'86	Exterior 4 % A.	91'40
" 1906 C.	83'00	" B.	91'30
" 1907 D.	85'75	" C.	91'40
" 1910 D.	84'50	" D.	91'00
" 1912 B.	85'75	" E.	91'00
" 1912 E.	79'25	" F.	90'60
" 1912 F.	79'25	" G. M.	92'00
" 1913 B.	85'50	Amor. 1920 5 % A.	95'40
" 1913 E.	85'75	" B.	95'10
" 1918 B.	85'50	" C.	95'25
" 1919 B.	85'75	" D.	96'00
" 1920 B.	85'75	" E.	95'50
" 1921 6 %	101'15	" F.	104'75
" 1923 6 % Exp.	102'50	" A.	104'55
Rivamplà 1899 .	99'00	" B.	104'55
" 1913 .	93'50	" C.	104'55
" 1907 .	94'75	" D.	103'80
Bons Reforma .	85'80	" E.	104'80
Ajunt. Valencia 6 %.	101'75	Amor. 1927 5 % A.	105'25
" Sevilla Exp.	100'00	" B.	105'25
" Malaga.	103'85	" C.	10 '05
DIVERSOS		" D.	105'05
Port Barna 1903	97'00	" E.	105'20
" " 1909	97'00	" F.	105'80
Mollins.	102'50	Deute Ferroviari	104'40
Sevilla.	98'25	Amor. 1927 5 % A.	92'70
Gijón-Musel .	97'85	" B.	92'75
Marroc 5 % .	94'75	" C.	92'50
P. Hipotecari 5 %	99'50	" D.	93'00
" " 6 %	111'50	" E.	93'10
Caixa d'Emissions	97'00	" F.	99'90
B. Cdt. L. 5 1/2 %	103'50	OBLIGS. FERROCARRILS	
		Nord 1.a hip. 3 %.	78'15
		" 2.a " "	75'50
		" 3.a " "	74'50

Nord 4.a Série .	74'50	Gris variable.	32'25
Nord 5.a hip. 3 %.	74'50	Escombrera 6 %	74'00
Pamplona .	73'50	Manresa-Berga 5 %	99'00
Prioritat .	78'50	Sarrià a Barna. 6 %	102'00
Lleida a Reus .	79'15	Fer. Catalunya 5 %	89'00
Asturies 4.a .	75'00	" 6 %	99'25
" 2.a .	74'75	F. C. Catalans vells	97'00
" 3.a .	74'75	F. C. Catalans nous	100'00
Segòvia 4 % .	71'00	Tanger a Fes 6 %	101'00
Andaluses 6 %	86'00	Transversal 6 %	102'00
Aguilas	74'25	Gran Metro 6 %	96'00
Sant Joan 3 % .	77'75	Transversal 6 %	78'00
Alsasua 6 1/2 %	95'65		
Osca 4 % .	87'25		
Nord 6 % .	104'50		
Nord 5 1/2 % Vell	101'75		
Alacant 12 %	73'75		
" 2.a %	73'75		
" 3.a %	83'75		
M. S. A. A %	82'75		
" 2 1/2 %	101'50		
" C 4 % .	92'50		
" D 4 % .	94'25		
" E 4 1/2 %	85'75		
" F 5 % .	92'50		
" G 5 % .	100'50		
" H .	104'35		
" L .	102'00		
Francès 2 1/4 %	104'50		
" 2 1/4 %	83'00		
Directes 2 1/4 %	54'75		
Badajoz 5 % .	55'75		
Granada primitiva	104'00		
" prioritat 3 % .	48'25		
Andal. 1.a fix 3 % .	63'25		
" 1.a variable	71'00		
" 2.a fix 3 % .	54'75		
" 2.a variable	66'75		
" 1907 .	50'00		
" B. 4 1/2 %.	71'65		
Andaluses 6 % .	88'25		
Grau Via .	103'75		
" variable .	43'00		
Gris 1.a .	32'50		
	43'50		

Asland 5 % .	92'00	BORSA, MADRID	
" 7 % .	102'00		Com.
" 6 % .	98'00	Interiors ...	
Ifrott. Espan. 6 %	101'50	Amortitzable 4 %	
F. d'Obres 4 1/2 %	99'50	Amortitzable 5 %	
" 6 % .	93'00	Banc Rio Plata...	
" 1925 .	103'25	Banc d'Espanya...	579'00
Cons. i Pavim 6 %	99'50	Tabacs ...	
Produc. Turelli 6 %	90'25	Sucres F. ...	188'00
Cubana Güell 6 %	101'50	Sucres O. ...	58'50
Petaxes Sòria 7 %	104'25	Cèdules...	95'50
Reguera Ebre 5 %	94'50	Vuit d...	625'00
" Llevant 6 %	102'25	Alacant ...	896'00
" Bons 6 %	104'00		
" S. O. 6 %	92'00		
Tenería Mod. 7 %	100'00		
Alta F. d'And. 6 %	98'00		
Sucrera Esp. 6 %	82'75		
Gas Lebon	101'50		
Unió Salinera Esp.	102'50		
ACCIONS			
Banc d'Espanya.	576'00	CANVI DE L'OR	
Banc Catalunya.	117'00		
Canal Ebre .	70'00	Alfons. ...	113'60
Catalana D .	140'00	Isabel. ...	114'60
" E .	167'00	Duros i 1/2 duros .	113'60
" F. pf. 6 %	103'25	Petites ...	113'60
C. Transatlàntica 0.	47'00	Francs ...	113'60
" P.	46'00	Lliures ...	98'25
Espanya Industrial.	299'00	Dòlars ...	5'80
Hispano Suiza .	185'00	Quilo de plata ...	93'00
Hulleres . . .	104'75	Quilo de plom ...	18'00
Indust. Agrícoles	210'00		
M. T. Marítima.	109'00	DIVISES	
Transmediterrània .	124'00		
Telefònica 7 % P	99'50	Borsa de Barcelona	
Fun. Montjuic, or.	127'00		
" Fun.	80'00	Franco... ...	93'85
T. Barna. S.A. Ord...		Belgues ...	117'10
" " P. 7 %	108'00	Belgues or...	84'55
" " 6 %	108'00	Lires ...	31'85
NOTA.—Els canvis assenyalats amb un asterisc (*) són canvis anteriors.		Dòlars... ...	20'48
		Dòlars... ...	6'07 1/2
		Peso argentí ...	2'54 3/4
		Marcs	1'15 1/4

Londres. ...	12402	124'02			
Nova York.	2537	25'37			
Bèlgica. ...	33550	335'50			
Espanya. ...	42062	421'25			
Italia ...		133'65			
Suïssa... ...	492	492'00			
Dinamarca ...					
Holanda. ...	102525	025'50			
Noruega. ...					
Suècia... ...	68475				
Praga ...	A580				
Romania. ...					
Portugal ...					
Argentina...					
Brasil ...					
Grecia... ...	100'50				
Alemanya ...	60925				

BORSA DE LONDRES	
Nova York ...	48501
Holanda... ...	120925
Franca	12403
Bèlgica	348950
Italia... ...	9280
Alemanya. ...	203450
Suïssa.	251975
Espanya... ...	2944
Dinamarca ...	181875
Suècia	1313
Noruega... ...	181935
Lisboa	10750
Praga... ...	16362
Àustria	344350
Argentina. ...	4731
Rio Janeiro...	590
Montevideo...	5037
Xile... ...	3044
Portugal... ...	4731
Buenos Aires.	
Valparaíso ...	

DADES FACILITADES PER LA CASA JOAQUIM SITGES PADROSA

MERCAT				Alça	Baixa
			Obert		
Cafè	Desembre	16.26	16.10		16
	Març	15.79	15.55		17
Nova York	Maig	15.45	15.26		19
	Juliol	14.14	14.01		23
	Desembre	2.11	2.11		
Cotó	Març	2.17	2.18		
Nova York	Maig	2.24	2.24		
	Juliol	2.32	2.32		
	Desembre	13.0 3/4	13.2 1/2	1 1/2	
Cacau	Març	13.5 1/4	13.6 3/4	1 1/2	
Londres	Maig	13.8 1/4	13.9 3/4	1 1/2	
	Juliol	13.9 3/4	13.11 1/4	1 1/2	
Blat	Setembre	114 1/2	115 3/4	1 1/4	
Nova	Desembre	118 1/4	119 3/8	1 1/8	
	Març	122 1/2	122 3/4	1/4	
Cafè	Setembre	106 1/8	105 3/8		3/4
Xicago	Desembre	79 1/8	78 3/8		3/4
	Març	80 3/4	80 1/8		3/6
Blat	Setembre	8.11 3/4	9.0 3/4	1	
Liverpool	Desembre	9.1 1/2	9.3	1 1/2	
	Març	9.3 1/2	9.5	1 1/2	
Metalls - Londres					
Coure	comptat	64.11.3	64.10.0		1.3
	3 mesos	65.03.9			3.9
Estany	comptat	223.05.0	224.12.6	17.6	37.6
	3 mesos	218.12.6			1.2
Plom	comptat	21.15.0			1.3
	3 mesos	21.14.0			2.6
Spelter	comptat	24.02.6	24.00.0		5.0
	3 mesos	24.08.9	24.03.9		

MERCAT DE LLOTJA

CEREALS

BLATS

Aragó i Navarra nou.	48 a 48 1/2
Castella nou...	
Manxa nou...	
Extremadura nou... ...	47 1/2
Urgell i Conca, nou.	48 a 49

(Preus en pessetes els 100 quilos, sens sac, darrera vagó origen)

MORESO, ORDI I CIVADA

Moresc Plata...	37 1/2 a 37 3/4
Moresc Jara...	
Moresc Catral.	36 1/2 " 37
Ordi Extrem. i Manxa.	
Ordi Urgell i Conca, nou	39 1/2 " 40
Ordi estrangeir.	
Civada Extremadura...	39 " 39 1/2
Civada Manxa...	39 " 39 1/2
Escanda Andalusia. ...	75 " 76

ARROS

Bomba Calasparra. ...	125 a 130
Bomba...	190 " 195
Valencia...	61 " 62
Milfulls...	59 " 61
Japonica G.	56 " 57
Tremesi.	49 " 50
Farina d'arròs...	55 " 56

LLEGUMS

Llenties...	90 a 100
Faves estrenge. noves.	40 1/2 a 41
Faves Extrem. o Alic.	46 " 47
Faves Lloregat noves.	44 " 45
Favons Extrem. o Alic.	43 1/2 " 44
Favons estrangers... ...	44 " 44 1/2
Veces Segarra noves.	
Veces Andalusia... ...	47 " 47 1/2
Veces Andalusia noves.	48 " 48 1/2
Arps	42 " 43 1/2
Tires	42 " 43 1/2
Guixes...	

MONGETES

Castella.	122 a 123
Mallorca noves	105 " 106
Prat.	105 " 110
Urgell i comarques...	
Valencia	
Barrejar sec. classe.	70 " 100

CIGRONS

Sets	170 a 190
Blancs ar. alf. 44/48.	130 " 132
Blancs ar. alf. 48/50.	116 " 118
Blancs ar. alf. 52/56.	105 " 106
Blancs ar. alf. 58/60.	95 " 96
Blancs ar. alf. 60/90.	90 " 91
Pelons...	85 " 90

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac damunt carro Barcelona).

FARINES

Forga	90 a 96
Extra lleial...	68 " 69
Corrent lleial...	66 " 68
Extra Blanca Castella.	67 " 68
Hivernenca...	66 " 68
Blanca corrent Castella	64 " 65
Baixa	59 " 62

(Preus en pessetes, sac de 100 quilos, damunt carro Barcelona).

DESPULLES

Número 2...	38 1/2 a 39
Número 3...	37 " 37 1/2
Segones.	32 " 33
Tercer 00	31 " 32
Quarter.	31 " 31 1/2

(Preus en pessetes els 60 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona)

ALTRES GENERES

GARROFES

Espre	
Negre Vinaroz.	45 1/2 " 46
Negre Castella.	45 1/2 " 46
Negre Manxa.	42 " 43 1/2
Bolet	42 " 43
Riviella...	37 " 38
Mallorca	38 " 38 1/2

(Preus en vagó als 10 quilos, sense sac, damunt carro Barcelona).

Polsa remolatxa estr.	34 a 34 1/2
Pasta remolatxa país.	26 " 28
Turtó de coco.	36 " 37
Farina de	34 " 35

(Preus en pessetes els 100 quilos, amb sac damunt carro Barcelona).

Alfals nou...	3 a 4
Palla llargueta...	2 " 2 1/2
Palla curta...	2 " 2 1/2
Palla d'oliveres...	
Trepadella...	

(Preus en pessetes els 50 quilos, damunt carro Barcelona).

OFERTES DIRECTES DE PROCEDENCIA

Ordis Extrem. o Manxa	
Espe nous.	37 a 37 1/2
Tires i garrofes...	36 1/2 " 37
Veces Malaga...	38
Favons país nous... ...	39 " 40
Faves país nous... ...	38 " 38 1/2
Ordi ... ... consum.	37 " 37 1/2
Civada Manxa	33 " 33 1/2
" Extrem.	33 " 33 1/2

(Preus en vagons als 100 quilos, amb sac, damunt vagó origen)

ARRIBADES

ESTACIO M. S. A.

(Vagons)

2 de blat; 1 de farina; 2 de civada, i 2 d'ordi.

ESTACIO NORD

(Vagons)

6 de farina, i 3 d'ordi.

DEL MOLL

CENTRE COTONER DE BARCELONA

LIVERPOOL	Dies	A.	M.	J.	A.	S.	O.
Tanca anterior	1035	973	976	978	977	986	974
Obertura		975	979	980	979	987	
Segon telegrama	1060	976	977	978	976	989	978
Tanca		980	981	981	988	1004	992
Alça	25						
Baixa							

NOVA YORK		O.	M.	M.	J.	A.	S.	O.
Tanca anterior	1975	1854	1875	1809	1856	1892	1888	
Obertura		1905	1890	1890	1875	1910	1910	
Segon telegrama		1918	1904	1900	1882	1918	1921	
Tanca	1960	1906	1910	1905	1893	1934	1931	
Alça								
Baixa								

NOVA ORLEANS		O.	M.	M.	J.	A.	S.	O.
Tanca anterior	1840	1830	1830	1828			1830	1830
Obertura		1848	1847				1891	1844
Segon telegrama								
Tanca	1876	1869	1803	1860			1857	1869
Alça								
Baixa								

SEMPTE (Liverpool)	Octubre		Març	
	Compra	Ofert	Compra	Ofert
Tanca anterior	1732	1733	1165	
Obertura				
Segon telegrama				
Tanca	1732	1735	1179	
Alça				
Baixa				

Arribades. Tanques del dia				DISPONIBLE EN PLAÇA	
	O.	D.	P.	Good Middling (Standard Universal)	
Americà	2133	2198	2253		
Egipci				154	154
Altres	2307	3485	3478	3528	156

Arrib. als EE. UU. en un dia	68.000	45.000
Arrib. als E.E.U.U. des de 1.r Agost	1.406.000	1.074.000
Vendes a

ACADEMIA ALBENIZ

Trafalgar, 14, principal, segona

Direcció: J. CAMINALS i J. ROMA

Piano, Violí, Violoncel: Classes de Solfeig i Teoria: Composició i Instrumentació: : : :

—— Gran sala d'audicions

Obertura de curs: primer d'octubre propvinent

Estàtua de l'escultor Pau Gargallo, collocada a la plaça de Catalunya

Bloc del transeünt.

LLETRA A UN BLOQUISTA

Senyor: El vostre article tractant de la conveniència de posar en llengua vernàcula les obres cabdals de Victor Hugo, em sembla d'una indiscutible oportunitat.

El jovent d'avui dia ignora Victor Hugo, i això és degut a què els nostres crítics i autors no li en parlen gairebé mai. Aquest oblit fóra, potser, perdonable, si obeís a una atenció excessiva dels nostres traductors envers els autors moderns; però ja sabem tots que no és així. Tomàs Garcés i J. M. de Sagarra, ens parlen tothora de Leopardi; les nostres editorials, intervingudes per certs elements, fan traduir Bossuet i Fénélon; l'Esclasans ens ofereix el llibre cabdacl de B. Constant; Soldevila, encara, Voltaire... ¿Per què oblida hom Victor Hugo, aquest geni de la literatura, el més gran poeta dels temps moderns?

Puig i Ferreter, el qual al·ludiu en el vostre article, escrivia un dia que, en poesia, Victor Hugo "li semblava una cosa horrible". Si amb això volia dir que els autors massa fàcils deixen un munt de fullaraca perfectament negligible, tenia raó. Això esdevingué a Victor Hugo i passarà també amb el nostre Sagarra; quan hom produeix molt, no tot pot ésser de primera qualitat. Però menysprear el conjunt de l'obra d'aquell geni sense parió, em sembla una aberració.

Els diaris nostrats ens parlen massa de Chesterton i del Pobrissó d'Assis, i la nostra joventut va un xic desorientada, car aquestes influències no són, potser, les que han d'informar-nos en l'hora present. No podem passar-nos la vida cantant goigs, fent folklore i recitant poesies manses en les diades assenyalades! El clam d'aquells poetes que, com Victor Hugo, posaren la seva veu al servei de la llibertat, ha de ressonar constantment a les nostres orelles. Tots els catalans haurien de saber de cor els versos virils que el poeta francès escrivé—en 1830, ai las!—combatent coses que llavors ja semblava que agonitzaven arreu; car aquells versos són, per dissort, aplicables als temps moderns.

Sembla que vós enfoqueu la cosa des del punt de vista novellístic, que és el que més pot interessar el públic. Convé recordar, en aquests moments de russofília aguda que travessem, que moltes de les belleses que trobem i admirem en l'obra dels autors russos, ens les ofereixen, amb escreix, les novelles de Victor Hugo.

L'estudi de la misèria, la pietat envers els humils i desvalguts, ¿no són trets essencials de l'obra del poeta francès? ¿Recordeu el bellíssim poema "Le crapaud"?

No sóc expert en la matèria; però fóra interessant de saber, en aquest punt concret, si els russos han estat deutors o creditors dels occidentals. El problema plantejat en "Ressurrecció", de Tolstoi, o sigui el cas de l'home que sense altra guia que la seva consciència emprèn el camí de la pròpia redempció, ¿no el trobem superbament exposat en "Els miserables"?

Estic d'acord amb vós. Cal traduir Victor Hugo. Els catalans no podem ésser desagraïts envers el que fou cervell i cor "tout son génie et tout son coeur" del Romanticisme, car el nostre Renaixement fou fill d'aquell magne moviment i a ell tot ho devem.

A. P. de Palautordera.

*****

La Companyia de Ferrocarrils de Catalunya tracta molt bé els passatgers, que de quan en quan, per no dir sempre, han d'anar drets i força estrets. En el tren que surt de Sabadell a les sis del matí, sobretot en aquest temps i especialment els diumenges, els passatgers de Sant Cugat que no volen prendre mal ni passar la maroma, han d'esperar-ne un altre, que més avies podria dir-se'n de mercaderies que no pas de passatgers, puix que gairebé sempre porta els passadissos i les plataformes plens dels cistells i dels sacs dels pagesos que van a vendre a ciutat.

Seria convenient que la Companyia estudiés bé les molèsties que això ocasiona, i ho corregís posant trens especials o bé algun comboi més. El dret d'utilitzar dintre el dia de la data el bitllet adquirit, no compensa ni aienua aquestes molèsties.

LA VIDA RELIGIOSA

Santa d'avui. — Sant Wenceslau, duc, màrtir, el Beat Simó de Rojas, confessor, i Santa Eustàquia, verge.

Quaranta Hores. — Avui, església de Santa Teresa (carrer de la Canuda), de les vuit del matí, a les sis de la tarda.

Comunió reparadora.—Avui, església parroquial de la Puríssima Concepció.

Cort de Maria. — Avui, Nostra Dona de la Misericòrdia, a la seva església o de l'Alegria, a la Catedral Basílica.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori. — Torn de la Corona d'Espines.

EL CARDENAL BONICETI

Ahir va arribar a aquesta ciutat, procedent de Madrid, el cardenal monsenyor Boniceti.

SACERDOT A ROMA

El senyor Bisbe, seguint els desigs manifestats per S. S. en la seva nova Encíclica "Rerum Orientalium", ha elegit al novell sacerdot, senyor Josep Bascuñana Llopez perquè, tenint la seva residència al Collegi Espanyol de Roma, des del pròxim anys acadèmic, assisteixi a les ensenyances del Pontifex Institut Oriental i quan el seus professors el jutgin suficientment preparat torni a aquest Seminari i compleixi la voluntat del Papa d'"ensinistrar en les qüestions orientals" els alumnes del dit establiment docent.

EL PAS DE SANT FRANCESC

La setmana entrant sortirà aquest nou llibre, d'En Lluís Bertran i Pijoan, curosament editat per d'Altés.

Aquest llibre, el primer en prosa d'En Betran, conté una glossa sobre el Sant d'Assís, tan popular a casa nostra.

* * *

L'Associació de Socorsos Mutus ,abans Gremi entre tenders revenedors de Barcelona, honorarà demà, dissabte, a les deu, amb un solemne ofici, el seu gloriós tutelar Sant Miquel Arcàngel, a la seva pròpia capella de la Basílica parroquial de Santa Maria del Pi.

El sermó ha estat confiat al reverend Joan Baptista Canals, prevere, i després es resarà una Missa, dedicada als associats difunts.

LA VIDA SOCIAL

EL SINDICAT PATRONAL DE LA SASTRERIA

El Sindicat Patronal de la Sastreria convoca els seus associats a la reunió que per a l'elecció de vocals que han de prendre part del Comitè paritari de la Sastreria, tindrà lloc a l'estatge social, Canuda, 33, principal, diumenge vinent, a les onze del matí.

Escacs

El conegut escaquista En Victorí Sasat donarà diumenge vinent, dia 30, una sessió de 20 partides simultànies en aquest estatge.

L'acte començarà a les deu en punt del vespre. Hi són invitats els aficionats que desitgin prendre-hi part.

Enginyers i Perits Industrials

ACADEMIA FEBRER, Passeig de Gràcia, 78 (cantonada al carrer de Mallorca). Obertura de curs, dilluns vinent, 1 d'octubre.

NOTICIARI

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

	Ptes.
Barcelona, anys	5'50
Pentinsula (Balears, Extranjero,	7'50
Amèrica llatina,	8'50
Altres països	25'—

SERVEI METEOROLOGIC DE DE CATALUNYA

Situació general atmosfèrica d'Europa a les set del dia 27 de setembre de 1928:

La depressió de l'Atlàntic avança cap a Galícia i la mar Cantàbrica, pertorbant el temps en la major part d'Espanya, al sud de França i d'Itàlia.

Plou amb insistència al nord d'Itàlia, a Andalusia i a diversos llocs de Castella i del Pirineu.

Les altes pressions es troben a Alemanya i donen lloc a bon temps a Anglaterra, els Països Baixos i l'Europa central.

Estat del temps a Catalunya, a les vuit:

A tota la regió el cel està ennuvolat i plou al Pallars i a la conca de Tremp.

Les màximes quantitats de pluja recollida durant les darreres 24 hores, han estat d'un mil·límetre a Capdella i de tres mil·límetres a Pobla de Segur.

La temperatura màxima d'ahir fou de 31 graus a Girona, i la mínima de 9 graus a Cabdella.

El quadre de professors que dirigeixen les classes de música de l'Acadèmia Ainaud (Canuda, 31) és el següent: Piano, Ricard Vives (del Trio de Barcelona); Violí i viola, Enric Ainaud (officier d'Instruction Publique); Violoncel, J. Pere Marés (del Trio de Barcelona); Guitarra, Gracian Tarragó; Harmonia, J. Comelles Ribó; Solfeig i Teoria, Manuel Burgès i Jaume Rossell; Cant, Allice Chesselet. L'Acadèmia Ainaud disposa d'un nombre suficient de professors auxiliars i monitors per a assegurar la bona marxa dels estudis de l'alumne.

OBSERVATORI METEOROLOGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA.—Dia 27 de setembre de 1928. Hores d'observació: 7, 13, 18. Baròmetre a zero i al nivell de la mar: 758.1, 756.6, 756.5 mil·líbars; 1010.7, 1008.7, 1008.6 mil·límetres. Termòmetre a l'ombra: sec, 23.1, 26.6, 24.2; humit, 19.3, 23.3, 21.4. Humitat centèsimes de saturació: 68, 74, 77. Vent: direcció, W, S, SW; velocitat, 1, 2, 3. Estat del cel: Quasi tapat. Classe de núvols: Ci, Ci-St, A-Cu, A-St; Cu-Nb, Ci-St; Ci-St, A-St. Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 27.4; mínima, 21.4; ídem arran de terra, 19.8. Oscil·lació termomètrica: 6.0. Temperatura mitjana: 24.4. Precipitació aquosa, des de les set del dia anterior a les set d'avui: núm. de gruix, o sigui litres per m.2: 0.0. Recorregut del vent en el mateix període: 89 quilòmetres.

La policia de la nostra ciutat detingué ahir un individu anomenat Joan Casanova i Miralles, que estava reclamat pel Jutjat de l'Audiència.

Despatxos

per llogar a la Plaça de Catalunya, 3, primer, des de 90 a 175 ptes., amb telèfon, grom ascensor.

Raó: Plaça de Catalunya, 3, primer, de 7 a 8 del vespre.

CAIXA DE PENSIONS PER A LA VELLESA I D'ESTALVIS

Durant la darrera setmana, la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha cobrat per imposicions d'estalvi, 3.888.026 pessetes, i ha pagat per reintegres d'estalvi, 3.680.500 pessetes. Resulta una diferència de 207.526 pessetes a favor de les imposicions. En la mateixa setmana s'obriren 1.114 llibretes noves.

Majestic Hotel

I RESTAURANT

Esmorzar, 8 ptes. :: Dinar, 10 ptes. Servei a la carta :: Orquestra Salons especials per a Bodes, Banquets i Festes

ESCOLA ABAT OLIVA

A la Biblioteca de l'Agrupació d'Alumnes i ex-Alumnes de l'Escola Abat Oliva continua oberta l'Exposició fotogràfica del consoci Pere Diez. Aquesta exposició serà clausurada dintre pocs dies, a fi de donar lloc a la inauguració de la del soci de l'entitat Ramon Fabregat.

ARENYES, Fotografia d'art, Corts, 670

L'automòbil número 17.715-B, el qual anava guiat per Josep Vallès, atropellà, ahir a la tarda, un jove de disset anys, anomenat Josep Pallàs, i li produí una ferida al peu esquerre.

L'atropell ocorregué a la plaça de Sant Jaume, i després de curat al dispensari de Josep A. Clavé, fou traslladat al seu domicili.

JOIES VERITABLE OCASIO

Joies en or i platí - Rellotges Preu fix :-: 41, Tallers, 41.

Ahir a la tarda, hagué d'ésser auxiliat al dispensari del Teulat Julià Pérez i Samper, de cinc anys, que presentava fractura del fèmur dret, de pronòstic reservat.

La dita ferida la hi produí en atropellar-lo una camioneta a l'Avinguda d'Icària, davant del carrer de Marina.

El nen atropellat fou traslladat a l'Hospital Clínic.

Ahir al matí, la velleta de 82 anys Josefina Vidal i Gaye hagué d'ésser auxiliada al dispensari de Gràcia, on el doctor de guàrdia li pogué apreciar probable fractura del coll del fèmur i contusió a la mà de la banda esquerra.

Segons pròpia manifestació, sembla que caigué d'un tramvia en marxa, al carrer de Salmeron, cantonada amb el carrer de Santa Eulàlia.

Després d'auxiliada, passà al seu domicili.

Ahir, a primeres hores de la tarda, un individu anomenat Francesc Moliner, de 22 anys, hagué d'ésser auxiliat al dispensari del carrer de Sepúlveda.

Presentava una ferida contusa a la regió occipital i contusions al genoll esquerre, de pronòstic reservat. Les dites lesions se les produí per haver caigut violentament al mig del carrer de Montalegre.

Amb el cotxe de l'ambulància, passà a l'Hospital de la Santa Creu.

Els teatres

NOTES OFICIOSES

STEENS A L'OLYMPIA

Aquesta nit debuta al grandiós programa de circ d'aquest coliseu, Steens. El seu contracte ha estat efectuat d'una manera molt original i curiosa: venia Steens embarcat de tornada d'una tournée profitosa per Amèrica del Sud, amb un contracte per cinc anys, a 2.000 francs diaris, per un tal Mr. Fryseer, home de negocis de Manchester, que coneixia perfectament la quanttat d'artista que és Steens. Per difunció del dit senyor Fryseer, ha quedat en suspens el fabulós contracte de Steens, quan menys momentàniament.

El senyor Perezov, coneixedor a la perfecció del treball de Steens, i vivint aquest ambient de negocis, assabentat de l'accident, s'apresurà per ràdio a posar-se en contacte amb Steens, i aconseguí en alta mar el seu original contracte, en espera que se solucioni el contratemps del seu avantatjós afer.

Steens ve, doncs, a l'Olympia per una veritable casualitat. Aconseguir un contracte amb Steens és remuntar-se a tres o quatre anys d'avançat. Steens no para de treballar. Steens és discutit per tots els empressaris del món. Steens és únic. Què fa Steens? Steens fa el seu, el que recorda a tots i no s'assembla a ningú. A Steens cal veure'l, no pot explicar-se el seu treball. Steens comença avui a l'Olympia.

TEMPORADA TEATRAL A L'ORFEO GRACIENC

La Comissió de festes de l'Orfeó Gracienc, en poder comptar a la bestreta amb la valuosa cooperació i direcció artística de l'eminent actor Enric Giménez, ha organitzat una sèrie de selectes vetllades teatrals, les quals, com en passades temporades, se celebraran al formós statge de la dita entitat coral els diumenges a la tarda.

La funció inaugural, el qual acte es veurà honorat amb l'assistència de les més distingides famílies de la barriada, tindrà lloc dintre del vinent mes d'octubre, i tant per la ben triada obra que es posarà en escena, consagrada per tota mena de públics, com per la magnificència amb què serà presentada, restarà plenament evidenciada la importància que assolirà l'esmentada teatral.

Municipi

L'alcalde visitat

Ha complimentat a l'alcalde senyor baró de Viver, el rector de la Universitat doctor Eusebi Díaz.

* * *

En la relació d'industrials que han intervingut en les obres de restauració realitzades en la Casa de la Ciutat, que facilità ahir la Delegació d'Obres públiques, oblidà de consignar-se per oblidament involuntari la vidrieria d'art i installacions Lluís Rigalt el qual ha executat les tres vidrieres artístiques de la façana gòtica.

L'activitat de l'Institut Municipal d'Higiene

Segons l'estadística facilitada a l'Alcaldia, per la Direcció de l'Institut Municipal d'Higiene, durant el mes d'agost passat foren prestats els següents serveis: inspeccions, 235; reinspeccions, 225; desinfeccions per diversos conceptes, 1.439; robes desinfectades, 9.751; robes rentades i planxades, 6.619; repassades en els dispensaris, 1.474; destruïdes en els forns crematoris, 98; mobles i altres efectes desinfectats a domicili, 663; ordres de vacunació tramitades, 1.300; ordres de vacunació repetides, 11; aclariment de diagnòstic en les paperetes de defunció, 16.

Els que no reguin seran multats

El regidor jurat del districte vuitè senyor Fournier adverteix als veins habitants en el districte de la seva jurisdicció que per evitar les conseqüents molèsties i considerar-lo perjudicial per a la salud pública aplicarà el màxim de multa a tots aquells que no reguin la vorera abans d'escombrar-la.

Valoracions exagerades

L'Ajuntament ha reclamat contra la revisió que el Servei del Cadastre de la riquesa urbana ha practicat referent al quiosc situat a la Rambla d'Estudis, davant del número E de la dita Rambla, i li ha assignat un valor de 16.600 pessetes, la renda íntegra de 10.000 i el líquid imponible de 5.000; amb relació al quiosc situat a la Rambla de Canaletes, davant del número 11, li ha donat un valor de 236.900 pessetes, la renda íntegra de 165.000 i el líquid imponible de 82.500; i amb relació al quiosc situat a la Rambla de Canaletes, davant del número 10, li ha assignat un valor de 16.320 pessetes, la renda íntegra de 15.600 i el líquid imponible de 7.800.

Descoberta d'una muralla romana

En les excavacions que s'efectuen al solar on serà erigit l'edifici que servirà d'ampliació de la Casa Consistorial, al carrer de Templaris, han estat trobades restes de muralla romana.

Les estàtues de la plaça de Catalunya

Ahir quedà collocada l'altra estàtua de l'escultor Josep Llimona. Amb aquesta són quinze les collocades; n'hi falta només una de l'escultor Josep Dunyach. Aquesta estàtua, que és un nu femení, sembla que és la que anirà temporalment al Museu Municipal.

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

TOTES LES CONVENIÈNCIES

Si vós, amic lector, heu deixat per a darrera hora la utilització de l'excepcional oferta de MINERVA, cal que no us en oblideu.

Només queden dos dies, avui i demà, dissabte. Passats aquests dos dies, haurà acabat la nostra fantàstica

VENDA ESPECIAL

feta a benefici exclusiu dels clients de MINERVA, i de la qual han obtingut positius avantatges milers de persones.

No oblideu que aquesta oferta de calçats, a preus reduïts a l'últim extrem, comprèn absolutament tots els models que componen el nostre incomparable assortit.

Al vostre abast està, lector amic, adquirir un parell de sabates de la nostra famosa MARCA, de la MARCA que dóna plena satisfacció al que la usa, per una insignificant quantitat de diners.

Aprofiteu aquesta oferta de MINERVA. Es una oferta sense precedents en el sentit de totes les conveniències per a vós.

CALÇATS Minerva S.A.

Via Laietana, 30

Salmeron, 71 - Pelayo, 11 - Rambla Estudis, 4

Colom, 2 (entrada Plaça Reial), i Escudellers, 6

Llegiu LA PUBLICITAT, propagueu-la

Príncipe Films, Stat. Lda.

ALDAMAR, 7 i 9 - SANT SEBASTIA

per a la temporada 1928-29

presentarà les extraordinàries produccions

La noche de una vida

per Claire Windsor i Jhon Bowers

La Sirena de los trópicos

(fora de programa) per Josefina Baker

Por la Patria i por el Rey

per René Navarre i Claudie Mercelle

Balart i Simó

presentaran les següents produccions:

La vírgen loca

per Huguette Duflos

(Selecció Blooch Europeen)

COMO EL ARMIÑO i EL DELITO SANTO

per Sandra Milowanov

ORO DE MALDICION i LA BENDITA POBREZA

per Luccienne Legrand

Catalunya, Aragó i Balears

ARAGO, 249

LES LLETRES

A Otakar Brezina, el gran poeta txecoslovac, li ha estat atorgat pel Govern del seu país el gran premi de literatura

OTAKAR BREZINA

Ahir, 28 d'octubre, amb motiu de l'aniversari de la seva naixença, el poeta txecoslovac Otakar Brezina rebé el premi que li ha estat concedit pel ministeri d'Instrucció pública de Txecoslovàquia.

Otakar Brezina, que ha donat a l'ànima i a la poesia txeques una impulsió extraordinària, ha callat bruscament. Això és considerat un fet massa rar, massa excepcional, perquè l'alta figura del poeta no esdevingui un símbol. Brezina ha constatat que la seva obra era acabada, que havia dit tot el que havia de dir, amb la por de repetir-se, ha esdevingut modestament un senzill mestre d'un poble de Moràvia. Després d'haver escrit els més bells poemes en llengua txeca, Brezina ha renunciat a la glòria, i ha adoptat la vida humil dels seus pares.

El primer llibre d'Otakar Brezina es titula *Llunyanies misterioses*. Es d'un lirisme excepcional, voluntàriament contingut, i sotmès a les regles dures de l'abstracció. Poeta-filòsof, ha cregut en la il·lusió absoluta de les coses: el jo que crea de nou l'univers exterior. Davant el problema de la mort, Brezina l'ha cantada amb sensualitat. Després d'haver-se encarat amb la mort, els seus poemes s'animen d'un flam vital. Somnia, però resta humanissim. Contradicció íntima? Potser sí. Però Otakar Brezina volgué construir la seva obra, i escrivi *Els constructors de Temples*. Aquest títol, segons el biògraf del qual extreiem aquestes dades, simbolitza el seu geni. El destí dels poetes els ha evocat Brezina amb aquesta frase d'un poema seu: "Llur esperança, feta de cançons i d'aspiracions altes, fa, però, el seu niu, damunt la terra."

«L'hora que mor»

d'A. Brunet Magrané

El breu primer llibre de versos del senyor Brunet Magrané haurà d'esser classificat entre els nascuts a Catalunya sota el signe de Valéry. No és pas aquesta l'única influència que hom assenyalaria en el recull. Hi ha, àdhuc, ressons de Bécquer (en el poema que comença: *"Es lassaran de voluntat les aures — quan tornaran els violadors estols."* Però és, ja, un Bécquer valeryitzat. Un seguit d'aristocratismes tanquen a Brunet Magrané en una torre de vori feta d'acord amb els plans rigorosos de l'autor del "cimitière marin".

Poesia pura en "L'hora que mor" és, tanmateix, fórmula sibil·lina, adjectivació rara, impudor del ripi. Un impudor molt d'acord amb les tendències noves de la lírica. El poeta es revenja, amb gest gai, de la presó de la rima. Hi juga.

Voldríem, però, que en successius reculls, Brunet Magrané estalviés aquelles espressions de cientifisme massa fàcil: "¿On va l'eixam atòmic per l'espai?" o "Descoagula l'aire amb l'estridència — d'un ritme abúlic sacsejant el món." Serveixen només per encarcarar i donar dureses ortopèdiques al vers.

Voldríem, també, que la diftongació, si no feta amb purisme violent, deixés de comportar violències impures. ¿Per què "orientals" ha d'esser llegida en tres síl·labes? ¿Per què "diafaneitats" en quatre? Pas! Valéry és mestre no sols en suggerències misterioses, ans també en les arts del seu llenguatge.

Altrament, Brunet Magrané és un poeta autèntic. Hem pogut subratllar a través del seu petit llibre elegíac, versos diamantins, imatges sortoses, estrofes de matisada beutat musical.

"Quanta dolçor degota l'aire moll!
L'obra que passa petja el món, infausta.
I el món decanta, apesantit, el coll."

O bé:

"Sols un moment i en la creixent tenebra
l'eco respon d'un ai! més dilatat
— extremiment de cingle vulnerat —
i al pit cavalca, delirant, la febre."

Quan, en fi, Brunet Magrané diu al xiprer: "Oh, llança del xiprer — vincla't! L'oratge esborrarà la recta — dels teus afanys, oh grimpador del cel!", competeix amb el prodigiós metafòric dels "Poemes del port".

El primer llibre de Brunet Magrané, àcid i tot, dolceja amb fruits suavissims. — *T. G.*

Està a punt de sortir

EL PONT DE LA MAR BLAVA

de

Lluís Nicolau d'Olwer

amb una il·lustració d'APA

LLIBRERIA CATALONIA

Plaça de Catalunya, 17

Informació catalana

* *L'article de Josep Carner* Fer-se un clos, *que reproduirem, dóna ja resultats. Heu-vos ací, per exemple,* L'Avi Muné *de Sant Feliu de Guixols, que diu:*

"Anem a puntualitzar el que nosaltres estem disposats a fer des d'aquest moment. Els escriptors, com tots els altres artistes, són amos absoluts de llurs obres. Es ben natural que vulguin viure d'elles, o, almenys, que hom remuneri llurs esforços. Qui vulgui utilitzar els serveis de l'escriptor ha de pactar directament amb ell, o ha d'haver pregonat públicament l'estipendi que està obligat a pagar pels treballs que hom li trameti i ell publiqui.

L'Avi Muné va predicar amb l'exemple. D'avui endavant pagarà per tot treball que encarregui, vint-i-cinc pessetes per article i deu per poesia. Deu pessetes per article que reproduei-xi i cinc per cada treball poètic recensional. Aquests preus, som els primers a reconèixer-ho, són molt limitats. Tingui's en compte que nosaltres oferim tot el que a mesura de les nostres forces podem oferir. Si aquesta nostra voluntària actitud prospera, tots hi sortirem guanyant. Els periòdics, perquè amb un xic d'esforç podran sortir escrits amb cara i ulls. El públic, perquè no s'haurà d'empassar a contracor, o per un malentès patriotisme o lligams d'amistat o idees, les llaunes innúmeres que li administren una plaga de plomes insolvents i, finalment, els escriptors que, en ésser remunerats, veuran corregit l'abús del qual són víctimes actualment, i podran tenir l'agradable complaença de saber-se llegits, considerats i respectats."

Si l'exemple de L'Avi Muné *prospera el guany serà notori: en destinar una quantitat a collaboració els editors de publicacions podran comptar amb original inèdit d'escriptors dels quals ara en reprodueixen els treballs; llur publicació serà rescercada i l'escriptor haurà conciència que tal o tal homenatge no és simplement verbal.*

* *La Llibrèria Catalònia ha obtingut de Carles Soldevila que s'avingués a escriure un llibre sobre aquest tema, sempre actual.* Què cal llegir? *L'original ha estat ja lliurat a les màquines, i sortirà abans del dia 6, Festa del Llibre. Constituirà un vastíssim índex de lectures, fet amb un criteri exhaurjós, de cara a les persones grans, però sense oblidar les necessitats de la infància i de l'adolescència.*

La novetat de l'obra i la seva autoritat permanent fan augurar un èxit a aquesta temptativa, primera en el seu gènere, que es realitza a la nostra terra.

Heus ací els capítols que contindrà l'obra que ha escrit Carles Soldevila, sota el títol Què cal llegir?

"I.—De com sempre val més subjectar-se a una guia de lectura, per deficient que sigui, que no pas al pur atzar.—II. Els primers llibres.—III. La poesia.—IV. La novella.—V. Assagistes, historiadors, moralistes i crítics.—VI. Literatura dramàtica.—VII. Els clàssics.—VIII. Apèndix amb opinions diverses.

/

* *La "Fundació Biblica" mereix de mossèn Josep Salvat, l'occità entusiasta, del qual reproduirem el sermó pronunciat en llengua d'oc a la basílica de Sant Nazari, de Carcassona, i darrerament més addicte que antany a la causa integral del Migdia, el següent comentari* (La Vie Catholique.-*Paris*):

"Aquesta Fundació fa joc amb la célebre Fundació Bernat Metge, que, d'ençà d'uns anys, publica traduccions dels autors clàssics antics. Per l'estil, els fundadors, directors i collaboradors d'aquesta Bíblia han volgut, en primer lloc, donar a llur obra un alt caient literari. Cal reconèixer que hi han reeixit plenament.

No tenim la pretensió d'examinar el punt de vista evangèlic del primer volum aparegut, que conté el Gènesi i l'Exode. Ens acontentem d'assenyalar aquesta publicació que, des del sol punt de vista literari té una importància cabdal...

Allò que era un propòsit en el passat, ja és un fet, car quan hom coneix l'esperit de la tenacitat d'aquest poble, es pot dir que cosa empresa vol dir cosa acabada. La divisió tipogràfica usual ha estat deixada per una divisió més adequada al contingut dels Llibres Sagrats. Amb tot, les indicacions dels capítols i dels versicles han estat conservades al marge per tal de facilitar les recerques.

Introduccions, notes, una carta, completen aquest volum preciós, de tipografia, altament perfecta.

Cal aplaudir corcialment aquest esforç. L'illustre Cambó, mecenes de l'empresa, la menarà a bon terme. El P. Miquel d'Esplugues assegurarà la unitat de la publicació; els traductors triomfaran de llurs dificultats. Es dirà — acaba dient — Carles Cardó, canonge de Barcelona; P. Antoni M. de Barcelona, caputxí, i doctor Millàs Vallicrosa, professor d'hebreu a la Universitat de Madrid."

En el mateix article En Salvat fa constar que alhora s'editen així tres Bíblies, traduïdes, cada una de les edicions de la qual té la seva fesomia peculiar i la seva finalitat característica. L'una és editada pel benemèrit Foment de Pietat, aquest fogar de cultura irradiador, més concretament, editada per la Biblioteca Balmes, i té sobretot com a objectiu el de penetrar en el poble i d'estendre-hi i fomentar-hi l'estimació vers els llibres sagrats. Una altra, que surt—diu—de les premses del famós monestir de Montserrat, que és remarcable pel seu caràcter científic, redactada i anotada pels millors hebraistes: és la Bíblia de Montserrat.

* *Sobre el volum* Parlaments a les Corts Catalanes *(ed.* Els Nostres Clàssics), *Domènec Guansé ha publicat a* La Nau *(26 de setembre) uns comentaris en els quals reconeix la vàlua d'aquest recull, la lectura del qual considerem indispensable a tot bon català. A qui li calguin estimulants per a avivar el fervor per la causa, aquests parlaments tenen característiques d'específic esprovat.*

* *Cervera...*

Entre els extraordinaris que publiquen els periòdics comarcals amb motiu de commemoracions locals, heuvos ací, notable, el de Gaseta de Cervera *(setembre de 1928). Té una seixantena de planes i ha estat imprès a la mateixa històrica ciutat amb gran cura. El text?... De gran fervor ciutadà: Per què no propagueu el turisme?, per Claudi Gomis-Grau; L'entrega dels carlins, per Faust de Dalmases;* El primer concert musical a Cervera, *per Josep Pinyol i Agulló;* Efemèrides cerverines, *per Subdiaca;* Pels voltants de Cervera, *per Ferran Rasquin i Fabregat;* Anima privilegiada, *per Properci;* O ara o mai, *per Mohel;* El nou camp d'esports, *per P. Anglasill, i nombrosos gravats. Les cobertes a quatre tintes.*

* *...i Tàrrega.*

La revista mensual ilustrada Tàrrega *és una bella manifestació de l'embranzida cultural dels homes de l'occident català que treballen de cara a Catalunya i per la seva grandesa esdevenidora. Heu-vos en ací el contingut:*

Lliçó de tolerància (Editorial); Una institució model, *per Joan de Segarra;* Resurrecció, *per L. Tolstoi;* Anecdòtica, *per J. Viladot-Puig;* Clixés lleidatans, *per Fermí Palau Caselles;* El camí planer, *per Josep Maria Folch i Torres;* Lletres perdudes, *per Julià Gual;* Evarist Basiana i Arbiell, *per J. Güell;* Sonets, *per A. Bonastre;* Ecos, *per Lemiciel;* Apunts de carnet, *per J. Ballesta;* Llibres i revistes, *per M. A.;* Vària. Bon humor, *per Pik Ford;* Gravats: Dibuixos de *Magí Serés* i *E. Basiana;* Boixos, *de N. N. i A. Oller Pinell;* Caricatura, *de Pemaró.*

* *Bilingüisme?*

Alguns estimats col·legues esprovats per llur lleialtat, surten de tant en tant amb reproduccions d'articles en altres llengües. Bilingüisme? No en reconeixem l'exemple. El meridià literari de Catalunya no ha de passar ni pel carrer de Larra ni per les zones més provinciances del carrer de Pelayo.

* L'estiu al cor, *de Joan Llongueres, ha estat repartit als subscriptors i posat en llibreria. Aquest llibre, que forma el volum III dels "Quaderns de Joan Llongueres", va prologat, com ja diguérem, per l'Amadeu Vives i exornat amb uns boixos d'E. C. Ricard.*

* *La plana literària* Lletres, *de* Diario de Tarragona *(27 de setembre), va dedicada a En Joan Povill i Adserà, del qual publica una petita antologia poètica que prologa D. Guansé.*

* *Definitivament el 7 d'octubre vinent s'inaugurarà a Valclosa, la casa de Petrarca. Per a associar-se a les festes organitzades per la Universitat d'Aix de Marsella i la Societat dels Amics de Petrarca, el batlle de Carpentràs i els membres de la biblioteca Inguimbertina inauguraran solemnement l'exposició de* Petrarca, sos amics, sos mestres i son temps *que han organitzat els petrarquistes provençals.*

* *Dins les edicions de* Las pajas d'oc *ha sortit l'obra dramàtica d'Emili Barthe* La filha de la mar. *En bel occità segueix la traducció del teatre popular.*

* *S'ha complert un any de la mort del malaguanyat Marius Andreu. Amb aquest motiu la premsa occitana li ha dedicat articles biogràfics.*

* *Lletres occitanes...*

Com ja anunciàrem, ha estat celebrat el centenari del poeta provençal Anselm Mathieu, dit el poeta dels petons. *Jordi Rebol li dedica el següent article a* Oc *15 de setembre) que reproduïm en el bell provençalesc amb què ha estat escrit, ben entenedor per als catalans:*

"Anselm Mathieu, lo felibre dels potons! Es e sobrarà l'un dels mai murrcants que s'acamperen lo 21 de maig de 1854, a Fontsegunha, per durbir *(obrir)* lo taen d'aquela respelida on deviem se turtar, pieti, tants de recampaires de Trelús.

Anselm Mathieu nasquet lo 21 d'abril de 1828 a Castel-nou-dels-Panes e fugué lo sezen d'una niada de sis. Castel-nou-dels-Papes! Los capoliers, bailes, majorals e mestres divers de la Gleisa *(església)* veniem aquí, d'estiu, prendre lo bon *er (aire)*, caçar las lebras, los perdigals, e s'espaciejar dins la calama e la pas del campestre agradiu, lunh del trafec, del negoci, de las convencions, en fin, se pausar de lurs cargas sobeiranas e del boiboi de la vida-vidanta d'Avinhó.

Anselm Mathieu, salva-raca de noble soca pacana *(pagesa)* e reire-felèn dels marqueses de Mont-Redon, mandat en Avinyon per estudiar se capità amb Frederic Mistral e Josep Romanilha al pensionat Dupuy, desenant illustre. Rescontres astrats. D'aquets atzars benezits devia sorgentar una trinitat santa que congralharia, qualque temps pus tard, los set raigs d'una Estella famosa.

En Avinhon com a Ais de Provença hom retroba Mistral fazent son dret, Anselm Mathieu perseguirà una toca quasi misteriosa, sempre galanta, que sembla apartenir a qualque tros de legenda. Fugué açò tota sa vida. Mentre que sos amics rustican per s'assegurar una situació el busca lo filham *(les dones)*, treva lo cotilhon e, fina-la-ma, son espasa beluguejanta dona l'assalt als cors com lo siu d'amor apassionats. Parpalhon, volastrejant de flor en flor, sense s'enxaure de los espinas, de las colors, dels perfums: bugadieras, bastidanas, chambrieras, cacanas del gros grun e meme noble dama, tastan sa flama... poetica e felibrenca.

Se fagué *(fèu)* de l'amor galoi e libre una especialitat literaria! Son blason felibrenc que retrais una garba de set rosencs botons porta com devisa: *"Tant de botons tant de potons"*. En vertat, cantà *lo poton* de totes lo biais desempei lo caste de l'infanton fins qu'a aquel piós *"del divendresant"*, sus los peds *(peus)* ensanansits de Nostre Sènyer". Mas, lo melhor a son agrat era aquel sus *"la garganta"* e degur, alhora, se n'avisava mai e negun se n'escandalizava cuan, en solemne felibrejada, lo felibre Anselm Mathieu, sempre cortesament *"com entre dona e chevalier"*, potonava sus la garganta qualque bela felibressa com açò s'escevingué per la princessa Bonapart:-Wyse e per tant d'altras.

"La Farandola" sola obra que Mathieu hagué publicada (2 edicions 1862-1868) és lo debanat coral d'una cadena poetica als anels artísticament fargats. Mathieu s'agrada, sobretot als verses curts, als ritmes mesclats, amb un gaubi sense egual en armonia amb son caracteire incaient, sos sentiments leugers, son temperament de calinhaire afogat, vertadiera dansa reglada per la greu musica d'un galobet, amb, temps en temps, la nota martelada sul tamborin.

Après d'una vida clafica d'aventuras—e pas totas amorosas!—lo gent Anselm Mathieu morigué pobre e com sa natura, ebrida de beutat rebutant tota causa vana, l'havia volgut:

Ficel a ma folia
Com un vielh cavalier

Libre demorai dins mon canta-cigala.

Los felibres de Provença, acampats en Avinhon pel Congrès de la Mantenença són anats lo diluns 10 de setembre, a portar de *flors de remembre* sul cros del primadier qu'un espitxant del camin de Sant Jaques, ha degut mandar a las polidas damas e filhas vestidas a la provençala sos paradisencs potons!"

* *El 16 d'aquest mes tingué lloc a Moissac l'obertura de les festes regionalistes organitzades pel Comitè de "La Setmana de Chasselàs". Se celebraren els Jocs Florals carcinols presidits per l'illustre majoral Antoni Perbosc i es representaren obres de teatre d'autors meridionals.*

* *Josep Salvat, que des de* La Paraula Cristiana *havia parlat amb reserves de la tasca del grup* d'Oc, *de Tolosa, darrerament a l'*Express du Midi *escriu:*

"Oc és un diari que surt cues vegades cada mes. No és l'òrgan de cap escola felibrenca, per tal com reuneix en el seu comitè de redacció, felibres, joves en llur majoria, de totes les regions d'Occitània: Provença, Catalunya, Llenguadoc, Llemosí, Gascunya. (Direcció: Villa Peyrat, chemin de l'Espinet, Tolosa. Abonament: 15 francs l'any.) La informació d'oc és molt vasta, i la seva lectura és útil per a tothom que vulgui estar al corrent del moviment occità. Totes les manifestacions literàries occitanes hi tenen llur eco, des de València fins al Piemont. *Oc* ajuda també la *Lliga de la Llengua, d'oc a l'Escola* i les *Amistances* (per a la formació de les seleccions occitanes) tot inserint llurs comunicats. El butlletí de les *Lletres* el signa J. P. Regis, i havem llegit amb plaer els reports sobre les càtedres de llengua d'oc d'Ais de Provença i de Bordeus. Les qüestions d'ensenyament hi són tractades amb competència per Bozet i Crozet. Albert Pestor hi ha començat una sèrie d'estudis sobre els poetes occitans; han sortit els d'Antoni Perbosc i J. B. Chèze. Les poesies són nombroses, i com que generalment són d'autors joves, donen més interès a llur lectura. Es així que llegim poemes dels provençals Boyle i Rebol, dels llenguadocians Galeri i Barthe, del carcinol Cabanyes, del llemosí Pestor."

No cal dir que compartim d'anys ha, el parer d'En Salvat.

Altres informacions

* Les obres completes de Shakespeare acaben d'esser traduïdes per primera vegada en japonès. L'autor de la traducció és el doctor Yuzo Tzubutzi.

* Giuseppe Ciaccio ens ha tramès un exemplar del seu llibre "Leggende Iraniche" ("La Spezia", tip. Argiroffo. - MCMXXVII).

* Havem rebut "El hombre que parecía un caballo" i "Las rosas de Engaddi", de Rafael Arévalo-Martínez, llibre editat sota els auspicis del Govern de Guatemala, que presideix el general don Lázaro Chacon i tramès per la Biblioteca Nacional d'aquell país. (Tip. Sánchez de Guise. 1927.)

Les Arts

INAUGURAL

Demà, dissabte, a "La Pinacoteca", serà inaugurada la temporada d'exposicions amb una d'homenatge al pintor Isidre Nonell.

CONFERENCIES AL SALO DE TARDOR

Els organitzadors del Saló de Tardor, coratjosos d'escoltar totes les manifestacions que produeix l'art modern a Catalunya, han acordat oferir una conferència sobre temes artístics al discutit pintor i conferenciant Salvador Dalí. I descomptant també el viu interès que la conferència pot tenir (en la possible exposició de conceptes ben diversos i diferents als que solen envoltar els nostres ambients d'art) han resolt que l'esmentada conferència es plantegi de faisó que faci possible als oients capacitats per a ferho, d'interpretar o discutir amb l'orador els conceptes que emeti.

El títol de la conferència serà: "L'art català actual relacionat amb la jove intel·ligència més recent».

La data de la celebració s'avisarà oportunament, si bé s'escaurà cap al

PERE COROMINES AL SALO DE TARDOR

L'obertura del Saló de Tardor constituirà una veritable solemnitat.

Tota la nostra intel·lectualitat, tothom que a Barcelona s'interessa per les qüestions d'art, han promès llur concurrència a la inauguració, la qual, com ja és sabut, serà el dia 6, a les sis de la tarda.

En Pere Coromines, president de l'Ateneu Barcelonès, cabdal institució de la nostra intel·lectualitat, s'adreçarà a tots els concurrents amb unes paraules d'obertura.

La llista dels expositors esdevé a cada moment més important i completa.

Govern Civil

EL DIA DEL GOVERNADOR

En rebre els periodistes, el governador civil manifestà que avui, a dos quarts de dotze, en companyia de la Junta d'Obres del Port i el comissari regi del Port Franc visitarà els tinglados ocupats per aquest esmentat Port Franc en aquella zona.

A la tarda presidirà la reunió del Comitè regulador de la indústria cotonera.

PER LES VICTIMES DE LES DARRERES CATASTROFES

Antoni Bosch, gerent d'una llibreria establerta a la Ronda de la Universitat, ha donat al governador mil pessetes perquè siguin trameses a les juntes constituïdes a Madrid per les víctimes del teatre "Novedades", i per les de Melilla.

També el va visitar el representant de l'empresa del Cinema Príncep Alfons, per tal de comunicar-li que les funcions que se celebraran el vinent dimarts en el dit local es destinaran a engrossir la subscripció oberta per a recaptar fons amb destinació als familiars de les víctimes de les passades catàstrofes.

UNA DEMANDA DE VILASSAR DE MAR

Ahir al migdia va anar a visitar el governador civil l'escriptor senyor Jaume Vinardell, que en nom de l'Ajuntament i forces vives de Vilassar de Mar renovà al senyor Milans del Bosch la petició que se li féu perquè el Sindicat Agrícola de la dita població no basteixi l'edifici destinat a domicili social en el lloc escollit, perquè aquest és de la pertenença comú i perquè de construir-se quedaria tancada una de les principals vies de la dita població.

EL PREU DEL CARBO

La Junta Provincial de Proveïments ha donat una nota que diu:

La Comissió Permanent d'aquesta Junta, en sessió celebrada el dia 19 del mes que som, resolgué, en ús de les facultats que li conferí el R. D. de 3 de novembre de l'any 1923, regular els preus del carbó de cok, i fixà els següents màximums:

A l'engròs, sobre carro en fàbrica, moll o magatzem del venedor, 8'50 pessetes la tona.

A la menuda, posat en el domicili del comprador, 12'50 pessetes el quintà mètric (100 quilos).

Els comerciants detallistes anunciaran aquest preu en cartells amb caràcters molt visibles, i compliran en totes les seves parts el disposat en la circular del dia 4 de novembre de l'any 1927, sobre comerç de carbó vegetal.

A la Secretaria d'aquesta Junta (Govern civil), es rebran, i seran immediatament ateses, les denúncies que es formulin sobre incompliment d'aquesta circular.

EL PREU DE LES PATATES

La mateixa Junta ha donat una altra nota que diu:

En sessió celebrada, per la Comissió Permanent d'aquesta Junta, el dia 19 del mes que som, resolgué regular els preus de les patates, i es fixà per a la seva venda al públic, el preu màxim de 35 cèntims el quilo, qualsevol que sigui la seva classe o la seva procedència.

Els comerciants detallistes posaran els cartells de preus, precisament damunt les patates.

Les denúncies sobre incompliment del previngut en aquesta circular, es podran formular als mercats davant els inspectors d'aquesta Junta i també a la seva Secretaria (Govern civil).

EL REPARTIMENT DE LA FARINA INTERVINGUDA

Per al dotzè repartiment de la farina intervinguda, segons circular de la Junta provincial de Proveiments, a la secretaria del Sindicat Professional d'Industrials Flequers (Asalto, 42), avui, de quatre a vuit de la tarda, i demà, de deu a una i de quatre a vuit, es prendrà nota de les comandes als flequers de la capital. Els interessats hauran de retirar els vals el dia 1 del vinent mes d'octubre, a la tarda. Es fa avinent que perdran el dret a aquest dotzè repartiment els que no hagin formulat la petició durant els dos esmentats dies, i que la dita farina ha d'ésser retirada de les fàbriques respectives per tot el dia 6 del vinent mes d'octubre.

La política

LA SUSPENSIO DE "LA VEU DE SABADELL"

Sembla que la suspensió de "La Veu de Saadell" ha estat fixada per quinze dies.

EL DIARI CATOLIC "EL MATI"

Llegim en un periòdic comarcal:

"S'estan fent els preparatius a fi de què pugui sortir abans d'acabar aquest any, el nou diari català de Barcelona, que portarà per nom "El Matí".

De tendències catòliques, estarà allunyat de les lluites polítiques de partit.

egons es va dir mesos enrera, l'empresa d'aquest nou periòdic compta per a començar amb un milió de pessetes.

Promet ésser un gran diari i és d'esperar que tindrà acceptació."

Pròrroga del temps apte per a matricular-se

La "Gaceta" d'ahir prorroga fins el propvinent 10 d'octubre la matrícula de l'ensenyament oficial en tots els centres que dependeixin del ministeri d'Instrucció Pública. El temps apte per a *matricular-se oficialment* als nous Instituts d'ensenyament secundari, és fins el 15 d'octubre.

Hi ha temps per treure la cèdula fins al 31 d'octubre

La Comissió provincial, en vista de l'aglomeració de públic que acudeix aquests dies a les oficines recaptatòries, ha acordat prorrogar el termini d'adquisició voluntària fins el 31 d'octubre vinent.

Avui sortiran els creuers italians "Pisa" i "Ferruccio"

Avui deixafan el nostre port els creuers italians "Pisa" i "Ferruccio", després de vuit dies d'estada.

El "Ferruccio" sortirà a les quatre de la tarda. El "Pisa" a mitja nit.

En el darrer dels esmentats vaixells l'almirall Ettore Rotta donarà demà, abans de la sortida, una recepció, a la qual han estat invitades les autoritats i altres distingides persones.

EL CANTABRIC

Dilluns, primer d'octubre

Reaparició de la temporada

d'Ostres i Mariscos

Fills de C. Badia

C. Sta. Anna, 11 i 13. - T. 14912

COL·LEGI PENINSULAR

Mig pensionistes i externs

Nou de Sant Francese, 2

Català:

LA PUBLICITAT

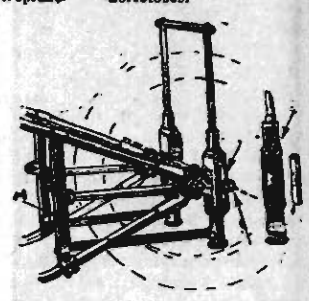
és el teu diari

Motorisme

Mecanisme elàstic aplicable a les motos de tipus actual

Els anglesos, en l'afany d'afinar el confort, a tot arreu es dediquen, també, a donar comoditat a llurs motocicletes. El motorisme, damunt de moto, ha pres en aquests darrers anys una gran volada a Anglaterra, i s'ha fet tan popular i hi han dedicat tanta atenció en els perfeccionaments tècnics, que avui són les màquines angleses les que van al davant de la producció mundial.

Per donar una suavitat de marxa més grans a les motos, s'assagen bastidors elàstics que disminueixin la violència dels sotracs. Fins i tot, una casa constructora ha ideat un mecanisme adaptable a qualsevol tipus corrent de màquina per transformar-la ràpidament en un model, la roda posterior del qual és elàstica, i absorbeix les trepidacions molestoses.

El mecanisme és senzill i es pot aplicar fàcilment sobre una moto amb el bastidor del tipus clàssic. Com pot veure's en el gravat, el procediment consisteix en situar l'eix de la roda motora, que va fixat rígidament en el bastidor, a uns suports que es mouen verticalment dintre d'unes guies, i que tenen el moviment limitat i esmorteït per dues molles oposades. El joc propi de la cadena permet el moviment oscil·lant de la roda sense cap perill.

El sistema comporta diversos reforços del bastidor, sense els quals la nova disposició presentaria punts febles que cal evitar.

Amb aquest procediment es pot transformar, d'una manera econòmica, una moto de tipus corrent amb una nova màquina les condicions de confort de la qual han augmentat en una bona mesura.

OBRA MATERNAL

Concurs de cartells

La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi, volent avalorar la seva vida espiritual amb les selectes i delicades excel·lències de l'art, ha fet una crida a tots els artistes i pintors d'Espanya perquè acudeixin a cooperar a l'Obra Maternal, i portin el fruit de les seves inspiracions i del seu saber a la difusió eficaç i fecunda de les actuacions que per al bé social omú realitza aquella Obra.

La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis ha fet públiques les bases del Concurs de cartells simbòlics de la seva obra maternal, en el qual s'atorgaran quatre premis de 2.500, 2.000, 1.500 i 1.000 pessetes, respectivament, i quatre accèssits de 750, 500, 250 i 200 pessetes.

El termini per a l'admissió dels cartells ha estat fixat del 15 al 31 de desembre de l'any actual, i hauran d'ésser tramesos a la Seretaria de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, Via Laietana, 56, A, de les deu a les dotze del matí. Les dimensions del cartell hauran d'ésser d'un metre d'alçada per setanta centímetres d'amplada. Tots els treballs presentats seran exposats en el saló d'actes de la institució. Els altres extrems de les referides bases consten en la convocatòria que serà lliurada a tots els que ho sol·licitin a l'esmentada Secretaria.

El concurs té per objecte simbolitzar gràficament, per mitjà de cartells, les idees bàsiques de l'Obra maternal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, les quals són: Enaltiment i dignificació del concepte de la Maternitat; protecció de les mares, i protecció dels infants en la seva primera infància.

Els concursants poden escollir amb tota llibertat els motius o temes d'inspiració, sempre dintre del marc d'orientacions assenyalat com objectiu del concurs i respectant els principis de la moral cristiana.

En convocar la Caixa de Pensions els artistes i pintors per al concurs de cartells simbòlics de l'Obra maternal, recorda aquells altres concursos de cartells simbòlics de l'Obra del Bon Mot i dels Homenatges a la Vellesa, que pel nombre i qualitat dels treballs presentats constituïren evidents i notables èxits.

Per a tots els detalls i dades que necessitin els concursants, en relació amb el dit concurs, poden adreçar-se a la Secretaria de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi.

ADVERTIMENT

Advertim a les persones entitats i empreses a les quals interessi la publicació immediata de les notes que ens envien, que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció, plaça de Catalunya, 3, primer, abans de les nou del vespre. Els que ens arribin més tard d'aquesta hora o vagin adreçats a la imprenta del diari, Barbarà, 21 i 23, no seran publicats fins després de 48 hores

LA DONA, LA MODA I LA LLAR

L'art de la taula

ELS DITS I ELS COBERTS

(Acabament)

En menjar la sopa, el soroll de xarrupar pot ésser indicador del gust amb què menja la persona, però també ho és de. seu mal gust i de la seva mala educació. En països poc civilitzats, aquesta i altres manifestacions de complaença i de profit poden ésser considerades com un homenatge a l'hoste i a la seva cuina. Aquest costum però, no ha passat pas dels països poc civilitzats.

Per evitar aquest soroll desagradable d'aigüera, n'hi ha prou amb aixecar una mica, molt poc, la cullera perquè la sopa passi naturalment d'ella a la boca sense necessitat de cap bomba, i és que cal advertir que no és pas bo de menjar gepreut. de cara al plat, sinó de cara a la concurrència.

Hi ha qui vol tenir la coqueteria d'ocarar-se amb la punta de la cullera com si es disposessin a empassar-se-la o volguessin fer un quadro plàstic d'aquell que representa «...s últimos defensores de Sagunto» o de «Numància". Aquest gest obliga a avançar el braç dret per damunt la taula, quan la sopa s'introdueix sense cap esforç ni gimnàstica a la boca, per la part lateral de la cullera. Per evitar aquelles temptacions suicides les cullereres es fan quasi rodones.

En els plats d'ous, peix i plats de pasta en general, com són macarrons, canneloni, tallarines, ravioli, etc., no utilitzen més que la forquilla, a menys que per al peix no disposeu d'un ganivet de peix o que els ous vagin acompanyats de pernil, carn o altres matèries que calgui tallar. Amb els ous s'acostuma a donar, per servir-se, una forquilla i una cullera mitjanes, que ja les mateixes fàbriques de coberts anomenen servei d'ous. La raó principal per a no usar ganivet d'acer en aquests plats és perquè l'acer n'altera el gust. A més, els ous sobretot i el peix taquen els ganivets.

En les ostres i, en general, els mariscos, tampoc no s'ha d'utilitzar el ganivet per separar-les de la closca. La forquilla especial de plata té ja aquest ofici. A més, també perjudiquen l'acer del ganivet.

Els dolços es mengen sempre amb la forquilla, o amb forquilla i ganivet segons la classe i el tamany, i si són cremes, no cal dir que amb cullereta.

Per la fruita s'utilitza també cobert de plata perquè l'acer perjudica també la fruita i en surt perjudicat. Amb la fruita hi ha una certa tolerància amb l'ús de's dits; es pot fer la combinació d'agafar-la amb una mà i pelar-la amb ganivet amb l'altra.

En això de la fruita no podem pas seguir les normes d'altres països, on la mengen amb una gran complicació de forquilla i ganivet, inclús tractant-se de taronges i plàtans, o bé, tractant-se de préssecs, peres, etc., en treuen, gràcies a la combinació, unes pells d'un dit de gruix. En aquells països no la mengen com cal perquè no en són terra i en ells la fruita no sempre figura en els menús.

Per menjar la fruita, recomano un ús discret dels dits combinat amb els coberts. La persona que ho faci amb discreció i gràcia sempre quedarà bé. Un préssec que s'escapa d'una forquilla, no se sap mai on pot anar a parar; però el que aguanta la forquilla va al ridícul.

No acompanyar mai la fruita a la boca amb el ganivet, puix aquest ha de servir exclusivament per pelar o tallar.

Ah!, me'n descuidava. Els formatges únicament es tallen amb el ganivet i s'acompanyen amb ell damunt d'un bocí de pa. Cal recordar que el formatge no es punxa mai amb la forquilla com si fos un tall de carn, però que, en canvi, no hi ha cap inconvenient, en aquest cas almenys, en posar-hi més pa que formatge.

ROSSEND RIBAS

La Granja Catalana
Ronda St. Pere, 1. - Tel. 10835
Novament
Serveix fiet a domicili

EL MOVIMENT MARITIM

VAIXELLS ENTRATS

Vapor espanyol "Mahó", amb càrrega general i 26 passatgers, de Mahó.

Vapor espanyol "León", en last, de Pasages.

Vapor espanyol "Berga", amb càrrega general, de Ceuta.

Vapor espanyol "J. J. Sister", amb càrrega general i 113 passatgers, de València.

Vapor anglès "Sutton Hall", amb càrrega general, de Bombay.

Vapor espanyol "Enriqueta R.", amb càrrega general, d'Aguilas.

Vapor espanyol "Cabo Quilates", amb càrrega general, de Gènova.

Vapor espanyol "Vicente La Roda", amb càrrega general, d'Alacant.

VAIXELLS DESPATXATS

Vapor anglès "Zurichmoor", en last, cap a Gibraltar.

Vapor espanyol "Mallorca", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor espanyol "Torras y Bages", amb càrrega general, cap a Bilbao.

Vapor espanyol "J. J. Sister", amb càrrega general, cap a València.

Vapor espanyol "Poeta Arolas", amb càrrega general, cap a Las Palmas.

Vapor italià "Bellenden", amb càrrega general, cap a Tarragona.

LA JUNTA DEL PORT

La Junta del Port d'aquesta capital, en la seva última sessió celebrada sota la presidència del senyor Francesc d'Ar. Bartrina, el seu vice-president, s'ocupà, entre altres, dels següents assumptes:

Autorització atorgada pel senyor governador civil, a instància de la Unió Patriòtica de la Barceloneta i prèvia la incoació de l'oportú expedient, per a installar llocs de fira i atraccions, durant les festes de Sant Miquel, en la zona marítima a càrrec de la dita Junta.

Pagament efectuat per la Companyia de Ferrocarils de Madrid a Saragossa i a Alacant de la quantitat de 216.214'80 pessetes, import del cànon que per tona de mercaderia carregada o descarregada als molls del port i pel sobre els vagons carregats i buits circulats per les vies del port durant l'exercici últim ha hagut de percebre la pròpia Junta.

Resultat del concurs celebrat per l'esmentada corporació per a la venda del material metàllic inútil, en el qual es presentaren onze proposicions; dal qual concurs no s'efectuarà la seva adjudicació fins que la Direcció de les obres de la nomenada entitat expressi quina d'aquestes proposicions mereix acceptar-se com a definitiva.

Comptes del mes de juliol últim, que foren aprovats i s'acordà llur immediat pagament.

En la mateixa sessió la Junta acordà fer constar en acta el seu vivíssim pesar per l'horrorosa catàstrofe ocorreguda a Madrid i elevar una sentida comunicació de condol a la Superioritat a fi que la traslladi al Govern.

HOMENATGE A LA VELLESA DEL MARI

Sota la presidència del comandant de Marina es reuní el Comitè executiu de l'Homenatge a la Vellesa del Marí. Hi assistiren els senyors Bono, Cardona, Llorens, Déu, Gallana, Bonet i el secretari senyor Olives.

El president donà compte de l'ingrés de la quantitat sobrant de la subscripció al monument de l'aviador Duran, destinat a l'Homenatge a la Vellesa del Marí.

El tresorer, senyor Bono, també donà compte del resultat econòmic de la revetlla celebrada al Balneari Sant Sebastià.

S'acordà celebrar una altra reunió el dia 3 del vinent octubre per a l'organització de la festa del lliurament de llibretes d'estalvi als marins vells, i que el termini de l'admissió de documents per a tenir opció a les llibretes de retir acabarà dilluns que ve.

NOUS VIVERS DE MUSCLOS

Davant del perit inspector de vaixells senyor Jacint Vez, han estat botats a l'aigua els pous vivers de muscles números 6, 7 i 8.

Elegant vestit per sopar fet de chiffon, fet amb alts i baixos i ondes a la faldilla. Una gran flor de chiffon del color del vestit, però en llis, completa l'efecte del conjunt.

Catalunya

FETS DIVERSOS

Baralla d'estanya-pesetes, a Montbianch

Dimecres, a les deu del matí, varen ingressar a l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla, de Tarragona, Angel Velillas García, de 31 anys, soltér, natural de Lleida, i Teresa Narvàez Giménez, de 32 anys, casada, natural de Perpinya.

El primer presentava ferides a la zona dreta maxilar inferior, amb l'arcada de la dentadura destroçada i probable encastament del projectil a la base de la llengua.

La segona presentava una ferida a la regió supre clavicular esquerra, amb probable lesió pulmonar.

Totes dues ferides foren qualificades de pronòstic greu.

Aquests dos subjectes, llauners ambulants d'ofici, i la Teresa amant del Velillas, acompanyen sota el pont que hi ha a l'entrada de Montbianch junt amb altres companys d'ofici, entre els quals Jaume Meda.

Per coses sense importància, el Meda va engegar alguns trets d'arma de foc, alguns dels quals feren blanc, com ja s'ha vist.

Un cop fet el mal, l'autor va escapolir-se i a hores d'ara no ha estat trobat encara.

Un minyó roba una bicicleta, a Reus

A Reus, per haver-se apoderat d'una bicicleta a la finca del senyor Evarist Fàbregues, ha estat detingut un minyó de 21 anys, anomenat Tntoni Mauri, veí de Cambrils.

Un home ferit, a Tarragona

Pau Marimon Virgili, veí de Cattllar, ha estat assistit a l'Hospital de Tarragona d'una ferida de pronòstic reservat que va produir-se a la plaça de la Font.

S'ignora si fou a causa d'una caiguda o per agressió.

Dues persones mossegades, a Terrassa

A Terrassa, al carrer de Miquel Servet, fou mossegada per un gos Dolors Boada, de 55 anys.

Li produí una ferida penetrant a la cama esquerra.

També a Terrassa, un gos mossegà una altra persona a la carretera de Rellinàs.

Un home agredeix a un altre amb un paraigües, a Figueres

Ha estat detingut a Figueres Lluís Bosch Creixell, per haver agredit el convet seu Frederic Fuerte Pailer amb un paraigües, inferint-li tres ferides al cap, de pronòstic greu.

Un home mossegat per un gos, a Mataró

A Mataró fou mossegat per un gos Francesc Guillén Tomas, de 40 anys, domiciliat al carrer del Rierot número 44; curat al Dispensari de l'Ajuntament pel practicant senyor Canyelles, li fou apreciada una ferida a la cama.

El gos fou portat a l'Escorxador municipal per a la seva observació.

Un menor desaparegut de Terrassa

Ha desaparegut de Terrassa el menor de 14 anys Buenaventura Cereza Forada.

Aquesta és la tercera vegada que fuig del seu domicili. La primera vegada fou detingut a Sabadell, i la segona a Monistrol.

Darrerament, el dit menor va romandre quatre anys consecutius a l'Asil Duran de Barcelona.

L'inspector de Vigilància senyor Fruitós Alvarez ha donat compte a la "Jefatura" de Policia de la desaparició de l'esmentat xicot, per a la seva recerca i presentació.

Un home agredeix el seu sogre amb una escopeta, a Hospitalet de Llobregat

A Hospitalet de Llobregat, Joan Peña Navarro, de 39 anys d'edat, casat, habitant a la barriada de Coll-Blanc, d'aquella ciutat, va ferir greument d'un tret d'escopeta de caça el seu sogre, Batista Boluda Batlle, de 63 anys.

Detingut pels mossos d'Esquadra, ha manifestat que li havia engegat el tret perquè el ferit l'havia insultat diverses vegades mentre estava treballant.

El dit subjecte, amb l'escopeta ocupada, fou posat a disposició del Jutjat.

Es detingut un lladre a Ripollet

A Ripollet es va cometre un robatori de robes i diners, al domicili del veí Enric Fàbregues Sánchez. Com a suposat autor del dit robatori, els mossos d'Esquadra detingueren a Francesc Pérez Sánchez, de 18 anys, natural d'Albore (Almeria), sense domicili. Se li ocupà una cartera que contenia 40 pessetes un canell i un vestit interior de llana, que declarà havia sostret del domicili esmentat.

A més a més, es declarà autor d'altres diversos furts de diners comesos en diferents domicilis de Ripollet i en altres poblacions.

El dit individu fou posat a disposició del Jutjat junt amb l'ocupat.

Accident de treball a Mataró

A Mataro, l'obrer Bartomeu Gas, us treballava en una caldera de vapor, de la casa Marchal, va sofrir greus cremades a les cames i peus.

Amb una tartana fou portat immediatament al Dispensari de la Mútua Patronal, on fou curat de primera intenció pel metge de guàrdia doctor Vilardevall, el qual qualificà les ferides de pronòstic reservat.

Després fou traslladat al seu domicili.

A Lleida un motorista que es fa escàpol atropella una dona

A l'Avinguda de Blondel, de Lleida, una motocicleta atropellà a Ramona Cruz, veïna de la dita ciutat.

El motorista es féu escàpol.

L'atropellada fou assistida a la Casa de Socors de diverses ferides i contusions.

Un home desaparegut de casa seva, a Terrassa

Ha desaparegut del seu domicili conjugal, de Terrassa, un subjecte de 61 anys d'edat, anomenat Josep Antoni Giménez Asensio, natural de Huercal Overa (Múrcia), el qual té les facultats mentals quelcom pertorbades.

Un vell ferit d'una caiguda, a Reus

Baldomer Escoda Parés, de 77 anys, laigué al carrer del Metge Fortuny, de Reus, i es produí diverses ferides. Fou curat pel doctor Barrufet.

El crim de la carretera de Santa Coloma de Farnés

Amb referència al crim comès a la carretera de Santa Coloma de Farnés, del qual donàvem compte en la nostra edició d'ahir, se saben encara els següents detalls:

En la nostra edició d'ahir donàvem la noticia que havia estat atracat i ferit per un desconegut, un pagès del poble de Vilovi d'Onyar anomenat Antoni Boada, el qual, més tard, fou traslladat a l'hospital de Santa Coloma.

El dissortat Boada, ferit mortalment al coll, d'un dispar de revòlver, morí abans d'ahir a l'hospital.

Amb les declaracions del ferit, ha estat possible de reconstruir els fets; la guàrdia civil de la comarca treballa activament, per tal de descobrir l'autor del repugnant crim.

La víctima, Antoni Boada, era fill del poble de Vilovi d'Onyar, i tenia un germà a Girona, cisteller, establert en una botiga del carrer del Carme.

El proppassat dilluns al matí, Antoni anà al mercat de l'esmentada ciutat, on efectuà diverses operacions i vengué dos caps de bestiar per valor d'unes 450 pessetes, que cobrà el mateix dia.

A la tarda, a peu, sortí de Girona i per la carretera es dirigí cap a Vilovi d'Onyar, com acostumava a fer cada vegada que anava a la fira. En arribar al quilòmetre 17 de la carretera de Girona a Santa Coloma, li sortí al pas un individu pobrement vestit — segurament havia presenciat l'operació i s'adonà de la quantitat que la víctima havia cobrat — i amb una pistola als dits exigí a Boada tots els diners que portava.

Sembla que la víctima tractà de resistir-se, i aleshores el criminal disparà la seva arma i produí a Boada una gravíssima ferida al coll, que el dugué sense sentits. Tot seguit, amb por que algú s'hagués adonat del seu acte, l'atracador arrossegà el ferit fins a un recó de la cuneta i s'apoderà dels diners que portava al damunt; després es féu escàpol ràpidament camps a través.

Per les senyes que pogué donar el dissortat Boada abans de morir a l'hospital, el criminal era un home jove, d'uns vint anys.

La guàrdia civil de la comarca treballa activament per tal de descobrir l'autor del crim.

SABADELL

Capítol de notícies

La setmana entrant, el Centre Excursionista, que porta feta tan brillant temporada d'estiu, celebrarà la clausura de curs amb un festival de sardanes als Jardins dels Camps. S'ha confiat la interpretació de les sardanes a la cobla La Selvatana.

Aquesta festa serà el divendres dia 5, a les deu de la vetlla.

— Sembla que molt aviat serà aixecada la suspensió del — Ha quedat suspès fins a la vinent temporada el servei d'autos que combinava amb el tren que surt de Barcelona a les 7'45.

VALLS

Probable modificació municipal
Un diàleg interessant
Abocament d'aigua
Epileg d'una sortida

Les dimissions i canvis en el partit d'U. P. de la provincia, si hom té en compte antecedents d'anys passats, poden portar una petita modificació entre els dirigents del municipi vallenc.

També és possible que la petita modificació, proposada des de fora, esdevingui més important a l'hora de posar-la a la pràctica.

La renovació municipal a què aludim serà o no serà; la cosa certa és que quan es produirà no originarà cap moviment d'estupor, ni estranyesa. "Ja hi comptàvem", dirà la gent

— Amb motiu de la dimissió que el senyor Albert Dasca i Boada presentà del càrrec de cap local del P. U. P., hom ha fet públic el diàleg que sostingué amb el cap del Govern, en ocasió del seu pas per la nostra ciutat en direcció cap a Lleida.

El general Primo de Rivera s'aturà, al Portal de Sant Francesc, cosa d'uns deu o quinz eminuts, durant els quals es mostrà expansiu i parlà amb tothom que anà a saludar-lo des de la portella de l'auto.

El senyor Dasca—aleshores cap local del P. U. P.—fou dels primers a dirigir-li la paraula. Semblà que el cap del Govern li preguntà quants habitants tenia la ciutat de Valls. Després volgué assabentar-se del nombre d'afiliats a la U. P. Aleshores, prenent peu de la comparació—per cert molt expressiva—el general recomanà als presents de fer caliu, de propagar les doctrines i guanyar adeptes.

— Els treballs per a la conducció de l'aigua de la Masia de Ribes a les mines de l'Arquebisbe, foren acabats dissabte. Comprenen una llargada de més de 1.600 metres.

L'endemà es realitzà l'engegada d'aigua des del pou a la mina esmentada, per tal d'augmentar la deu que abasteix Tarragona.

Sembla que aquell dia l'aigua no arribà a aquella ciutat, on era esperada.

Segons diuen persones que han visitat el lloc de la caiguda a la mina el doll que rajava era minso, molt inferior a les 500 plumes anunciades.

D'altra part hom sap que no s'ha trobat l'abundància d'aigua cobejada i que el motor Diessel que realitza l'extracció ha d'ésser parat moltes vegades al dia, a causa que el pou s'asseca.

— El conflicte que passava l'orfeó Aroma Vallenc, ha estat arranjat; les noies orfeonistes que havien determinat de desclxir-se de l'actuació de l'entitat, han tornat a llur lloc, després d'haver rebut la fermança que es portaria a cap una enquesta per tal d'esbrinar, més que els fets que s'esdevingueren durant la sortida de l'orfeó a Sabadell, els desapresius que comprometeren l'entitat i originaren el fracàs de l'excursió.

GANDESA

La festa major

Ha transcorregut la festa major d'aquesta ciutat dintre la major animació.

Les funcions religioses han resultat brillantíssimes, i la nostra església es veié concorregudíssima de fidels, desitjosos d'escoltar la paraula del doctor Josep M. Casanyes, canonge magistral de la Catedral de Tarragona.

Tots els números del programa s'han desenrotllat admirablement, i és de remarcar la presència de nombrosos forasters.

L'Esbart de Dansaires de l'Orfeó de Capsanes, amb els seus balls típics, va produir l'admiració de tot el veinat.

A tots els actes, tant religiosos com profans, hi assistí l'Ajuntament les autoritats locals i la banda de música que dirigeix el nostre amic Antoni Altadill.

Les curses pedestres, de bicicletes i de cintes, així com la recaptació pública a honor de Nostra Senyora de la Font-Calda, resultaren molt animades.

Les funcions de teatre al Cinema es veieren molt concorregudes.

A les Societats "La Humanitària" i "La Joia" es feia difícil donar un pas pels seus salons.

En resum, ha estat una festa major espléndida, amb bon temps i amb gran satisfacció de tot el veinat i de tots els forasters que ens han honorat amb llur presència.

Es féu lliurament als professors nacionals del Grup Escolar recentment construït on aviat seran donades les classes. El mobiliari i el material pedagògic són excellents.

L'acte fou presidit per l'Ajuntament i les autoritats locals.

REUS

La U. P. :: El Banc Central
Esports :: Altres

Circulen rumors insistents de canvis d'autoritats municipals, derivades, segons sembla, de la dimissió del cap provincial del P. U. P. S'espera la tornada de Madrid del marquès de Vilanova, probable cap provincial del susdit partit, per anar a la revisió d'elements polítlco-directius del Municipi i sona el nom de Joan Vilanova, advocat i ex-jutge municipal, per al càrrec d'alcalde. Amb motiu dels dits rumors els comentaris a les tertúlies són força animats.

— Per a dins de poca dies s'anuncia la inauguració oficial del nou local del Banc Central a Reus, amb assistència de diverses autoritats.

— L'Ajuntament ha tramès telegrames de condol al Govern, amb motiu de l'incendi del teatre de "Novedades", de Madrid.

— Tres venedors ambulants que oferien llurs articles a la venda pels pisos, i que es feien passar per estrangers, han estat detinguts i duts a la caserna municipal, per tal d'aclarir la nacionalitat a que pertanyen.

— Per al propvinent dia 14 d'octubre, l'Agrupació Ciclista Reus Deportiu organitza el campionat provincial per carretera, el qual revesteix força interès, i hom creu que constituirà un èxit esportiu.

— Per als dies 6 i 7 d'octubre vinent l'activa i entusiasta secció ciclista de la Casa del Poble organitza una cursa a l'americana de 24 hores.

— Sabem que fins ara es compta amb la inscripció dels següents corredors: Monclar-Henri 41, Fontanet-Dhuez, el primer campió del món en 1926; Reddy, Janer, Piasset, Granés i d'altres internacionals de fama reconeguda.

— Diumenge i dilluns vinent actuarà al teatre Bartrina una companyia de sarsuela, en la qual actuaran els barítons Pau Gorgé i Carbonell, junt amb altres reconeguts artistes de fama.

— Diumenge vinent l'Esbart Dansaire de l'Orfeó Reusenc i la cobla L'Harmonia, de Tarragona, es traslladaran al poble d'Almoster, on el qual donaran sardanes de ballets.

ELS ESPORTS

FUTBOL

EUROPA-SABADELL

El partit de diumenge entre graciencs i sabadellencs es presenta amb molt d'interès. L'obtenció dels dos punts inicials donarà lloc a un partit molt competit, en el qual l'Europa, pel fet de jugar-se el partit al seu camp, porta un xic d'avantatge.

Amb tot, caldrà que l'Europa no vagi massa confiat, car una ensopegada al seu propi camp podria dur-li fatals conseqüències. Encara més tractant-se d'un contrincant com el Sabadell, el qual sempre en partits de campionat ha donat les majors sorpreses.

SANS-BARCELONA

Diumenge vinent, a un quart de cinc de la tarda, jugaran els primers equips dels esmentats Clubs en partit de Campionat de Catalunya.

El fet de jugar-se aquest partit al camp del carrer de Galileu, per conveni entre els dos cercles, fa augmentar el seu interès, car és ben sabut que al seu propi camp en surti vencut el Sans.

NATACIO

CAMPIONAT PENINSULAR DE NATACIO I SALTS

Prometen constituir un esdeveniment els campionats peninsulars de natació i salts que demà, dissabte, a les deu de la nit, i diumenge, a les cinc de la tarda, se celebraran a la piscina de l'Escullera de Llevant.

Els programes amb el detall de proves estrictament de campionat, i adonat a conèixer, es veurà augmentat amb interessants curses, les quals vindran a completar els esmentats festivals.

En les proves de fons, especialment en els 1.500 metres, que figuren en el programa del primer dia, hi veurem una lluita entre Artigues i Segalà, la qual cosa fa que s'esperi amb molt d'interès. A més, als dos esmentats noms cal afegir-hi el bilbaí P. Valdés, l'alcireny Fontana i el petit Pahatchi, els quals estan disposats a presentar una lluita ben disputada als dos primerament esmentats.

En velocitat veurem Parés, Pinillo i Brull o sigui els nostres més significats nenadors contra la parella nordenya integrada per Manolo Valdés i Echevarrieta. En proves de relleus i mig fons, els excellents quadros del C. N. B. i de l'Atlètic en lluita contra les representacions de les altres Federacions.

Si tot respon a les impressions darrerament rebudes, l'equip de l'Arenas Club de Guecho disputarà el títol de campió de water-polo al C. N. Barcelona, ostentat de molt de temps pel nostre Club, la qual cosa dóna nou al·licient als molts que es reuneixen en aquestes importants reunions.

Els preus per als dos festivals seran populars, per tal que constitueixin un èxit en tots conceptes.

Hi haurà servei especial d'embarcacions "Gaviotas" des de la Porta de la Pau, com en festivals anteriors.

El Jurat és el següent: àrbitre, senyor F. Gibert; starter, senyor Ludwig; jutges: senyors Ponsati, Francesc i J. Serra; cronometradors: senyors Baldés, S. Serra, Serinyà, M. Trigo, Basté i Menjon; jutges de salts: senyors Serinyà, Vilamala, Gibert, Baldés i J. Serra.

EXCURSIONISME

La Secció excursionista de l'Esbart Català de Dansaires efectuarà, diumenge vinent, una sortida a la Salut de Sant Feliu de Llobregat.

Tots els amants de la fotografia hi poden assistir, optant al premi, que junt amb les bases estan exposats a l'estatge social (Carme, 30, pral.).

Lloc de reunió: Estació de França, a les set del matí, o bé a un quart de vuit al baixador del Passeig de Gràcia.

Península

Han estat signats els contractes per a la participació d'Alemanya a l'Exposició de Barcelona. El Consell federal helvètic ha votat amb el mateix objecte un crèdit de 400.000 francs suïssos

Han estat cursades ordres als representants diplomàtics amb motiu de l'escassa circumspecció dels pensionistes a l'estranger quan parlien del Govern del país

Un alt funcionari de presons, detingut governativament, ha estat separat del servei a causa de la seva activitat subversiva

LA PARTICIPACIO ALEMANYA A L'EXPOSICIO DE BARCELONA

Madrid, 27. — Presentat per En Jaume Trias, delegat del Comitè executiu de l'Exposició Internacional de Barcelona, ha visitat aquest matí el ministre del Treball, el comissari general d'Alemanya a l'esmentada Exposició, doctor George Von Schnikler.

Assabentà al ministre que els contractes signats ahir a Barcelona asseguren una magnífica participació d'Alemanya, els treballs preliminars de la qual començaran amb gran activitat.

Acompanyaren els esmentats senyors en la seva visita al senyor Aunós, el doctor Alileos, delegat comercial a l'Ambaixada alemanya a Madrid, Enric Dominguez Rondillo, com a representant general de l'Exposició de Barcelona a Alemanya i agregat de Premsa a l'Ambaixada d'Espanya a Berlin, i En Jaume Maynés, director del servei internacional de l'Exposició.

El comissari general d'Alemanya, doctor Schnikler, lliurà 500 pessetes al senyor Aunós per als damnificats de la catàstrofe del teatre de "Novedades".

LA PARTICIPACIO HELVETICA

Madrid, 27. — El ministre d'Espanya a Berna, marquès de Torrehermosa, comunica al Ministeri d'Estat que en el Consell dels Estats (Senat suís) s'ha aprovat sense discussió el crèdit de 400.000 francs per a la participació d'aquella República a l'Exposició de Barcelona.

ELS PENSIONATS A L'ESTRANGER QUE NO SON CIRCUMSPECTES AMB EL GOVERN I EL PAIS

La "Gaceta" publica la següent disposició:

Excm. Sr.: A fi d'evitar que es repeteixi el cas irregular i lamentable de conferenciants i pensionistes a l'estranger que reben auxili de l'Estat no guardin amb respecte a aquest, el país o el seu Govern, la deguda circumspecció en les seves manifestacions, S. M. el Rei ha tingut a bé disposar es recapti dels representants diplomàtics i consolars d'Espanya, pertinents informacions sobre la seva conducta ciutadana i patriòtica d'aquells, per tal de prendre en tot cas segons le caràcter i les circumstàncies de les providències justificades que procedeixin.

SEPARACIO D'UN FUNCIONARI SUBVERSIU

Una altra diu:

Ilm. Sr.: Vist l'expedient instruit amb motiu de la detenció governativa de què és objecte el cap de negociat de primera classe del cos administratiu d'aquest ministeri (Gràcia i Justícia) amb destinació actualment a la Direcció general de Presons, el senyor Ignasi Diaz Zuazua, i comprovats els fets i les circumstàncies que acrediten actes i treballs públics els uns i clandestins els altres, no solament atemptatoris contra l'existència del Govern actual, sinó contra les institucions fonamentals de l'Estat, als quals són aplicables les sancions que estableix el reial decret de la Presidència del consell de ministres, de 16 de maig de 1926, S. M. el Rei, de conformitat amb l'acordat pel Consell de ministres, s'ha servit disposar que el senyor Ignasi Diaz i Zuazua, cau de negociat de primera classe del cos administratiu del ministeri amb destinació a la Direcció general de Presons, sigui separat del seu càrrec i donat de baixa definitivament, en l'escalafó del mateix.

De reial ordre li dic a V. S. etc. etcètera.

DISPOSICIONS DIVERSES

Una disposició prohibeix que els professors i professores d'Escoles Normals i els inspectors de primera ensenyança, dedicar-se en el successiu a l'ensenyaça privada i molt especialment a la preparació d'opositor d'ingrés en el magisteri nacional.

Una altra disposant s'anunciï en aquest periòdic oficial la concessió de tres pensions lliures que hauran d'ésser proveides conforme a les condicions detallades en la convocatòria que s'esmenta.

Una altra ídem ídem que el mes de maig de 1929 i amb motiu de l'Exposició Ibero-Americana se celebri a Sevilla el tercer Congrés Nacional d'Història i Geografia Hispano-Americana.

DIVERSES DISPOSICIONS DE LA "GACETA" :: MOVIMENT D'ASSEMBLEISTES

Madrid, 27. — La "Gaceta" publica, entre altres, les següents disposicions:

Reials ordres disposant que els senyors Patricio Gonzàlez i Lopez de Segura, Marian Fernàndez Sànchez Puerta i Pere Gangra i Ros de Olano deixin de formar part de l'Assemblea Nacional.

Nomenant membres de l'Assemblea Nacional als senyors Rafel Valverde Marquez, Just Carranza i Mozo i Joan Isaca del Valle.

Una circular disposant que el termini de tres mesos concedit als fabricants nacionals o estrangers d'aparells lluminosos té la finalitat d'estimular-los perquè dintre del dit termini sol·licitin els certificats que autoritza el seu ús.

Reial ordre disposant que es faci l'adquisició de material pedagògic que s'indica.

Una altra disposant que ascendeixin en cursa d'escales als sous i amb les antiguitats que s'indiquen els mestres i mestresses del primer escalafó que s'esmenta.

Idem que els sous i categories superiors a dues mil pesseles, creats per reial ordre de 3 d'agost del corrent any, es distribueixin entre els dos torns d'antigultat i oposició en la forma que s'expressa.

LES DENUNCIES DE LA GUARDIA CIVIL

Una altra disposició diu així:

Ilm. Sr.—El Rei ha tingut a bé disposar quedin rectificades totes les disposicions referents a imposició de multes per la guàrdia civil en el sentit que, conforme l'article 42 del reglament de l'esmentat institut, la força d'aquest cos no deu, en cap cas, imposar ni fer efectives multes que, en ús de les seves atriucions, imposin les autoritats competents, limitant-se a denunciar aquestes autoritats les infraccions de la llei i reglaments, l'observància dels quals és està encomanada.

LA MATRICULA ALS INSTITUTS

Una altra prorrogant fins el dia 10 del mes d'octubre vinent el termini de la matrícula d'ensenyament oficial a tots els centre oficials d'ensenyança dependents d'aquest ministeri.

Una altra disposant que als Instituts Nacionals que s'indiquen s'obrin matrícules oficials d'alumnes tant d'ingrés com d'assignatures.

EL CAP DEL GOVERN A SANT SEBASTIA

Sant Sebastià, 27. — Ha arribat el president del Consell. Ha estat rebut per les autoritats i un grup d'amics.

La família reial ha assistit a l'església de Santa Maria, on s'han celebrat solemnes funerals en sufragi de les ànimes per les catàstrofes de "Novedades" i Melilla.

La infanta Eulàlia anava completament endolada.

Ha fet els honors una companyia del regiment de Sicilia, amb bandera plegada i música.

Hi han assistit les autoritats i molts fidels.

DESPATX DEL GENERAL PRIMO DE RIVERA

Sant Sebastià. — El general Primo de Rivera ha rebut els representants d'Alemanya i França, els quals li han expressat el seu condol per les catàstrofes ocorregudes a Madrid i Melilla.

El cap del Govern ha rebut la visita del governador militar, l'alcalde, el delegat d'Hisenda, el comandant de Marina, el president de la U. P. i el secretari del Comitè provincial.

També ha rebut els comissionats de la Societat d'Oceanografia, cue li han invitat a la inauguració del Palau del Mar, que tindrà lloc dilluns, a les cinc de la tarda.

El general Primo de Rivera els ha promés la seva assistència.

El president del Govern ha manifestat als periodistes que portava a la signatura de don Alfons 65 decrets.

Parlant de les últimes catàstrofes, ha dit que en l'ordre sentimental totes dues són molt semblants, car la de Melilla ha afectat a la colònia d'emigrants pobres, i que en l'ordre de l'Estat, l'explosió del polvorí representava major perjudici. Ha afegit que en parlar amb l'alcalde havia aplaudit l'acord municipal de contribuir amb deu mil pessetes als socorsos de les víctimes de Madrid, però que li havia indicat la necessitat de fer quelcom per les víctimes de Melilla.

El general Primo de Rivera ha passejat per la platja i després ha esmorzat amb el seu fill i el seu ajudant el duc d'Hornachuelos. A la nit ha sopat al Palau, invitat per donya Victòria.

Demà visitarà les casernes.

ENSULCIADA :: DOS MORTS

Dilluns passat s'esiondrà la part posterior d'un passadís del centre d'una casa en construcció, al carrer de la Lista, núm. 70, i resultaren dos obrers morts i tres més de ferits.

Els que treballaven en la dita casa, observaren avui que repetien els enfondraments, i avisaren els seus companys, els quals abandonaren tot seguit el treball.

Avisat el servei de bombers, ordenaren aquests la suspensió dels treballs, no sols de la casa número 70 del carrer de la Lista, que és de set pisos, sinó la que immediatament s'està construint, car amenaça la primera arrossegar l'altra, si arriba a caure, com es tem.

Hom creu que la pluja d'ahir i la d'avui ha influit molt, i augmenten les causes que motiven l'enderrocament.

Per les autoritats s'han pres les mesures de prevenció oportunes, i han acordonat el carrer de la Lista, en el tros comprès entre els de Montesa i Passeig de la Ronda.

UN OFERIMENT D'ENRIC BORRAS

Entre els innombrables oferiments que es reben a Madrid per a coadjuvar a la recaptació a favor de les víctimes del teatre "Novedades", figura un de l'actor català Enric Borràs, que es posa a disposició de "Heraldo de Madrid" per a actuar desinteressadament en el festival que organitza aquest periòdic.

"Amante de Madrid—diu en la seva carta—e impresionado por el horroroso suceso, no dudo un solo momento en ponerme a disposiciens de usted para trasladarme a Madrid cuando sea preciso y actuar cómo y dónde quiera. Estimo que además de las palabras son necesarios en estos momentos los hechos, y por eso me pongo a las órdenes de ustedes para lo que quieran, ya que se trata de aliviar la pena de un pueblo como el de Madrid, que tiene todos mis amores."

UN HOMENATGE ALS BOMBERS QUE PROVOCA UN INCIDENT

Quan acabava la representació a Chueca a benefici dels damnificats per la catàstrofe de "Novedades", s'ha procedit, tal com ja dèiem, al sorteig d'un objecte artístic del senyor Benlliure.

El senyor Walken demanà al públic que designés la persona que havia de treure la bola.

Llavors un espectador, percatat de què al teatre no hi havia cap bomber de servei, demanà a crits que fos el bomber de servei.

En aquell moment esclatà un aplaudiment a honor de l'abnegat Cos; però com que passaven els minuts i no pujava el bomber a l'escenari, el públic promogué un fort escàndol, i protestà enèrgicament que no hi hagués cap bomber al teatre.

Per fi s'apaivagaren els ànims i pogué verificar-se el sorteig i continuar la representació.

L'EXPLOSIO DE CABRERIZAS

OFICIALMENT ES DIU QUE ELS MORTS SON 41 I ELS FERITS 235

A la Direcció del Marroc s'han rebut els següents telegrames relatius a la catàstrofe de Cabrerizas:

De l'alt comissari interí:

"Delegado gubernativo de Melilla en telegrama que acabo de recibir me dice lo siguiente:

Número muertos ascendo, hasta ahora, a 41, y heridos a 235.

De los muertos, 17 lo fueron de primera intención. La mayoría de ellos aparecieron entre el cascote y las ruinas de las humildes viviendas que habitaban.

Diez fallecieron en el hospital de la Cruz Roja al prestárseles asistencia, y ocho en el hospital Pagés.

Los restantes fueron apareciendo entre los escombros.

Los heridos son en su mayoría leves.

Los muertos han sido por traumatismo producido por golpes de piedra y palos al derrumbarse las chozas en que habitaban y por trozos de cascote y de piedras lanzadas como proyectiles al producirse la explosión."

DEL FORT NO EN QUEDA RES I EL BARRI PROXIM HA ESTAT COMPLETAMENT DESTRUIT

Madrid, 27. — Del fort de Cabrerizas Bajas no en queda la més petita senyal i el lloc on estava emplaçat apar completament arrasat i desfigurat. En el barri de la bateria J, gairebé totes les humils vivendes properes al fort han estat destruïdes.

DOL A MELILLA :: UN MORT I DIVERSOS FERITS A LA POBLACIO :: L'ORGANITZACIO DELS SOCORSOS

El tancament de comerços i establiments és absolut associant-se a l'immens dol de la població. Demà, a dos quarts de set de la tarda, s'efectuarà l'enterrament de les víctimes, presidit per totes les autoritats. En l'interior de la població hi hagué també ferits a conseqüència del desprendiment de parets i sostres, i un mort a causa de la impressió rebuda. Aquest matí ho estat al lloc del succés on continuaven els treballs de desenrunament. Han aparegut alguns cadàvers més. Els metges militars i civils han rivalitzat en prestar els seus auxilis, tant en el lloc del succés com en les cases de socors i hospitals. Es digna d'elogi la cooperació dels xofers, els quals s'han posat tots a la disposició de les autoritats. S'han distingit també els enginyers militars. El president de la Junta d'allotjament ha disposat alberg provisional per a nombroses famílies que no en tenien. S'espera l'arribada en hidroavió o en el canoner "Lauria", per a demà de l'Alt Comissari i el president de la Junta municipal. A dos quarts de set de la tarda han arribat en hidroavió el director d'Intervenció amb l'inspector de Sanitat i el coronel Lombarte, als quals es refereix el telegrama do V. E. i amb els quals he sortit immediatament cap al lloc del succés.

ELS DESPERFECTES ALS ALTRES FORTS :: EL QUE CONTENIA EL POLVORI

De l'Alt Comissari interí:

Com ampliació a la nota sobre l'enderrocament de la caserna de Cabrerizas, li poso de manifest que a conseqüència de l'explosió quedaren amb molts desperfectes els antics barracons de Regulars i el fort de Maria Cristina, i han sofert tan sols petits desperfectes els forts de Rostrogordo i Horcas Coloradas. El fort de Cabrerizas emmagatzemava 25 granades de 17 centímetres; 18.409 granades de metralla de 17'5 centímetres; 10.000 de canó, de 8 centímetres; 11.852 de canó, de nou centímetres; 5.382 d'obús de 10'5 centímetres; 214 d'obús de 15 centímetres, i una important quantitat de càrregues de pòlvora de diverses classes. Com a mesura de precaució, s'ha disposat, per a evitar una altra possibilitat d'incendi, que 30.000 quilos de nitrocelulosa emmagatzemats al fort de Reina Regente, proper a la barriada de Cabrerizas, siguin trets d'aquest fort i collocats a l'aire lliure, on no pot ésser perillosa la seva combustió, i es manté en cada cas la deguda vigilància.

LA INFORMACIO DE L'INTERVENTOR CIVIL DE MELILLA

Arribat sense novetat a les sis tarda; acabat ara visitar lloc catàstrofe i hospitals Creu Roja i Militar. En aquest darrer ingressaren en total 85 ferits, dels quals 9 morts, 16 greus, i la resta menys greus i lleus. Al de la Creu Roja hi ha 150 ferits, dels quals 40 greus. El nombre de cadàvers puja ara a 41 i resta un munt de despulles de cadàvers escampats, que de moment no s'han pogut identificar.

Les necessitats més perentòries en el que s'ha pogut conèixer, estan ateses per autoritats i en la seva conseqüència s'esperen les dades que s'estan recollint, hem limito a esperar la ultimació d'aquests que en gran part podran probablement conèixer-se demà, i podrà així l'Alt Comissari disposar com estimi més acertat la distribució de les quantitats de què avui sóc portador.

EL GENERAL SANJURJO I EL SENYOR LOBERA CAP A MELILLA EN AVIO

Màlaga, 27. — En l'exprés han arribat l'Alt Comissari, general Sanjurjo i el president de la Junta d'arbitris de Melilla, senyor Lobera.

Han estat rebuts a l'estació per autoritats, personalitats i representacions.

Han marxat directament cap al port i han embarcat en un hidroavió que havia arribat a la matinada.

L'hidro ha salpat a les onze del matí i ha arribat a Melilla a les dotze i minuts. Se li ha tributat un gran rebement per part de la població civil i militar.

ELS CADAVERS IDENTIFICATS

Melilla, 27. — Els cadàvers identificats fins ara, són:

Isabel Navas Cortés, Josep Ventajas, Mercè Villegas Cortés, Manuel Ventajas Villega; Manuel Sánchez Longuazo, Joan Ventajas Villegas, Josep López i López, Joaquina Sebastian Giménez, Ramon Bravazo, Maria López Fernàndez, Rafael Alonso Barreras, Ramon Carvajal Gallo, Josefa Benitez Pérez, Josep Gallardo Rodríguez, Rosari Arias Robles, Andreu Aguilar, Francesc Alarcon Cortes, Albert Núñez Fortes, Honori Carrillo, Josep Garcia Mateo, Teodoro Guillen, Josep Ventajas Villegas, Anna Gutiérrez Valverde, i Ester Aserrach; nou d'ells són nens.

UN DELS ARTILLERS QUE GUARDAVA EL FORT HA ESTAT TROBAT SENCER

Melilla, 27. — Durant tota la tarda d'ahir, un públic nombrosissim ha acudit el lloc de la catàstrofe, presenciant els treballs de desenrunament.

Diverses brigades d'obrers i forces de l'exèrcit han treballat durant tot el dia en la tasca de desenrunar i en el trasllat dels mobles de les cases ensorrades al viver municipal.

Se sap que un dels dos artillers que guarduven el fort, ha aparegut sencer entre les runes.

Les operacions de desenrunament han continuat durant tota la nit.

L'ENTERRAMENT DE LES VICTIMES

Melilla, 27. — Es pot dir que tota la població ha desfilat durant tot el dia pel cementiri.

El jutge militar Manuel Benitez, auxiliat pel sergent Benagas, ha treballat incansablement per a aconseguir la identificació dels cadàvers que encara no han pogut ésser reconeguts.

Aquest matí, a les onze, els metges forenses han realitzat la diligència de l'autòpsia.

L'enterrament de les víctimes de la terrible catàstrofe s'ha efectuat aquesta tarda, a dos quarts de set.

L'acompanyament sortí de la plaça d'Espanya i segui pels carrers d'Alfons XIII i del Pare Lechundi fins al cementiri. En una carroça hi havia dipositades les corones rebudes.

A la porta del cementiri foren collocats en doble rengle tots els taüts i al davant formaren les autoritats i els parents de les víctimes.

La concurrència desfilà davant dels cadàvers i després continuà pel carrer de Castelar.

Pot ben dir-se que tot Melilla ha acudit a aquest solemne acte.

Al migdia el comerç ha tancat les portes.

Hom espera l'arribada de l'Alt Comissari i la del senyor Llobera.

SERA CONSTRUIT UN MAUSOLEU

Melilla, 27.—La Junta municipal ha ordrinat que es reservés al cementiri una parcella de terreny de vint metres quadrats, al primer pati, perquè allí tinguin sepultura els cadàvers que no siguin reclamats pels seus familiars.

En aquesta parcella es construirà un mausoleu que perpetuï la memòria de les víctimes.

La Junta ha ordenat també que els familiars que rebin el cos d'alguns dels seus i vulguin enterrar-los separadament no se'ls cobri cap mena de drets.

ELS CABILENYS DE FRAJANA TAMBE HAN RESULTAT PERJUDICATS

Les cases dels cabilenys de Frajana, més propers al lloc de l'explosió, han sofert també grans desperfectes.

Fins ara no se sap que hagin hagut víctimes en aquell lloc.

CONSTRUCCIO A PUNT D'ENSULCIAR-SE

Un pavelló situat abans del pont, i on viuen diversos oficials, ha hagut d'ésser desallotjat per haver-se esfondrat, per efecte de l'explosió tot el sostre de la part superior de l'edifici. No hi hagueren desgràcies personals.

DETALLS DIVERSOS

A tota la ciutat s'han sentit els efectes de la catàstrofe.

Tots els edificis han sofert desperfectes, especialment les tanques metàlliques de quasi totes les cases, que foren arrencades del seu lloc.

— Per acord de la Junta municipal, s'ha habilitat l'escola de l'Ave María i altres edificis per a estatjar les persones que quedat sense casa, conseqüència de la catàstrofe.

ELS FERITS SON 400

Els metges no reposen un moment, per tal d'acudir a tots els hospitals i auxiliar els ferits.

El nombre d'aquests s'eleva a 400.

Les escenes de dolor originades per la catàstrofe, són nombrosíssimes i molt difícils de relatar en una mínima part.

Tant en el cementiri com en els hospitals s'han resenrotllat escenes commovedores.

FESTES SUSPESES A MONT ARRUIT

En el poblat de Mont Arruit s'anaven a celebrar les festes anuals amb motiu de la festivitat de Sant Miquel, però aquest any en senyal de dol per la catàstrofe del fort de Cabrerizas s'han suspès durant catorze dies.

EMBANS TOMBATS

Per efecte de l'explosió s'enfonsaren els embans de la Cambra de Comerç, corresponents al despatx del secretari sense causar danys personals.

En el pavelló del tinent coronel Linchuarte en un dels quarters s'enfonsaren els embans i els sostres sense causar desgràcies. El que estava habitat pel comandant Martí Pinilla també s'enfonsaren i aquest resultà amb lesions lleus.

Són nombrosíssimes les cases destruïdes. Els camions militars es dediquen ara a traslladar les despulles de les llars a les escoles públiques on s'allotgen els damnificats.

ELS PESCADORS EN ALTA MAR NO DONAREN IMPORTANCIA A L'EXPLOSIO

Els pescadors que quan es produí l'explosió del polvorí es trobaven a mar dedicats als treballs de pesca varen veure les fogarades que precediren a l'explosió, però no ho consideraren de gran importància, puix creien que obeien a pràctiques d'artilleria.

En desembarcar sofriren una impressió dolorosíssima, puix molts d'ells es trobaren que les seves cases havien desaparegut i amb elles els seus familiars.

ELS VAPORS CORREUS QUE TRANSPORTEN EXPLOSIUS

S'han reunit els representants de les entitats econòmiques de la ciutat i han acordat demanar al Govern que els vapors correus de passatge no transportin explosius com fins ara s'ha vingut fent.

OFERIMENT MALAGUENY

Màlaga, 27. — La Diputació ha acordat expressar el seu condol als alcaldes de Madrid i de Melilla i oferir a aquest darrer un establiment sanitari per a hostatjar alguns ferits de la catàstrofe del polvorí.

SUBSCRIPCIONS I DEMOSTRACIONS DE CONDOL

UNA NOTA OFICIOSA RELATIVA A LES SUBSCRIPCIONS A FAVOR DELS DAMNIFICATS DE MADRID I MELILLA

Madrid, 27. — A l'Oficina de Informació i Censura han facilitat la següent nota oficiosa:

"Con diferencia sólo de horas se han producido en España las dos grandes catástrofes de Madrid y Melilla, y casi igual en su espantosa magnitud y aunque los reyes, el Gobierno, los dos Ayuntamientos y algunos particulares han acudido caritativos y diligentes al inmediato socorro de las familias que sufren dolor y daño, el caso es de aquellos que por su singularidad se requiere el esfuerzo ciudadano, pues ni on medio millón de pesetas se lograría la reparación de los daños particulares deducidos de cada uno de los dos siniestros.

Así, es preciso, sin que el Gobierno eluda el cumplimiento de su obligación en cuanto a la reparación de edificios oficiales y reposición del material perdido, reunir un millón de pesetas o más para llenar los deberes humanitarios que a la sociedad incumben y que los que no dee ser sustituída. Para que no se amestesien los sentimientos de caridad cristiana, que tanto la honran en uno y en otro caso, deben ser los respectivos Ayuntamientos los que organicen, recauden y distribuyan las suscripciones y a ellos deberán enviarse lo más pronto posible, por las entidades y personas que quieran aportar su óbolo a esta obra, las cantidades que den.

El Gobierno está seguro de que la Prensa contribuirá con la publicación y más eficazmente aun con la exaltación de sentimientos al buen resultado de las suscripciones que se inicien."

DOS TELEGRAMES DEL CAP DEL GOVERN

El marquès d'Estella, des de Sant Sebastià, ha dirigit a Melilla els següents telegrames:

"Cándido Lovera.—Alcalde.—Como la prensa excita los sentimientos de caridad para acudir a remediar las catástrofes de Madrid y Melilla, le indico que corresponde a los Ayuntamientos organizar, recaudar y distribuir los socorros, y entiendo que tal vez fuera conveniente que el de su presidencia abriera cuentas corrientes en Melilla y Madrid para facilitar la recaudación.—Les saluda y reitera el pésame."

—o—

"Alto Comisario. — Melilla.— Al llegar a San Sebastián recibo los telegramas que amplían los detalles de la horrorosa catástrofe de esa plaza, y lamento que la necesidad de mi viaje me prive asistir al entierro y sufragios de las víctimas, en los que V. E. ostentará la representación del Gobierno."

MES TELEGRAMES DEL CAP DEL GOVERN

El general Primo de Rivera ha cursat aquests altres telegrames:

"He recibido reiteradamente manifestaciones de sentimiento, que tanto el rey como la familia real sienten ante tan luctuosos sucesos.

Entiendo que deben inspeccionarse en todo el protectorado las condiciones en que están almacenadas las municiones y explosivos e imponerse zonas de alejamiento, sin permitir viviendas en ellas.

Hoy excito por medio de la prensa el generoso sentimiento nacional para que acudan en alivio de tantas familias que sufren duelos y ruina a consecuencia de las dos grandes catástrofes de Madrid y Melilla, y espero confiado en que podrá atender las necesidades justificadas, aunque siempre quede vivo el dolor familiar, al que el Gobierno se asocia sinceramente.—General Primo de Rivera."

MANIFESTACIONS DE CONDOL PER LES DUES CATASTROFES

Entre els condols rebuts al ministeri d'Estat amb motiu de l'incendi del teatre de "Novedades" figuren els següents:

Encarregat de Negocis de Romania, en nom del seu Govern; Teatre de la Comèdia Francesa; ministre d'Espanya a Viena; Casa d'Espanya a Oporto; expedició bearnesa i cònsul francès, a Saragossa; Benet Mussolini; madrilenys residents a Mèxic; ambaixador dels Estats Units i encarregat del Perú.

També s'han rebut al ministeri d'Estat diversos telegrames de condol per la catàstrofe de Melilla, entre ells de l'ambaixador de França encarregat de Negocis del Paraguay i agregat militar del Perú en nom de tots els agregats militars.

TELEGRAMES DE CONDOL

"Resident general francès em telegrafia profund sentiment del Marroc francès i expressió gran simpatia amb motiu catàstrofe Novedades, que m'apresso a comunicar a V. E."

Del president de la Diputació de Badajoz:

Complint acord comissió provincial trameto condol corporació catàstrofe de Melilla, al mateix temps sincera expressió personal sentiment. Igual sentit m'adreço Cambra Municipal de Melilla.

Del director accidental de l'Institut de Ceuta:

"En sessió celebrada avui claustre Institut, s'ha fet constar en acta profund sentiment catedràtics, professors Ceuta per catàstrofe que plora poble Melilla, acord que trasllado a V. E., amb el meu sentit condol. Us saludo respectuosament."

EL CONDOL DE LES AUTORITATS MUSULMANES PER LES CATASTROFES DE MELILLA I DE MADRID

Així com han anat coneixent-se notícies de la recent catàstrofe de "Novedades", vénen rebent-se en aquesta Alta Comissaria incessants manifestacions de sentiment fetes per tots els elements de la zona a les que cal afegir molt especialment les del Jalifa i del Gran Visir, els quals desitgen arribin a coneixement del Govern de S. M. el pessar que els ha produit la ntoicia d'ambdues catàstrofes, al que afegeixo el meu molt sincerament.

Les catàstrofes de Madrid i de Melilla

Ha estat enterrada la darrera víctima de l'incendi del teatre "Novedades", el cadàver de la qual no ha pogut ésser identificat. En el curs d'un benefici a favor de les víctimes, en el teatre "Chueca", s'ha produït un violent incident en adonar-se el públic que no era al local el bomber de servei precisament quan els espectadors volien retre un homenatge al cos del servei d'incendis.

Les víctimes de l'explosió del polvorí de Cabrerizas són, segons les xifres oficials, 41 morts i 235 ferits. Alguns forts pròxims han sofert desperfectes i tot el barri de Cabrerizas ha resultat destruït. També han sofert danys les cases dels cabilenys de Frajana

L'INCENDI DEL "NOVEDADES"

DECLAREN ELS MUSICS I UN EMPRESARI

Davant del jutge instructor del sumari per la catàstrofe del teatre de "Novedades", han declarat avui el director de l'orquestra Cayo Vela, la majoria dels músics i l'empresari senyor Sobera.

Aquest últim ha declarat que el teatre estava proveit del corresponent telò metàl·lic, però que el torn que ho feia funcionar estava situat en el primer telar de l'escena, i com que l'incendi es propagà ràpidament als primers telars, va ésser impossible de maneiarho, impedint el funcionament del telò.

Les altres declaracions han mancat d'interès.

ELS SERVEIS DELS BOMBERS

Els caps del servei d'incendis, senyors Josep i Joaquim Monasterio, han conferenciat avui amb el jutge especial senyor Brey, al qual han donat compte que la missió dels bombers en allò que va ésser teatre de "Novedades", ha acabat, tota vegada que la tasca de desenrunament, un cop extingit l'incendi i enderrocats els embàs, galeries, etc., que suposaven un perill, no és de llur incumbència.

Acabada l'entrevista, el jutge s'ha dirigit a l'Ajuntament, on ha conferenciat amb l'alcalde. Tots dos han acordat que vagin obrers per tal de fer desenrunament, i que es quedin un parell de bombers i un capatàs per si en un moment precis calgués llur intervenció. Han acordat, també, que el desenrunament i enderrocament de tot allò que amenaci perill, es faci ràpidament.

LES CERTIFICACIONS D'AUTOPSIA

També ha estat al jutjat el metge doctor Piga per tal de fer lliurament de les certificacions de les autòpsies últimament realitzades dels cadàvers de les víctimes de l'incendi.

DECLAREN ALGUNS FERITS

Avui, a les quatre de la tarda, al local que definitivament li han assignat al palau dels jutjats, s'ha reunit el jutge especial que instrueix el sumari per tal de prendre declaració a diversos testimonis lleus.

HA ESTAT ENTERRAT EL DARRER CADAVER, EL QUAL NO HA ESTAT IDENTIFICAT

Aquesta tarda s'ha traslladat des del Dipòsit judicial al cementiri de l'Est l'únic cadàver que restava sense enterrar.

Abans d'efectuar-se el trasllat, per la circumstància de no haver-se aconseguit la identificació, s'han tret fotografies del cadàver.

EL CAP DEL SERVEI D'INCENDIS DE BERLIN A MADRID

Demà, dissabte arribarà a Madrid el director dels serveis d'incendis de Berlín, per a estudiar les causes de l'incendi del teatre "Novedades".

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

Estranger

La premsa feixista no dóna veracitat al desmentiment de l'existència d'un acord aeronàutic secret entre França i la Gran Bretanya, puix que el pacte naval té uns compliments semblants. Avui serà lliurada al Govern de París la nota nordamericana sobre aquest pacte.

El rei de Suècia ha encarregat al cap del partit conservador la formació d'un Govern de coalició

Els vaguistes australians han atacat els "dockers" voluntaris i s'han produït greus desordres

EL CICLO DE LES ANTILLES

EL CONDOL DEL SANT PARE

Washington, 27. — El Papa ha telegrafiat al delegat apostòlic en aquesta capital, fent constar els seus sentiments de profunda simpatia per les víctimes del cicló i ha anunciat la tramesa de mil lliures esterlines per a la subscripció oberta a les esglésies dels Estats Units per als damnificats. — Fabra.

AUXILI CANADENC

Ottawa, 27. — Hom anuncia que el Govern ha votat un crèdit de 25.000 dòlars per a socórrer les víctimes del cicló de les Antilles britàniques. — Fabra.

SOCIETAT DE NACIONS

EL PRESSUPOST DE LA SOCIETAT

Ginebra, 27. — El comte Lytton, un dels delegats de la India, a la Societat de les Nacions manifestà ahir la seva protesta pel continuat augment de despeses en el pressupost de la Societat.

Digué que el Govern hindú està obligat a considerar si la quantitat considerable que paga anualment a la Societat, és comparable als beneficis que el país i la humanitat obtenen de la Societat de les Nacions. — Fabra.

FRANÇA

LA MISSIO DEL NOU MINISTERI DE L'AIRE, DE FRANÇA

París, 27. — Els diaris recullen amb pregona satisfacció la decissió del consell de ministres de concedir al nou ministre de l'Aire senyor Laurent Eynac els poders reclamats per aquest per a portar a cap la seva missió, especialment pel que es refereix als crèdits necessaris i al personal militar i mariner, que s'haurà de posar a les seves ordres.

Tots coincideixen a reconèixer que la tasca del senyor Eynac és molt gran: però confien en què la seva energia i la seva competència li permetran aplanar totes les dificultats. — Fabra.

DESMENTIMENT

París, 27. — Al ministeri d'Afers estrangers es desmenteix categòricament el rumor recollit pel diari rus "Isvestia", sobre suposats acords secrets entre França i Anglaterra, amb motiu del compromís naval franco-britànic. — Fabra.

VENIZELOS VISITA A POINCARE

París, 27. — El president del Consell, senyor Poincaré, ha rebut el cap del Govern hellènic, senyor Venizelos, amb el qual ha conferenciat extensament. — Fabra.

ITALIA

UN COMENTARI FEIXISTA ALS ACORDS FRANCO-BRITANICS

Roma, 27. — "La Tribuna", després de fer-se ressò de les notes oficioses de Londres i de París, donades als diaris, en les quals desmenteixen les notícies donades per alguns corresponsals sobre l'existència d'un acord secret sobre aeronàutica, diu que si bé hi admet que a França o a Anglaterra la col·laboració de l'aviació i la marina és necessària, no es pot desmentir, vista la conclusió d'un acord naval, l'existència d'un acord aeronàutic. — Fabra.

GRAN BRETANYA

EL CONGRES DEL PARTIT CONSERVADOR

Londres, 27. — Aquest matí s'ha inaugurat a Great Yarmouth el Congrés del partit conservador, al qual han assistit 2.600 delegats, entre ells 80 membres de la Cambra dels Comuns.

La qüestió duanera, sota la forma de salvaguarda de les indústries, serà un dels temes més importants que discutirà el Congrés.

Hom espera per a aquesta tarda una important declaració de Mr. Baldwin.—Fabra.

LA COMPETENCIA NAVAL

Londres, 27. — Comentant el sorroll que ha originat als Estats Units el compromís naval franco-britànic, el "Times" diu que els Estats Units mai podran convèncer el món de la necessitat de disposar per a fins purament defensius d'una flota tan poderosa com la de la Gran Bretanya. — Fabra.

LA BASE NAVAL DE SINGAPOORE

Londres, 27. — L'almirallat anuncia que ha acceptat una proposició d'una signatura londinenca per a la construcció de la base naval de Singapoore.

La construcció de les noves drassanes durarà set anys. — Fabra.

UNA OFICINA INTERNACIONAL DE LA SEDA ARTIFICIAL

Londres, 27. — Els delegats representants de diverses importants entitats dedicades al comerç de la seda artificial han decidit formar una oficina internacional per a l'estandardització de les fibres artificials.

El principal objecte d'aquesta oficina serà, doncs, establir un criteri d'uniformitat en els diversos rams de la indústria de la seda artificial i l'arranjament d'usos comuns en aquest comerç.

Les entitats que han constituit aquesta oficina són el "Comptoir des textiles artificiales" i les cases Courtauld, Glanstoff, Euka, Emmenbrucke i d'altres. — Fabra.

LES TARIFES PROTECTORES

Londres, 27.—En el curs del seu discurs de Yarmouth, el senyor Baldwin ha declarat que el pla per a la salvaguarda de les indústries britniques per mitjà de les tarifes duaneres protectores, és llei des de ja fa sot anys.

Tothom estimarà—ha dit després — que el període experimental toca a la seva fi.

El poble britànic—ha seguit dient—és calmós per a prendre una decisió sobre les qüestions noves, però les medita profundament.

Queda ben entès que no hi haurà taxa sobre els aliments, si els electors ens conserven en el Poder.

El procediment de salvaguarda no serà emprat com a mitjà a propòsit per a introduir la tarifa duanera general, fins que aqueixa qüestió hagi estat sotmesa als electors.

Cap indústria serà exclosa de la discussió lliure, ni del dret d'exposar la seva causa y provar la seva raó.

El procediment de salvaguarda industrial — acaba dient el senyor Baldwin — té necessitat d'ésser simplificat i abreujat.— Fabra.

ALEMANYA

L'AFER DELS TITOLS DE L'EMPRESTIT DE GUERRA

Berlín, 27.—L'escàndol dels títols de l'empréstit de guerra adquireix cada dia més extensió.

No sols foren falsificats una gran quantitat de títols de l'empréstit de guerra del Reich, sinó també dels empréstits de les ciutats.

El banquer holandès Horn ha presentat títols d'empréstits emesos per diverses ciutats alemanyes per compte de societats franceses que arriben a la xifra de tres milions de marcs.— Fabra.

L'ATUR FORÇOS

Berlín, 27. — El nombre d'obrers sense feina a Alemanya era el dia 15 de setembre de 576.500, xifra que comparada amb l'estadística precedent acusa un augment d'uns dos mil. — Fabra.

LA DELEGACIO A GINEBRA

Berlín, 27. — El senyor Stresemann, que pateix des de fa dos dies un refredament, no podrà rebre a Baden-Baden, com estava convingut, el secretari d'Estat, Von Schubert, cap de la Delegació alemanya a Ginebra.

A conseqüència d'això, la delegació retornarà directament a Berlín, on arribarà, segurament, demà a la tarda.

Demà se celebrarà un Consell de ministres, al qual assistiran Von Schubert, el doctor Gauns i el director ministerial d'Afers estrangers, per a examinar el problema de les reparacions i els projectes de la Comissió de comprovació i de conciliació.

El president Hindenburg, que ha tornat de Silèsia, ha rebut aquest matí el canceller Müller, el qual l'ha posat al corrent de tot el que fa referència a les negociacions de Ginebra. — Fabra.

LES NEGOCIACIONS COMERCIALS AMB ROMANIA

Berlín, 17. — En el "Berliner Tageblatt" es parla de les noves dificultats sorgides en les negociacions germano-romaneses per a la conclusió d'un compromís resolent l'assumpte del reemborsament a romanesos del paper moneda emès per les tropes d'ocupació alemanyes durant la guerra.

Com és sabut, Alemanya desitja que aquest reemborsament sigui compensat per una revalorització parcial del stítols romanesos que es troben en possessió dels alemanys.

Alemanya sembla disposada a concedir crèdits a Romania per a la compra de productes a Alemanya, però Romania reclama igualment una revalorització.—Fabra.

ESCANDINAVIA

UN GOVERN DE COALICIO DE DETRES A SUECIA

Estokolm, 27. — El rei ha encarregat al cap del partit conservador la formació d'un gabinet de coalició. — Fabra.

BALCANS

MANIFESTACIONS DE VENIZELOS

París, 27.—El senyor Venizelos ha conferenciat extensament amb el senyor Briand, al qual li ha explicat l'abast i el significat del Tractat amistós italo-grec.

Amb aquest objecte, el senyor Venizelos es dirigirà a Londres per a entrevistar-se amb lord Cushendun. — Fabra.

ELS SINDICATS HELLENICS A LA UNIO INTERNACIONAL D'AMSTERDAM

Amsterdam, 27. — Els sindicats obrers de Grècia han estat admesos a la Unió Internacional. — Fabra.

LES PRETENSIONS DE CAROL

Bucarest, 27. — Unes deu mil persones han rebut per correu un manifest publicat pel príncep Caròl, en el qual ell reclama els seus drets a la trona reial.

El manifest del príncep no ha causat cap impressió. — Fabra.

UNIO SOVIETICA

EL "KRASSIN" ES ESPERAT A LENINGRAD

Moscou, 27.—El trencaglaços "Krassin" és esperat al port de Leningrad el dia 3 d'octubre.— Fabra.

ESTATS UNITS

SIS GRAUS SOTA ZERO A NOVA YORK

Nova York, 27. — La temperatura ha canviat notablement.

Ahir el termòmetre arribà a Nova York a 6 graus sota zero, la més baixa temperatura que s'ha registrat d'ençà que ha cessat el calor. — Fabra.

LA NOTA SOBRE EL PACTE FRANCO-BRITANIC

París, 27. — La nota americana relativa al compromís naval franco-britànic serà lliurada demà al ministeri francès d'Afers Estrangers. —Fabra.

INDIA

LA COMISSIO SIMON

Londres, 27.—Sir John Simon i altres membres de la Comissió encarregada de fer una enquesta a l'India sobre la revisió de la Constitució, han sortit aquesta tarda cap a l'India, on romandran sis mesos.

Vuit de les assemblees legislatives provincials de l'India han decidit ja instituir una comissió per a col·laborar en la Comissió Simon. L'Assemblea legislativa central s'ha negat a prestar la seva cooperació, però l'Alta Cambra ha nomenat ja els seus representants.—Fabra.

OCEANIA

ELS VAGUISTES AUSTRALIANS CONTRA ELS ESQUIROLS

Londres, 27.—Comuniquen de Port Adelaida que els dockers han forçat aquest matí les portes de l'oficina de contractació dels obrers "no sindicats". Els invasors pegaren i expulsaren del local a tots els obrers que esperaven torn per a contractar-se. Després s'han dirigit a bord dels vaixells del port i han començat la descàrrega de mercaderies.

Segons el testimoni d'un esquirol, una multitud, composta per uns dos mil sindicalistes, ocupà furiosament els molls. Els agressors anaven armats de bastons, pedres i tota classe d'objectes, els quals tiraren contra els que treballaven a bord dels vaixells. D'aquests, deu resultaren amb lesions més o menys greus. Al moll prestaven servei de vigilància tan sols dos policies, els quals es veieren materialment voltats per la multitud. Els esquirols no pogueu ésser protegits eficaçment, hagueren de fugir corrents.—Fabra.

AERONAUTICA

EL RECORD DE VELOCITAT

Londres, 27. — El tinent aviador Grieg, que novament ha hagut avui de desistir del seu projectat vol d'assaig preparatori de la seva temptativa de vol per a batre el record del món, de velocitat, espera poder aconseguir demà el seu propòsit.—Fabra.

EL VOL BRASIL-EUROPA

Sao Paulo, 27. — La Cambra dels Diputats de l'Estat de Sao Paulo ha examinat el projecte de llei autoritzant el Govern per a concedir crèdits amb destinació al vol Brasil-Europa.

Darrera hora

DE BARCELONA

A L'ATENEU POLYTECHNICUM

Conferència d'En Domènec de Bellmunt

El nostre amic i company Domènec de Bellmunt va donar ahir al vespre la seva anunciada conferència a l'Ateneu Polytechnicum, sobre el tema "Panorama diplomàtic de la post-guerra".

Va exposar, amb gran encert, la diferència d'esperit que animava el moviment diplomàtic del segle passat i el de l'actual, i va demostrar la necessitat d'una educació pacifista i democràtica de la joventut d'avui, a fi d'arribar a aconseguir, amb el triomf els ideals de pau mundial.

El senyor Bellmunt va obtenir un gros èxit, i fou molt aplaudit i felicitat.

En la pròxima edició parlarem d'aquesta conferència amb l'extensió que es mereix.

TEATRE BARCELONA

"Lobos y pastores o el escampio", drama en vers de J. Sánchez Prieto

Drama de pastors i en vers: potser si que l'autor hauria volgut acreditar la seva aureola de pastor-poeta. Tanmateix, no passà d'acreditar-la de pastor-versaire. De versos n'hi ha molts en la seva obra. De poesia, no tanta. I, encara, els versos són molt sotragejats i les rimes els fan semblar, molt sovint, uns redolins.

Quant al drama, és pobríssim d'acció, i d'un argument tan simple, tan gastat!... Tot el conflicte es redueix a les baralles d'un pastor i d'un guarda que es disputen una noia. L'autor l'allarga com pot, amb digresions líriques unes vegades; amb diàlegs que no tenen res a veure amb el conflicte, d'altres; fins i tot, simplement, repetint escenes... En realitat, el drama es podria acabar a la meitat del segon acte.

Voldríem trobar alguna cosa en l'obra per a elogiar-la; però no fer tan pessimista aquesta nota. Se'ns fa difícil, tanmateix. Posats a triar, però, potser escolliríem aquelles descripcions de la lluita del pastor amb el llop. El record, però, de l'escena similar de "Terra baixa", les estàtiles completament.

A més a més, el caràcter d'aquesta obra no fa per la companyia del Barcelona. Sembla que els seus actors no estiguin avesats a declamar en vers. Els uns els trenquen — potser perquè no els saben prou bé—, i els altres els cluen d'una manera monòtona.

Solament, potser, el senyor Cebrià els dóna un cert aire, una innegable garbositat. I, encara, diríem que en certs moments gasta un excés d'energia.

L'escena, no massa atesa al primer acte. Molt més acceptable, però, durant els altres.—D. G.

LES ELIMINATORIES DEL CAMPIONAT PENINSULAR DE MIG FONS AL VELODROM DE SANS

Anit passada s'efectuà al Velòdrom de Sans la reunió que tenia per base les eliminatòries per a classificar-se a la final del campionat darrera moto.

Constaven inscrits els següents equips, que s'eliminaren en tres sèries integrades la primera, per Puchades-Riera, valencians, i Bover-Boixader, mallorquins; la segona, per Espanyol-Faura i Múrcia-Escaler, i la tercera, per Alegre-Tresserres i Senon-Penya.

Obrí la reunió l'eliminatòria que acarà l'equip valencià i el mallorquí. Ben aviat hom pogué observar que Bover seria el vencedor de l'eliminatòria de no sobrevenir cap accident imprevist. El mallorquí, a una marxa força ràpida, va treure, quan feia poc que s'havia començat, unes voltes d'avantatge al valencià.

A la volta 80 va sobrevenir, però, allò imprevist. Bover va rebentar el neumàtic de la roda davantera. El reglament per a les avaries assenyala el temps de 45 segons per a reparar l'avaria o simplement canviar de màquina.

Imprevisió que no havia d'haver experimentat, perquè la seva veterania dins el ciclisme ja havia d'advertir-lo dels possibles accidents que una cursa d'aquesta naturalesa enclou. Va costar-li, però, la distracció, veure's eliminat del Campionat, ja que quan va poder canviar la roda, gràcies a Múrcia que li deixà una de les seves, Puchades ja havia recuperat les voltes que portava perdudes, i àdhuc n'havia aconseguit unes quantes d'avantatge. Bover ha reprendre la cursa, i el mateix que abans, les seves facultats varen batre el valencià, que el doblà dues vegades. El final, però, no trigà gaire, i quan li mancaven tres voltes per a acabar les 117 del reglament, va rebentar de nou, i descoratjat, decidí retirar-se del Campionat.

La classificació d'aquesta eliminatòria fou:

1. Puchades-Riera, en 32 minuts i 35 segons.

A continuació es disputà la segona eliminatòria entre els stayers Espanyol i Múrcia. La mínima constitui un gran triomf d'Espanyol, que cobrí la distància de 30 quilòmetres en 28 minuts, 8 segons i 2-5. Múrcia no cal dir que fou un adversari inofensiu per al campió, que a cada set o vuit voltes el doblava amb facilitat. En ben acabat, l'avantatge de voltes era de 13. Múrcia fou doblat a les voltes 9, 17, 26, 34, 41, 49, 57, 66, 75, 93, 100, 107 i 104.

Els temps oficials foren:

1. Espanyol-Faura, 28 m. 8 s. 2-5.
2. Múrcia-Escala, 31 m. 38 s.

A l'intermedi de la segona a la tercera eliminatòria s'efectuà una cursa intitulada "Criterium dels routiers", en la qual hi participaren: Canyardó, Mució, Borràs, Nogueras, Janer, Pallarés, Mateu, Munner, Ferrando, Alonso i Roses.

La cursa 100 a 100 voltes amb sprints cada deu voltes.

La classificació s'establí com segueix:

Primer, Nogueres, 12 punts; segon, Borràs, 12; tercer, Roses, 6. Els altres empatats.

La tercera eliminatòria l'efectuaren Alegre-Tresserres i Senon-Penya. La cursa constitui un triomf per a Senon, el qual, amb la valentia que li és peculiar, féu després d'Espanyol el millor temps de la reunió. De bone sa primeres, ja atacà el seu adversari, que a la volta 26 es veié doblat. Alegre però, no deixà d'atacar i d'estar a l'expectativa de qualsevol oportunitat que se li oferia per a reconquistar el temps perdut. Senon va oferir-li a la volta 59 que es despistà per un malentès amb l'entrenador i quan intentava passar a Alegre, Senon va poder reprendre després de dues temptatives falses el contacte amb l'entrenador i tornà amb la mateixa empenta a l'atac. Alegre va intentar en va resistir-lo a la volta too. Senon va doblar-lo per segona vegada, després d'un esforç considerable i mantingut durant una llarga estona.

La classificació fou la següent:

Primer, Senon-Penya, 29'40; segon, Alegre-Tresserres, 30 minuts i 18 segons.

Varen quedar per tant finalistes els tres corredors més ben classificats, que són: Espanyol-Faura, Senon-Penya i Alegre-Tresserres.

ROBATORI

A Dolors Creus Puig, que viatjava ahir en un tramvia de la Rambla, li robaren el portamonedes amb 85 pessetes. Com a autora fou detinguda Maria Roca Pérez, coneguda per la policia com a "mechera".

MORT D'UNS LESIONATS

Ahir morí a l'Hospital Clínic Josefa Aguilar, a conseqüència de les ferides que rebé en caure d'una figuera, al Torrent d'En Vidalet.

També morí al mateix establiment, Joan Tarré, de 74 anys, a conseqüència de les ferides que li produí un auto que l'atropellà fa pocs dies.

UN ESTAFADOR

A instàncies de Llúcia Peña fou detingut ahir Ventura Carmona, el qual, fingint-se inspector de policia, li va estafar 545 pessetes. El Carmona sortí de la presó divendres proppassat on sofria condemna per una estafa semblant.

DE MADRID

LA CATASTROFE DE MELILLA

Melilla, 27. — La comissió de caps i oficials d'Artilleria nomenada per a estudiar les possibles causes de la catstrofe del fort de Cabrerizas treballa activament en la missió que li ha estat encomanada.

—Es pot dir que des de la bateria Yora tot Melilla presencia els treballs de desenrunament i salvament que les tropes estan realitzant.

—Mereix grans elogis el procedir de les dames infirmeres de la Creu Roja, que treballen incansablement a l'Hospital de la Creu Roja, on la majoria dels ferits ingressats són dones i nens.

ALGUNS VEINS DEL TEATRE "NOVEDADES" HAN ESTAT ROBATS

Madrid, 27. — Quan els veins de les cases properes al Teatre de Novedades hagueren de desallotjar les seves vivendes, alguns individus amb el pretext d'ajudar-los cometeren diversos furts.

Per aquests fets han estat presentades diverses denúncies al Jutjat.

EL BANC HIPOTECARI

Madrid, 27. — Aquesta nit han estat despatxant al ministeri d'Hisenda el director del Banc Hipotecari i un grup de consellers de l'esmentada entitat.

També han parlat amb el ministre sobre de l'aplicació del crèdit de reforma del Banc dictades fa alguns dies.

LA IDENTIFICACIO DELS CADAVERS DE LA CATASTROFE DE MELILLA

Melilla, 27.—Avui han estat identificats fins a dos quarts de quatre de la tarda els següents cadàvers: Carme Sánchez Quesada, Emília Peso Garcia, Carme López López, Miquela Haro, Leonor Coronado, Anna Lavado, Anna Cabarró, Remei Martín, Francesc Rodríguez Martínez.

El total de morts identificats són: 70 homes, 10 dones i 13 nens.

Avui s'han trobat les despulles d'un cadàver incomplet.

En una casa també s'han trobat dos cadàvers de persones de vint-i-un i setanta anys, respectivament.

També han estat trobats altres trossos, pertanyents a diferents persones.

Les diligències d'autòpsia han acabat prop de les cinc de la tarda. Els metges han manifestat que la majoria dels morts ho foren per xoc traumàtic.

Hi ha sense identificar tres dones, dos nens i una nena.

Han estat fotografiats els cadàvers i aquestes fotografies seran ensenyades als ferits que es troben hospitalitzats, per si els reconeixen.

Avui ha arribat, procedent d'Alhucemas i s'ha dirigit al cementiri, Antoni Alonso, per tal de veure si entre els cadàvers hi havia algun familiar seu; s'ha trobat que hi havia la seva mare, Joaquima Sabater, i la seva filla, Rafela Alonso, de vint-i-vuit mesos. S'ha desenrotllat una escena commovedora.

Les víctimes són enterrades al cementiri al primer pis, tocant a la fosa de la família de l'ex-ministre Aizpuru.

En 15 camions s'han traslladat els objectes de les víctimes als magatzems municipals, a fi que en guarir de les seves ferides els puguin recollir.

Els ferits, en llurs declaracions coincideixen en què l'explosió sobrevingué quan es trobaven dormint, caient damunt d'ells els sostres de les cases.

El matrimoni Joan Restitut i Maria Ruiz, i sis fills, quedaren empresonats pel sostre de la seva habitació, i després de llargs esforços i arrossegant-se, aconseguiren sortir al camp.

En les immediacions de Chafarinas hi ha nombroses espoletes i granades, que són recollides per soldats d'artilleria.

S'han trobat entre les runes del fort una dona ferida greument, i a les primeres hores del matí també ha estat trobada una nena de pocs mesos, també ferida.

Totes les entitats han obert subscripcions per a socórrer les víctimes.

NAUFRAGI A HUELVA

Huelva, 27. — El pailebot naufragat ahir prop de la platja per efecte del temporal porta per nom "Ondejil" i procedia de Fome (Corunya).

La tripulació estava composta de quatre homes, que foren salvats.

El pailebot es troba encallat a la platja.

Hom creu que es perdrà totalment.

UNA VACA "DESCABELLADA"

Madrid, 27. — Aquest matí una de les vaques que desembarcaven a l'estació de Migdia per conduir-les a l'escorxador s'ha escapat; ha sortit a la Glorieta de Atocha i ha arribat fins el carrer de Santa Isabel; ha ocasionat els conseqüents ensurts.

La bèstia ha atropellat dues dones i els ha causat lesions de pronòstic reservat.

En arribar al carrer dels Tres Peces, dos guàrdies de seguretat i alguns paisans han sortit a trobar-la i han aconseguit subjectar-la per les banyes. En aquell moment passava el torejador Josep Iglesias, el qual ha demanat un ganivet i ha descabellat l'animal.

COMISSIO TANGERINA

Tànger, 27.—Ha tornat la Comissió tangerina que intervé en les negociacions que es porten a cap a Tetuan per a l'acord inter-zoner de Duanes.

La conferència es desenrotlla amb la més gran cordialitat entre els representants de totes dues zones.

La Comissió marxarà novament a Tetuan amb el cap de la Duana local.

Hi ha el propòsit d'acabar l'acord abans del 14 d'octubre.

Sembla segur que el nou acord serà a base d'un equitatiu repartiment dels ingressos duaners, i s'establiran llocs fiscals on hi haurà funcionaris subalterns del protectorat espanyol.

DE L'ESTRANGER

LA DETENCIO DE ROSSI

Berna, 27. — En la sessió del Consell nacional, s'ha discutit la interpel·lació del grup socialista sobre la detenció, en territori suís del súbdit italià Rossi, i l'espionatge feixista que s'està desenrotllant a Suissa.

En intervenir en el debat el cap del Departament polític, senyor Motta, ha recordat la nota del 19 de l'actual tramesa al Govern de Roma en la qual el Govern suís declarava que el procedir de la policia italiana resultava atemptatori per a la seguretat del territori suís i contrària al dret internacional, protestant enèrgicament el Consell federal contra aquest procedir i esperant que el Govern italià organitzarà una informació convenient i dictarà les necessàries sancions.

El senyor Motta afegí que el Consell federal té notícia que els òrgans oficials italians tenen organitzat un servei d'informació il·lícit i inadmissible contra els súbdits suissos i contra els estrangers residents a Suissa i per això el Govern suís hagué d'expulsar darrerament dos italians pertanyents al dit servei.

Acabà dient que els dos Governs interessats segueixen tractant l'afer dintre d'una leal amistat.

El grup socialista demanà després que siguin modificades les pràctiques polítiques seguides fins ara pel cap del departament polític o bé que s'ori una informació per a comprovar si en aquest afer de Rossi, el senyor Motta no havia actuat d'una tal faisó que era ja impossible que continués al davant d'aquell departament polític. — Fabra.

LA III INTERNACIONAL DEMANA COMPTES A THAELMANN

Berlín, 27. — El Comitè central del partit comunista alemany, ha publicat la nota següent:

El cap del partit comunista alemany, senyor Thaelmann, que fou candidat oficial del partit en les darreres eleccions presidencials del Reich, ha quedat suspès en les seves funcions i se l'ha invitat a explicar-se davant el Comitè executiu de la Tercera Internacional de Moscou.

El senyor Thaelmann està acusat d'haver deixat al Comitè central del partit comunista alemany ignorant de l'actuació del secretari general del grup comunista d'Hamburg, senyor Wittorr, el qual sembla que ha despès en divertiments una gran quantitat de diners que se li havia donat per a fins polítics.

El senyor Wittorr ha declarat que aquesta acusació és un pretext per a allunyar de la direcció del partit el senyor Thaelmann i deixar així obert el camp a l'ambició del grup que capitaneja el senyor Ewert, grup que vol assumir la direcció del partit comunista alemany. — Fabra.

TEMPORAL ALS BAIXOS ALPS

Digne (Departament dels Baixos Alps), 27. — Ha descarregat sobre aquesta regió una gran tromba d'aigua que ha inundat diversos magatzems i sòtans. Nombrosos animals domèstics s'han ofegat i els danys materials ocasionats per la inundació es calculen en un milió de francs.—Fabra.

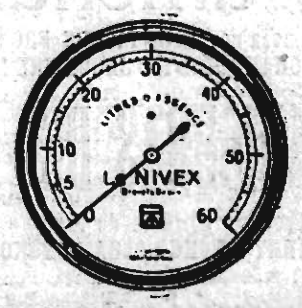
UN "BLUFF" PERIODISTIC?

Rio Janeiro, 27. — Telegrafien de Parà que totes les persones que coneixen la regió recorreguda per l'expedició Dyott no donen crèdit als relats de la premsa sobre atacs d'indis salvatges i terribles penalitats i perills de què parlen alguns diaris.

Declaren que es tracte, pel que es veu, d'un afer d'índole comercial, ja que l'expedició Dyott s'efectua per compte d'una agència periodística nordamericana. — Fabra.

ELS AMICS DE LA PUBLICITAT RETENEN CUROSAMENT ELS NOMS DE LES CASES QUE HI ANUNCIEN

LE NIVEX

Es el millor indicador de benzina que es coneix i que us permetrà de saber en qualsevol moment la quantitat exacta de líquid de què disposeu, sense necessitat de deixar el volant.

Pot installar-se amb gran facilitat sobre qualsevol cotxe.

Demaneu detalls, sense compromís, als representants exclusius

Societat General d'Aplicacions Industrials

Rambla de Catalunya, 45

Telèfon 1657 A

CINEMA

COMENÇA LA TEMPORADA

Com cada any, per aquest temps, comença la temporada. Es una cosa sabuda i molt vella, perquè fa molt de temps que per aquest temps comença la temporada cinematogràfica.

El cinema és massa jove encara per a poder dir que és adult; i, no obstant, com aquell elefant que en acabar de néixer s'admirava que tan petit ja fos elefant, el cinema s'admira que tan jove com és sigui una cosa ja tan madura.

Madur, madur, però, no us creieu pas que ho sigui. De madur no es passa, si no és a podrit, i el cinema no està pas encara en el camí de la podridura, a menys, com en alguns casos, no as podreixi de verd en verd.

En molts dels seus aspectes, el cinema és encara un art infantívol; és un art carregat de por com tots els infants, és un art encara dèbil, que no està segur d'ell mateix.

El cinema, cal convenir-hi, no és un art que tingui encara prou atreviment per a llançar-se a caminar per les seves pròpies forces, i trigarà encara molt a poder fer-ho. El seu organisme és massa complicat i dèbil, i ha d'acontentar massa gent. Es per això que ha de vigilar constantment la manera d'agradar a tothom, i és per això també que, en agradar d'aquesta manera general, deixa, en moltes ocasions, d'agradar d'una manera absoluta.

Algú ha dit que el cinema necessitava el seu Shakespeare. Això és cert, però li és, almenys per ara, molt difícil d'adquirir-lo perquè no és fàcil de concebre un Shakespeare cinematogràfic pensant constantment en el recurs comercial de la pel·lícula, és a dir, en totes aquestes coses que ara s'han d'estudiar i tenir en compte quan es produeix una pel·lícula sense llançar per la borda l'esperança ben legítima d'una copiosa taquilla.

I és per això que caldria que les cases cinematogràfiques tinguessin una mica en compte en llegir les crítiques en les quals s'assenyalen, al mateix temps que les qualitats, els defectes de llurs meravelloses pel·lícules, de no voler treure el crític de la pasta amorfa del públic al qual van dirigits especialment allò que una individualitat separada ha de trobar defectuós. El crític no ha de jutjar mai les condicions comercials d'una obra ni segons aquestes condicions. Si fos així, si el crític tingués un cop d'ull tan segur, ¿no n'seria mes avantatjós i saludable entrar a la lluita comercial? Però, no; el crític, comercialment, soi badar, i és per això que no prospera.

Caldria que les cases cinematogràfiques pensessin que l'ofici de fiscal no és pas un ofici de cascarràbies ni de mala persona, sinó que es veu obligat, com un dels rodatges de la justícia, a demanar l'aplicació estricta de la llei. Si l'acusat és absolt, no és pas que això representi una condemna ni per al fiscal ni per a la llei, ni tan sols que el fiscal s'hagi equivocat, ja que ell no és més que el rodatge que ha de servir per a la defensa de la societat, perquè si no, Mare de Déu, on aniríem parar! A més, només cal pensar en les vegades que el mateix fiscal retira l'acusació.

Així mateix el crític ha d'assenyalar els defectes que ell vegi en una pel·lícula, sense cap mala intenció, i mai que ell vegi que precisament aquells defectes han d'ésser la clau de l'èxit de l'obra. Perquè cal considerar que el crític no és l'èxit o el fracàs que ha de dir—i si ho pot fer és cosa incidental—, sinó el bo i el dolent de l'obra considerada exclusivament des d'un punt de vista artístic i humà, però no comercial.

I arribats a aquest punt, essencial en tot començament—sempre s'hauria de començar per definir—no ens cal més sinó dir que la temporada que comença ens sembla de les més interessants, si tot el que ens prometen els programes arriba a temps perquè es pugui considerar dintre de la temporada. I si no és així, prou material quedarà encara, perquè entre el que hem vist i el sabem del que no hem vist hi ha prou tela per tallar i per felicitar empresaris, productors, distribuïdors, públic en general i a nosaltres mateixos, que tan elogioses crítiques podrem fer.

A. F.

Català:
LA PUBLICITAT
és el teu diari

Colleen Moore s'ha dedicat a papers de caràcter o interpretacions en les seves darreres cintes. Aquí tenim l'estrella de la First National caracteritzant una filla de Nipó

DUES PROVES

«OR BRUT» I «EXILI»

"OR BRUT"
Pel·lícula B. I. P. projectada al Rialto

Poques vegades ha resistit un director cinematogràfic la temptació de complaure's en les escenes que realitza, com R. Eichberg en portar a cap la filmació de la pel·lícula "Or brut". Si algun qualificatiu us demanessin per a la pel·lícula, la paraula "sobrietat" us vindria tot seguit als llavis. Després d'altres, encara us n'hi vindrien d'igualment elogiosos; però cap com aquest vindria a mida de la bellesa d'aquest film. "Or brut" és una pel·lícula d'una bellesa sòbria, i això és segurament el millor que hom es pot dir.

Però el més curiós i admirable encara, és que amb aquesta sobrietat, i quasi sense títols, tot, tot queda clar, net, intel·ligible i sense noses inútils.

¿Qui es podria passar, per exemple, de dir que l'escena es desenrotlla en tal o tal "bella i misteriosa", etc., ciutat d'Orient? La ciutat apareix immensa, plena de minarets, vora la mar. On és? Què hi fa? Qui és el protagonista? D'on ve? Què havia estat abans? Es un home: ha tingut el seu drama, plora el seu passat, però només en una fugaç ocasió n'explica el film quelcom.

I ella? Ella és simplement la fidelitat, la fidelitat animal, diríem.

I tots dos, Heinrich George i Anna May Wong, dos actors admirables.

Es un film de barris baixos, és un film de tipisme, però ple d'humanitat; en ell la gent no ha substituït l'ànima pel tipisme; no són fatxendes de llur degradació; són, simplement, com són.

Si algun defecte assenyalés-sim a la pel·lícula, parlaríem de la part de cabaret de luxe de la mateixa; però aquesta part hi és necessària pel contrast. Ah, i una cosa important i bona és que la pel·lícula acaba tràgicament, cosa que estem poc acostumats a veure.

"EXILI"
Pel·lícula "Ufa", del grup "President"

Quan se'ns prometien per negar-se'ns després unes visions de la revolució russa a Rússia, ens ha estat presentada al Cinema París aquesta pel·lícula d'emigrants russos després d'aquesta mateixa revolució.

Els emigrants russos, tots han estat quelcom, si ara són ben poca cosa, i tot seguit que poden, en la intimitat, tornen a ésser ells mateixos.

Aquesta doble vida, aquesta complicació, ben real per cert, és un material cinematogràfic formidable, que sembla estrany no hagi estat aprofitat ja mil vegades. Es un material tan ric com el mateix Oest americà, i no obstant ha estat negligit.

En "Exili" s'ha remeiat aquest mancament i amb bons resultats, per cert. Es una pel·lícula d'intriga; la lluita entre una colònia de refugiats i un agent soviètic que en temps de la revolució havia satisfet la seva crueltat en les famílies d'alguns d'ells.

La dona és l'esquer, i el diner l'arma de la venjança.

Dirigida pel rus Wasnek, l'ambient és ben pintat i el tipus de l'agent soviètic, un home pletòric de vida i de passions, no és pas exagerat si considerem la seva força i corpulència, i fins és tractat amb un cert respecte: és un home intel·ligent, difícil de corrompre, però que al final resulta enganyat i corromput. Ens sap greu de no recordar el nom de l'actor, però ell i Suzy Vernon són els veritables protagonistes, pesi a tots els galans joves.

P. DE F.

Exclusives TRIAN
Consell de Cent, 261 - Tel. 2276 A. Barcelona

Temporada 1928 - 1929
5 SUPERPRODUCCIONS 5
— 5 ÈXITS 5 —

Vera Mirtzewa
per MARIA JACOBINI, JEAN ANGELO i WARWICK WARD
Una meravella cinematogràfica

El diamante del Zar
(L'ORLOFF)
per VIVIAN GIBSON i IVAN PETROVICH -- Una presentació fastuosa i una interpretació incomparable

La amenaza
De la famosa novela de PIERRE FRONDAIE
per ACHO CHAKATOUNY i JAQUELINE FOURANE

LAS MANIOBRAS DEL AMOR
Preciosa comèdia de luxe
per HARRY LIEDKE i OLGA TCHEKOWA

El calumniado dinero
Sentimental comèdia per ALPHONS FRYLAND

6 emocionants assumptes per l'atleta Frank Merrill
6 cintes sensacionals de William Fairbanks
12 assumptes còmics de 2 parts

D'on surt la vocació dels actors?

Un estudi psicoonolític de la professió del Dr. Brisch

Feia temps que els nostres lectors no llegien els notables estudis del doctor Bisch sobre el cinema. L'aprofundit estudi que aquest psicoanalista ha fet dels diversos elements que integren l'anomenat setè art fa dels seus articles una cosa interessantíssima per a tothom. Es per això que aprofitem, sempre que la tenim, l'ocasió d'oferir-los als nostres lectors. Avui el doctor Louis E. Bisch estudia els actors. Llegim el que diu:

"¿Què es el que fa que homes i dones vulguin representar?

¿Com es pot explicar que tots els actors siguin tan diferents?

Aquestes preguntes em foren fetes fa algun temps per un home interessat financierament en el cinema.

—Vosaltres, els psicoanalistes, sempre esteu trobant raons ocultes per a les coses estranyes que fa la gent—digué—. Doncs bé, dieu-me el per què i el com d'Hollywood.

Era un repte inesperat, però franc.

Jo podia estar content que una investigació així tenia possibilitats fascinadores.

Encara que conec personalment diversos actors i actrius de cinema; mai no m'havia vingut al cap de resoldre l'enigma de l'actor des d'un punt de vista científic.

L'anàlisi mental, heu de saber, presenta la gent pel que realment són, provant-los que pensen, senten i obren de la manera que ho fan, no pels motius que ells consideren vàlids, sinó per motius profunds de dintre d'ells mateixos, dels quals ells són completament ignorants i inconscients. Això ho veureu clar, em penso, quan us diré els resultats de l'estudi del caràcter de la gent del cinema, que ha fet per respondre a la invitació del meu amic.

Vaig començar per fer el psicoanàlisi d'un actor de cinema i vaig acabar per fer el de molts més.

Amb aquest mètode i amb preguntes extensives, vaig gairebé cobrir el terreny. Naturalment, no puc donar noms, perquè ho prohibeixen no sols l'ètica professional sinó raons personals fàcils de comprendre. Però això no té importància. El punt és que jo vaig trobar-hi moltes sorpreses.

Vaig descobrir que tots els actors que vaig analitzar i preguntar estaven construïts del mateix material i com sortits del mateix motlle.

Tant si eren estrelles, com de repertori, com extres, o tan sols aspirants per a una ocasió—homes i dones, joves i vells—tots i cadascun d'ells revelaven idèntics mecanismes emocionals. La veritat és que essent com eren no podien ésser altra cosa que actors. Apareixia ben clar per què la gent del cinema fa les coses que fa.

Aviat em vaig convèncer que els actors pertanyen a una classe per ells mateixos i són fonamentalment diferent dels altres.

El doctor Louis E. Bisch, professor de Neuropsiquiatria a l'Escola i Hospital Policlínic de Nova York

¿Podeu imaginar-vos una celebritat de la pantalla sentint-se inferior?

Bé; doncs aquest és el primer fet notable amb el qual vaig topar.

¿No sembla absurd que una bellesa plena d'anomenada, que porta una vida com de reina, vesteix amb el "chic" d'una parisenca i escampa l'admiració entre tots aquells que la veuen entrar en un saló—no és una mica ridícul que semblant persona pugui patir d'auto-depreciació, d'idees d'incompetència, de la por del fracàs—en una paraula, d'inferioritat?

I no obstant, és un cas cert, tan pronunciat que va caldre que jo l'admetés, i veritat per tots els actors que he estudiat. Cadascun d'ells lluitava contra el sentiment d'algun grau d'inferioritat.

I encara hi ha una altra cosa estranya. Cap dels actors que jo analitzava sabia conscientment que estava obsessionat per la inferioritat. La cosa es presentà com una completa sorpresa quan jo vaig extraure'ls de llur ànim i els ho vaig demostrar.

Una sorpresa encara més gran per a ells—i haig de confessar que també per a mi—fou de trobar que eren realment aquestes pors d'inferioritat el que els havia obsessionat amb la voluntat d'ésser actors en primer lloc!

Prenem, per exemple, el cas de la jove actriu que he mencionat. Deixeu que us comuniqui el seu anàlisi exactament, pres de les meves notes. He d tique és una bellesa. El fet és que sempre ha estat una bellesa.

—Des de criatura ja sempre m'ho deien—em va confessar—. Arreu on em portessin m'acaronaven el cap i em tocaven les galtes i deien a la meva mare que tenia una criatura bellíssima.

—I això us feia feliç?—vaig preguntar-li.

—Si... sembla...—Vaig notar que contestava dubtant.

—Així, teniu algun dubte?

—No, no puc dir que ho sigui—va contestar. No hi ha cap dubte definit. A totes les dones ens agrada d'ésser admirades. ¿Per què no m'agradaria a mi de produir un tal rebombori? ¡Ara publiquen la meva fotografia en els magazines i sóc estrella en el cinema!

—Aquest és el punt exactament—vaig continuar jo—. Totes aquestes coses us han d'agradar. Agradarien a totes les dones. Però sospito que hi ha alguna cosa que us trastorna, quelcom que no us deixa sentir segura que esteu satisfeta de la vida o no, de si heu aconseguit de la vida el que realment en volieu.

—No ho sé—contestà ella, pensativament.

—M'heu donat la sospita quan dubtàreu de si us agradava l'admiració que produíeu quan éreu criatura—vaig continuar—. ¿I per què us defensàveu fa un moment? M'heu preguntat per què no us havia d'agradar d'ésser admirada. Si estiguéssiu tan segura de vós mateixa, per què preguntàveu?

Són petites relliscades com aquesta que compten en psico-anàlisi. Són els punts de mira que menen a la descoberta del que una persona realment sent, en contrast amb allò que merament pensa que sent.

El meu subjecte em mirà intrigada durant un moment.

—Es aquesta la raó per la qual jo estic sempre somniant alguna cosa que vull, i quan hi arribo i està gairebé a la meva mà, s'esvaeix?

—Dieu-me una d'aquestes coses que gairebé heu aconseguit d'agafar.

—Estic pensant en el somni que vaig tenir fa unes quantes nits—replicà—. Era un gran llibre. He somniat diverses vegades aquest llibre.

—Ara, en què us fa pensar "llibre"?—vaig insistir.

—"Llibre", em fa pensar en "escola - col·legi".

I deixà de parlar. Després, de sobte, exclamà:

—Ara ho veig tot. El meu pare m'ha vingut al pensament. Ell estava quasi trist que jo fos bella. Estava espantat que me'n vanaglories i negligís la meva educació. Es estrany que mai no hi hagués pensat abans, encara que el meu pare tot sovint em deia que una dona bella és un perill per a ella mateixa.

—I creieu això?

—Si, ho crec. Es el que ara em passa. Estic avergonyida de la manera com he usat de la meva bellesa per anar endavant. Mai no he pres el camí difícil com ho féu el meu pare. Sempre he pres el més fàcil. No puc estar mai segura de si sóc competent o no. No puc estar

CAPITOL i COLISEUM
AVUI DUES CINTES DE SOLLOLLOS ÈXIT
En alas del amor
Un raid sobre l'Atlàntic a tot riure!
per GLEM TRYON
i PATSY RUTH MILLER
Producció Universal
— i —
Sangre escocesa
Un tema ideal per als asos
per LILIAN GISH
i NORMAN KERRY
Film Metro Goldwyn Mayer

SIERVOS
Condensa la bellesa insospitada dels predis de Rússia.
Es un drama que ens mostra cruament les diferències de castes en temps dels tzars.
Plasma l'opulència dels palaus principescos i la pobresa de les isbes de l'estepa.
Té per intèrprets 3 estrelles: MONA MARIS, HEINRICH GEORGE i HARRL HALM.
SIERVOS
és, en fi, un film President de la U F A
ESTRENA: dissabte, dia 29
als salons
RIALTO i PARIS

Editorial Cinematogràfica
TRILLA, S. A.
IMPRESSIO D'ACTUALITATS
EDICIO DE NEGATIUS
Moderns laboratoris per al tiratge de títols i estampació de positius
CARRER ROSSELLO, 255 - Tel. 73554
BARCELONA

LA PRODUCCIO UNIVERSAL PER A LA TEMPORADA 1928 A 1929

CONTE EL REPERTORI MES COMPLET QUE S'HA PRESENTAT FINS A LA DATA

DOS LAEMMLE ESPECIAL

El hombre que ríe

Treta de la famosa novella de l'immortal Victor Hugo. Per Conrad Veidt i Mary Philbin

LEGIONARIOS

Amb LEWIS STONE i NORMAN KERRY

QUATRE SENSACIONALS SUPERJOIES

EL PRESIDENTE

Per IVAN MOSJUIKINE i SUZI VERNON

EL AGUILA SOLITARIA

Per RAYMOND KEANE i BARBARA KENT

RAFAGAS DEL PASADO

per CONRAD VEIDT

El corazón de una nación

Per GEORGE SYDNEY, GEORGE LEWIS i PATSY RUTH MILLER

Quatre supercomèdies de Reginald Denny - Quatre supercomèdies de Laura La Plante - Dos produccions especials de Lya di Putti - Tres supercomèdies de Glenn Tryon - Set produccions de Hoot Gibson - Vint-i-vuit joies per

Marion Nixon, Bàrbara Kent, Mary Carr, Mary Nolan, Dorty Gulliver, Olga Blacanova, Patsy Ruth Miller, René Adorée, Betty Compson, Florence Turner, Getrude Astor, Ana Q. Nilson, Marta Mattox, June Marlowe , Jobyna Ralston, Marceline Day, Kate Price, George Siegman, Lewis Stone, Arthur Edmund Carew, Raymond Keane, Tom O'Brien, Hayden Stevenson, Staurt Holmes, Hotis Harlan, Arthur Lake, Lee Moran, Kenneth Harlan, Malcolm McIntosh, Harry Todd, Robert Frasen, Albert Couti, André Beranger, Lucien Littlrfield, Francis X. Bushman, Hug Allen, Jean Hersholt, Ralph Graves, George Sydney, J. Farrel McDonald, Neil Hamilton, Ralph Lewis, Churchill Ross, George Lewis, Charles Ray, Tom Moore, Charles Rogers, etc.

Dotze especials - Deu estudiantils - Quinze drames del Oest-Sis sèries - Quranta còmiques de dues parts - Quinze còmiques d'una part

Vint-i-tres dibuixos animats "Conejo Blas"

Amb aquest extraordinari material LA UNIVERSAL garanteix als exhibidors els majors èxits

LA UNIVERSAL ES LA MARCA DE LES GRANS PRODUCCIONS

Concessionària: Hispano American Films, S. A., València, 233, Barcelona

rial segura de si el meu treball és apreciat o no. De vegades m'odio a mi mateixa. D'ençà que hem començat aquest anàlisi, comprenc moltes coses sobre mi mateixa que ni tan sols sabia abans. Em dono compte de com estic d'intimidada per mi mateixa, del meu espantall d'inferioritat."

He exposat expressament els detalls d'aquest cas per mostrar-vos com opera el psicoanàlisi, de quina manera es ressusciten els records enterrats que treballen sense que nosaltres en siguem conscients.

Tot actor l'ànima del qual vaig examinar, tenia un conflicte semblant en la seva infància. En tota circumstància el conflicte porta a sentiments secrets de pecat o autoacusació, o, fins, de vergonya. I sempre portava a disfressar les pors d'inferioritat en anys posteriors.

Un individu, a través del procés psico-analitic, arribà a recordar que la seva mare l'havia negligit durant la seva infància, i preferit la societat a prendre cura d'ell. Això li donava el sentiment de no ésser estimat.

Un altre era un orfe. A la llar de l'orfe, tota confiança en ell mateix i tot orgull havien desaparegut.

Un tercer, una dona, fou continuament renyada fins que es convencé que tot el que feia ho faria malament.

La llista es podria allargar indefinidament. Vaig trobar inferioritat especialment marcada en tots els actors.

Però ¿per què la inferioritat hauria de portar la gent a voler representar?

Perquè en tota representació, la gent "fa veure que és", imita!

¡Quan representeu un personatge, sou aquell personatge!

També, en representar papers fora de l'individu, els fa sentir importants, els dóna l'oportunitat de cridar l'atenció i fins orgull.

Representar, en una paraula, és el treball més apropiat perquè un individu se senti superior, com un antidot de les pors d'inferioritat que pugui sofrir en el profund del seu "jo" emocional.

La inferioritat explica, també, per què quan la mania de representar s'apodera d'algú ho fa amb tanta força com una febre maligna.

Contràriament al que sembla ésser, els actors, en el fons, manquen d'individualitat i confiança en ells mateixos.

Intentar ésser quelcom que no són — un paper d'importància — és per a ells una manera de fugir d'ells mateixos. Submergir-se en un paper, dóna a llur caràcter el suport i la força que tant desitgen. Llur sistema demana tal confort de la mateixa manera que la gola reseca d'un malalt amb febre demana l'aigua.

Vaig poder també veure el funcionament d'altres dos mecanismes emocionals en els meus subjectes actors.

Els actors són, en realitat, infants de cor.

Llur inferioritat porta amb ella el que els psicoanalistes anomenen una "fixació infantil".

¿Us heu adonat de quina manera als infants els agrada de representar quan juguen? ¿Heu observat llurs fortes tendències imitatives?

Bé; doncs els actors són persones grans que no han perdut mai això. Probablement tenen un més fort instint imitatiu que la majoria de la gent. I mentre en la major part aquest desaparecix en el pas dels anys, en el tipus actor persisteix fortament i es baralla amb les seves pors d'inferioritat.

L'altre mecanisme que vaig portar a llum en cadascun dels grups que vaig psicoanalitzar, fou també una mena de fixació infantil.

Als infants els agrada mostrar-se, fer el fatxenda.

I això és el que fa l'actor en una pellicula.

Als infants els agrada córrer nus o quasi, i és impossible d'afirmar que aquest exhibicionisme no existeixi entre molts dels membres femenins de la professió.

Els meus estudis igualment, posaren de manifest el fort "narcisisme" o auto-admiració en què molts actors cauen.

Aquesta adoració del jo opera com una conscient reacció de defensa, o compensació de les inconscients pors d'inferioritat.

I per estrany que pugui semblar, però perfectament raonable i lògic quan ho reflexioneu, quant més forta és la inferioritat en el nivell subconscient, més fort és el narcisisme en el conscient!

Incidentalment, la característica inferioritat subconscient i l'infantil maquillatge emocional dels actors també il·lumina llur inconstància en amor.

La gent de teatre ha estat remarcada durant segles per llur inestabilitat matrimonial i l'atreviment en trencar els models corrents de moral.

La rígida observança dels codis i costums significa control i ajust emocional. Però d'això, és clar, el tipus d'ànima de l'actor no en té.

¡L'actor no està mai absolutament segur d'ell mateix! ¡No pot mai comptar amb ell mateix! ¡No pot fixar els seus desigs emocionals damunt un objecte determinat i obtenir-ne una satisfacció duradora!

Així l'actor cinematogràfic canvia els seus papers, o la seva muller, o el seu marit — segons el cas — amb molta més facilitat que la majoria de les altres persones.

L'actor, primerament i finalment, pateix de pors subconscients d'inferioritat.

Aquesta, en conclusió, és la meva contribució científica a la resolució de l'enigma de l'actor.

Estic espantat que als actors no els agradi gaire això.

NOTES OFICIOSES

"EL HOMBRE QUE RIE"

Fa sis anys que Carl Laemle, president de la Universal, va concebre el projecte de fer una série de pellícules que havien de proporcionar-li un èxit més gran encara que tota la producció anteriorment sortida dels seus estudis.

El projecte per a filmar "El jorobado de Nuestra Señora de París", la immortal obra de Víctor Hugo, l'hi va suggerir a començaments de l'any 1922, i un any després ja estava acabada. Quan la pellícula va ésser exhibida assolí un èxit sorollós i va batre tots els records d'entrades registrats fins a la data per altres superproduccions. Va ésser tan complet el triomf, que ha calgut exhibir la dita pellícula diverses vegades en tots els locals on s'havia projectat una vegada.

Indiscutiblement, va ésser aquesta la pellícula en la qual Lon Chaney assolí el seu més ressonant triomf, per haver caracteritzat tan bé el seu paper, que, com es recordarà, era el de geperut.

Més que satisfet per l'èxit obtingut pel geperut, Carl Laemle va comprar "Los miserables", i novament amb una altra obra de Victor Hugo, va tornar a triomfar a la pantalla. "Los miserables" assolí un èxit tan gran com "El jorobado".

Degut a això, les obres de Victor Hugo es van posar de moda. Començà a produir-se una gran demanda, a la qual Carl Laemle ha volgut correspondre i fer ostentació de veritable esplendidesa, amb una producció que sobrepassarà totes les anteriors.

KURSAAL I CATALUNYA

Vegeu avui

Rosa, la revoltosa

La revoltosa, mulier, la revolucionària és en aquest cas la gentil

CLARA BOW

que vessa "Fllo". La seva revolució s'exerceix en l'impari dels cors.

ES UN FILM PARAMOUNT

CONRAD VEIDT

EL ESTUDIANTE DE PRAGA

TOM SANTSCHI

EDNA MURPHY

UNA TRAGEDIA EN EL MAR

DONALD KEITH

PRISCILLA BONNER

IVOR NOVELLO

EL DOLOR DE SER BUENO

NINA VANNA

SIS FILMS ESTUDIANTILS

IMPORTACIONS

3 films Ruth Mix

4 films Billy West

CINEMATOGRAFICOS, S. A.

Bàrbara Bedford

Shirley Mason

Harry Piel

William Collier

LYA DE PUTTI

DIVORCIADA POR AMOR

TINA MARGOT PALERME

IVAN PETROVITX

PRINCIPE O PAYASO

MARCELLA ALBANI

DE VICTOR HUGO

En vista del gran èxit que havien tingut en tres continents les produccions basades en novelles del célebre escriptor francés, Carl Laemle començà a cercar una d'altra obra mestra de Victor Hugo, per a portar-la també a la pantalla, i després d'un escrupolós examen i de seleccions, en les quals va invertir molt de temps, escolli "El hombre que rie".

Fa dos anys que en els estudis de Cintat Universal començaren els treballs preliminars per al filmatge d'aquesta producció.

Es van cercar homes capacitats que foren enviats als grans centres d'estudi per a cercar les dades corresponents, per tal de fer aquesta producció el més fidelment possible, segons l'época i costums del temps en què es desenrotlla.

Els especialistes escollits per a aquest difícil comès, foren: el doctor Bela Sekley, illustre historiador europeu; el professor R. N. Newlander, catedràtic de la Universitat de Califòrnia; Paul Leni, director de la Universal; Paul Kohnem, supervisor, i J. G. Alexander, adaptador.

Les dites persones adquiriren, després de difícil i acurada tasca, la més gran quantitat possible de dades en biblioteques i museus; copiaren plans antics; compraren a pes d'or documents antics, d'on prengueren totes les dades que els interessaven a la vegada que estudiaren detingudament els costums i fórmules d'etiqueta usuals en la rigorosa cort anglesa de l'època de la novella, i aportaren detalls tan insignificants a primera vista, però tan interessants per al bastiment en escena de l'obra, tals com la forma com s'acostumava a besar la mà a la reina i la manera com tant els lords com les dames havien d'inclinar-se davant d'ella i la positura que havien d'adoptar a presència seva tots els palatins.

Els resultats de totes aquestes recerques foren sens dubte de molt valor, car degut a elles podem fer una pellícula en la qual es reflecteix amb tota fidelitat l'Anglaterra d'aquella època.

A mesura que s'anaven rebent dades, s'anaven edificant a poc a poc els 660 acres dels terrenys de la Ciutat Universal que s'hi havien destinat, i allí s'aixecaren monumentals edificis de l'Anglaterra del segle XVII, tals com la Casa dels Lords, les residències de la reina Anna, el fantàstic dormitori de l'excèntric rei Jaume, així com els salons del Tron i altres dependències palatines. També fou objecte d'especial atenció l'edificació del palau de la duquessa Josiana, les edificacions corresponents a la fira de Southwark, l'hostal de Tadcaster, la cella que servia de presó a Lord Chancharlie an la famosa torre de Londres, la cova dels taurons de Dover i alguns carrers del Londres antic.

Tot això fou construit d'acord amb els plans i dades adquirits per aquells illustres homes que havien estat comissionats expressament.

Els telons i decorats que generalment s'usen per a imitar cases foren refusats, per tal com els vells edificis foren fidelment reproduits, com ho foren en "El jorobado de Nuestra Señora de París".

L'edifici que més treball costà reproduir fou el de la Casa dels Lords. Els enviats de la Universal comprovaren que de l'edifici autèntic havien estat conservats alguns plans i després de cercar sense treva trobaren una còpia entre els papers de l'arxiu de Sir Cristopher Wren, arquitecte de la Catedral de Sant Pau. Degut a aquestes dades es pogué reconstruir l'històric edifici en un recó de la Ciutat Universal.

Més de 250 extres dels millors (extres que en diverses ocasions havien interpretat papers de força importància) foren contractats per la Universal per a vestir-los amb els luxosos vestits de l'època i representar els papers de palatins.

Una de les escenes més enlluernadores i majestuoses és la de la Cambra dels Lords, quan tots els seus membres feien drets en fer la seva entrada la reina Anna.

Valuosos gravats en fusta i documents originals d'aquells temps, conservats al Museu Britànic, subministraren importantíssmes dades que després han estat rigorosament observades en la filmació.

Notícies rebudes de Ciutat Universal diuen que el director Paul Leni fou secundat en la producció "El hombre que rie" per una competent dama anglesa molt coneixedora dels costums cortesans d'Europa, per haver viscut molt temps en contacte amb les nostres Corts, i que, a més, posseeix una gran cultura històrica.

No hi ha cap dubte que, totes les dades que foren subministrades per a aquesta gran producció, obeeixen als valuosos estudis efectuats per l'anomenada comissió, però si no hagués estat per l'oportuna intervenció d'aquesta dama, que casualment fou coneguda per Paul Leni, s'haurien hagut de suspendre els treballs per temps indeterminat, fins a aconseguir algunes dades autèntiques que no s'havien previst.

LA FIRA DEL SUD

Els mateixos artefactes dels quals es fa ús avui per divertir el públic habitual de les fires, existien en l'Anglaterra del segle XVII, a jutjar pel que es veu en la fira del sud, que ha estat emplaçada a Ciutat Universal per a "El hombre que rie".

Es clar que aquells artefactes eren més primitius, però, no obstant, llavors ja existien carroussels, tobogans, aparells de força, sínies de fusta, etc., i rètols d'estrany sabor popular que diuen: "Vegi's tot Wanwick des de dalt. Aquest és un viatge de plaer que delectarà les donzelles". Al carroussel, molt primitiu per cert, només podien seure tres persones, mentre una altra el feia girar.

Les gitanes que deien la bonaventura eren tan populars llavors com ara. Aquests aparells on es tira una moneda i surt una presa de xocolata o altres llaminadures, eren considerats com una invenció enginyosa. Existeix un rètol que diu: "Les entremaliadures de les alegres donzelles de Warweckshire faran passar una bona estona a tots els adults".

Hi havia barraques en les quals es venia ginebra i cervesa a deu cèntims, cervesa negra a quinze cèntims i whisvey a vint i vint-i-cinc cèntims.

En una altra barraca hi havia un rètols que deia: "Musclos del riu Támesis i ostres de mar molt fresques, a deu cèntims la dotzena".

LA FIRST NATIONAL, AL CAP DE DOS ANYS DE LITIGI, ADQUIREIX ELS DRETS DE "THE MIRACLE"

Nova York. — Després d'un plet que ha durat més de dos anys, la First National Pictures ha adquirit els drets per a la pantalla de l'obra teatral de Max Reinhardt, "The Miracle", segons anuncia Irving D. Rossheim, president de la First National Pictures, Inc.

El títol per als drets cinematogràfics de la que ha estat considerada una de les futures produccions més importants de la indústria del cinema, ha estat amenaçat de litigi entre la First National Pictures, Inc., i Al. H. Woods, d'una part, i Joseph Mencken i la Metro Goldwyn, de l'altra. La First National comprà els drets per al cinema a Mr. Woods; la Metro-Goldwyn féu algunes gestions amb Joseph Mencken per ells dues, i uns altres Mencken com Mr. Woods asseguren que han adquirit el dret de propietat.

La First National i Mr. Woods, representats per Max D. Steuer, demandaren a la Metro-Goldwyn i a Joseph Menchen, els quals foren representats per Gravath, De Gersdorf, Swaine i Woods, per tal d'aclarir el dret de propietat.

A les oficines de Mr. Rossheim, a Nova York, han estat signats els documents finals, i s'ha fet un conveni sense la intervenció dels tribunals. D'acord amb el dit conveni, la First National adquireix els drets per al cinema de "The Miracle", lliure de tot gravamen. El contracte fou signat per Ned E. Depinet, vice-president i gerent general de Vendes, W. C. B. Boothby, del Control Financier, i Robert W. Perkins, vice-president i consultor, en representació de la First National, i Al. H. Woods i Joseph Menchen.

La First National començarà la producció de "The Miracle" immediatament, digué Mr. Rossheim. Al. L. Rockett, gerent de Produccions, sortirà de Burbank cap a Nova York d'aquí a pocs dies per començar els preparatius de la producció. L'obra teatral era del gènere pantomima, però la producció cinematogràfica no tindrà diàlegs, sinó magnífics efectes de só. Orquestres simfòniques, coneguts cantants i grans cors seran utilitzats per a produir sons sincronitzats que aniran d'acord amb la grandiosa producció. Hom calcula que la pellícula vindrà a costar uns dos milions de dòlars.

LA FIRST NATIONAL ESTA PREPARADA, DECLARA EL PRESIDENT IRVING D. ROSSHEIM

La First National està preparada per a la que considero la temporada més important en la història de la Companyia — declarà el president, Irving D. Rossheim, en ésser preguntat sobre els plans de l'organització.

Els recursos naturals de la Companyia són illimitats. A Burbank tenim els millors estudis d'Amèrica Comptem amb tots els mitjans per a facilitar el treball de les produccions més treballades. El programa per a la Tardor ja està enllestit i es portarà a terme sota la direcció d'Al. Rocket, que té a càrrec seu els estudis.

La First National està equipant la pantalla de Burbank amb els aparells moderns per a la producció de cintes parlades. Com ja vaig declarar fa poc, més de trenta pellícules en producció tindran sons sincronitzats. Però la nostra política de producció és la realització de la importància d'oferir el millor servei possible als teatres que no estan preparats encara per a la presentació de pellícules parlants, els quals, naturalment, formen la majoria per ara i la proporció [illegible] temps.

Entrem a la nova temporada plens d'optimisme i cé confiança. "The Divine Lady", la primera cinta especial de Corinne Griffith, sota el seu nou contracte amb la First National, es destaca per si sola tant per la història marítima com pel valor humà que implica. "The Barker" és una altra d'especial que no necessita recomanacions, i solament dues de les cintes d'una important llista ja acabada.

Essent exhibidor em dono compte que no hi ha res més important que una bona pellícula. La First National en compta. Té també els astres i les estrelles, els directors i el material per assegurar la continuació de valuoses produccions. Les produccions avancen sense entrebancs, sota l'experta mà de Mr. Rockett, i crec que no hi ha cap altra companyia que posseixi un departament de vendes que funcioni millor que el nostre sota la direcció de Ned E. Depinet.

Als estudis de la costa, a l'oficina principal i a totes les seves ramificacions, la First National compta amb ajut. A tot arreu on vaig trobo un valuós esperit de cooperació i lleialtat en pro dels interessos de la companyia.

PLENA ACTIVITAT PER A PRODUCCIONS DE TARDOR

Estan a punt d'acabar les produccions d'estiu, els caps dels estudis Burbank, de la First National, es preparen a començar el programa de tardor, i en els mesos propers els estudis estaran en plena activitat. Les primeres produccions per a la tardor, a punt de començar, són:

Colleen Moore en "Synthetic Sin", nova comèdia, sota la direcció de William A. Seiter.

Ricahrd Barthelmess en "Scarlet Seas", una història d'aventures a la mar, que dirigirà John Francis Dillon.

Dorothy Mackaill en (Changeling", producció de George Fitzmaurice, i la cinta parlant, que es faran als estudis de la First National.

Billie Dove en "The Thirtieth Day of October", història de la revolució russa, que dirigirà Frank Lloyd.

Jack Mulhall i Alice White en "Ritzy Rosie", història de la joventut moderna, dirigida per Mervyn Le Roy.

Entre les cintes en producció a Burbank hi ha:

Corinne Griffith en "Outcast", història dramàtica de la vida de Sant Francesc, dirigida per William A. Seiter.

"The Haunted House", història misteriosa de Benjamí Christensen,

"IBERIA FILMS"

PRESENTA les nou produccions extraordinàries de la famosa marca nordamericana "GOTHAM"

Llei de dona
per Mrs. Wallace Reid, Alice Withe i John Miljan

El vaixell roig
per Noah Beery Mrs. Wallace Reid i Reed Howes

El tango fatal
per Carmel Myers i Walter Pidgeon

EL FRUIT DEL DIVORCI
per Mae Busch, Tom O'Brien i Percy Marmont

JOVENTUT PERDUDA
per Myrn Loy, Walter Pidgeon i Lewis Stone

Tobilleras y Rodilleras
per Donald Keith, Virgínia Lee Corvin i F. Stanley

LA NOIA DEL COR
per Virgínia Brown Faire, B. Washburn i Tom O'Brien

Smith dels Estats Units
per Lila Lee, Kennet Harlan i Edie Gribbon

Les roses són preferides
per Claire Windsor, Walter Hiers i Allan Simpson

"IBERIA FILMS" - Rambla de Catalunya, 66 - BARCELONA

¡¡PER FI!!

LA REVELACIO SENSACIONAL DE LA TEMPORADA 1928-1929

Cinematogràfica Verdaguer, S. A. (control **CINAES**) presentarà aquesta temporada les millors produccions de la

Super-marca
FIRST NATIONAL

5 Seleccions "Gran Luxor Verdaguer" (fora de programa) 5

LA VIDA PRIVADA DE HELENA DE TROYA Direcció d'Alexander Korda. Comèdia satírica de gran espectacle, per **Maria Corda, Lewis Stone, Ricardo Cortez, Alice White** (la nova estrella de la FIRST NATIONAL), **George Fawcet, Mario Carrillo**, etc.

EL MERCADO DEL AMOR — Direcció de George Fitzmaurice. Comèdia dramàtica de gran escenificació i vigorós argument basat en l'època de l'esclavitud. Interpretació de **Billie Dove, Luis Alonso, Noah Beery, Armand Kaliz i Emile Chautard.**

ROSA DE CALIFORNIA — Direcció de George Fitzmurice. Drama de l'època primitiva en els seus moments més culminants. Creació de **Mary Astor, Luis Alonso, Montagu Love, Gustav Von Seyffertitz.**

EL GRAN COMBATE — Estupenda interpretació de **Coollen Moore i Richard Barthelmes.** Comèdia dramàtica desuprem interès, amb escenes de la guerra, tancs i aeroplans. Gran espectacle i escenificació.

LOS HÚSARES DE LA REINA — Direcció d'Alexander Korda. Comèdia sentimental de gran presentació i luxe i interessant argument, per **Billie Dove, Lloyd Hughes, Armand Kaliz i Lilian Tashman.**

13 Seleccions GRAN LUXOR Verdaguer 13

15 Seleccions Luxor Verdaguer
16 Programa Empire Verdaguer
18 Programa Especial Verdaguer
40 Còmiques en dues parts de "La Pandilla", Charles Chase, Mack Sennet, Larry Semon, etcètera
22 Còmiques en una part
40 Reportatges Gràfics Verdaguer
18 Dibuixos animats pel gat "Mochales" i la petita Alicia

Per a detalls, dates i condicions
Oficines centrals: Consell de Cent, 290; tel. 16.881 o a les nostres Sucursals i Agències

PROGRAMA VERDAGUER ofereix sempre l'èxit als senyors empresaris

amb Chester Conklin, Thelma Todd, Flora Finch, Larry Kent i d'altres.

Charlie Murray en "Do Your Duty", comèdia de la vida d'un policia, sota la direcció de William Beaudine.

TOT PREPARAT PER A "SCARLET SEAS"

Richard Barthelmess està fent preparatius per a començar els treballs de "Scarlet Seas", el seu pròxim vehicle estelar per a la First National Pictures. La història és de Scott Darling.

Després de molta indagació els empresaris de Barthelmess han aconseguit un vaixell mercant del tipus descrit en la novella de Darling, per a les primeres escenes d'aquest dramàtic episodi de la vida de mar. Els primers treballas de cambra es faran a San Pedro, Califòrnia, on ja s'està reconstruint un moll, i el vaixell s'està guarnint, per a emplenar els requisits tècnics de la història.

L'empresa responsable de les formoses cintes de Barthelmess, tals com "The Noose" i "Out of the Ruins", tindrà al seu càrrec "Scarlet Seas". John Francis Dillon està encarregat de la direcció, i Henry Hobart serà el cap de producció.

Barthelmess tindrà de dama jove a Loretta Young, una de les debutants més admirables del cinema, la qual va tenir el paper de dama jove a "Laugh, Clown, Laugh", cinta de Lon Chaney.

ES REPREN UNA AVENTURA DEL CINEMA

Fa anys, a Lawrence, Estat de Massachussetts, hi hagué una noveHa infantil. Ella guanyà un concurs de bellesa, entrà al cinema i obtingué èxit a Hollywood. Ell era conductor d'un tramvia, després fou flequer i darrerament entrà al teatre. Finalment encara arribà a Hollywood en cerca de fama al cinema.

Aquesta setmana ell ha signat un contracte amb la First National Pictures i han participat el compromís.

La noia és Thelma Todd, dama jove de la First National. El jove és James Ford, una "troballa" de Corinne Griffith, a qui la First National ha ofert un contracte per cinc anys.

Ford actuà d'extra en "The Divine Lady", i el seu treball cridà l'atenció de Corinne Griffith. Se li donà un paper important en la nova cinta de Miss Griffith, "Outcast", i ara té el seu contracte.

I allí la novella encesa a l'escola de Lawrence ha florit a Hollywood.

CONRAD VEIDT

Nasqué a Berlin, l'any 1894. Estigué associat amb Max Reinhart, Ernest Lubitsch, Emil Janning i Paul Leni, en afers teatrals i cinematogràfics.

Es molt conegut en el món artístic com un intèrpret insuperable de les obres de Shakespeare, que ha representat en molts teatres europeus. La seva anomenada dintre el cinematògraf ve d'ençà que va interpretar "El hombre de las figuras de cera", secundat per Emil Janning i Werner Krans, i dirigida per Paul Leni.

La pellícula en la qual fou primerament conegut a Amèrica, és "El gabinete del doctor Caligari". D'altres pellícules en les quals fou també el protagonista, són: "El amor es ciego", "La màscara viviente", "Ivàn el terrible", "El estudiante de Praga", etc. Una altra pellícula exhibida a Berlín, en la qual també fou protagonista, és "La fuga nocturna". Tenim entès que algunes d'aquestes pellícules i dues de les seves més recents produccions, titulades "Las memorias de Monolescu" i "Las manos de Orleck", no han estat encara exhibides.

Veidt està molt satisfet de la "Universal". La seva primera producció per aquesta marca fou "Ràfagas del pasado", amb la qual ha obtingut un èxit extraordinari.

LA CASA GAUMONT

Cal citar entre les que més contribuiren a l'esplendor d'aquesta temporada, la casa Gaumont, que a tant bones pellícules ens té acostumats, en les seves seleccions Diamant Blau.

Hem parlat ja en aquestes planes de l'episodi de la vida de Chopin amb el títol de "El vals de l'adeu", amb Pierre Blanchar i Mary Bell de protagonistes. Cal també citar "El carnaval de Venècia", amb Maria Jacobini, i "Ben Alí", amb el gran actor Leon Mashot i la bellíssima Louise Lagrange.

Però, sobretot, s'ha de fer notar l'esforç d'aquesta casa en pro de la producció nacional. Aquest any ens presentarà "La última cita", amb la bellíssima Lluïseta Gargallo, Elvira de Amaya i l'actor Josep Acuaviva.

NOTICIARI BREU

Sant Hardy, conegut actor d'interpretacions, té el paper de "pesat" en "Outcast", de Corinne Griffith, per a la First National.

Lee Moran, conegut còmic, ha ingressat al repartiment de "Cutcast", cinta estelar de Corinne Griffith, dirigida per William A. Seiter, als estudis de la First National.

Montagu Love s'ha tallat el cabell, puix ja ha acabat el paper en la cinta misteriosa de la First National, "The Haunted House". Té el paper d'un doctor boig que porta cabell llarg.

Carey Wilson, escenarista, acompanyarà a George Fitzmaurice i la companyia de "Changeling" a les illes Hawaianes, on es prendran escenes per a la cinta de la First National amb Dorothy Mackail.

Chester Conklin ha acabat el treball en la peça misteriosa de la First National "The Haunted House", i procura ara recobrar la seva plàcida calma de costum, després d'haver passat diverses setmanes en una casa de fantasmes, plena de sorolls misteriosos i estranyes aparicions que li posaven els pèls de punta.

Alice White tindrà una altra orgia de vestits en la seva pròxima cinta per a la First National, "Ritzy Rosie". A "Show Girl" usà 22 vestits diferents; encara no sap el nombre exacte que usarà en la nova pellícula, però seran tants com en l'anterior. La dirigirà Mervyn Le Roy.

Billie Dove, en la pròxima cinta per a la First National, dirigida per Frank Lloyd, apareix en escenes de la vida russa de molt efecte.

"Cheyenne", interessant cinta de l'Oest amb Ken Maynard d'estrella i dirigida per Al Rogell.

Cintes que estan en edició i darrera toca: "The Divine Lady", de Corinne Griffith; Milton Sills en "The Crash"; Jack Mulhall i Dorothy Mackail en "Waterfront"; Alice White en "Show Girl", i Ken Maynard en "The Glorious Trail".

Moltes de les noves cintes seran parlants.

Amb aquest repertori enllestit i altres que seguiran no hi haurà treva d'activitats als estudis de Burbank en tota la resta de l'any.

"EN ALAS DEL AMOR"

Aquesta estupenda producció en la qual apareix el mimat de tots els públics, el favorit Glem Tryon, al quál tants moments d'expansió deu el públic, Patsy Ruth Miller, la bellíssima estrella, tan aclamada en diverses produccions, el secunda admirablement, i posa la nota delicadament femenina en les seves magnífiques escenes. Les comèdies, quan són d'actors d'aquesta vàlua, tenen sempre l'èxit assegurat, però en aquest cas especial, la manufactura Universal hi ha posat tot el seu saber per tal que resultés una obra de refinat gust i digna per tots conceptes de la selecta concurrència a què va destinada, ja que es projectarà avui als salons Capitol i Coliseum, el distingit públic dels quals està habituat a les grans creacions de l'escena muda.

ñURSAAL I CATALUNYA

Per a avui, dijous, i continuant el seguit de bones pellícules que de manera tan admirable han inaugurat la temporada, anuncien aquests salons dues estrenes de valor indubtable.

"Los tres papàs", del Programa Verdaguer, amb una interpretació acurada, a càrrec de Claudette Colbert, Ben Lyon, George Sydney, Ford Sterling, Hugh Cameron, etc., en el tema de la qual, molt agradable i força sentimental, troben els esmentats artistes motiu sobrer per a llur lluïment. Es una pellícula produïda per la First National, la super-marca de qualitat que aquesta temporada s'imposarà d'una faisó definitiva.

En el mateix programa, l'acreditada marca Paramount presenta "Rosa, la revoltosa", una creació de la genial artista Clara Bow, que afegeix aquest encert d'interpretació als molts que ja té aconseguits. La secunden a la perfecció Reed Howes, avantatjosament conegut del públic i Doris Hill, sense que oblidem el gran còmic John Miljan. L'acció es desenrotlla en dancing de gran luxe, parcs de diversió, rings de boxa, i tot això ens estalvia de fer constar que està en perfecta harmonia amb els corrents i afirmacions d'avui en dia.

Es tracta de decantar el públic perquè acudeixi de bell nou als salons, i, veritablement, si se l'atrau amb aquests programes, s'aconseguirà a bastament, i això és, sens dubte el que l'empresa es proposa.

"ROSA, LA REVOLTOSA"

Sota aquest títol, prometedor de mil còmiques escenes i de situacions a quina més divertida, ens presenta la Paramount una bella comèdia, per demostrar que les dones braves no és una flor que solament es cria a Espanya, jardí de dones, per excel·lència. Clara Bow és una xicota molt corajosa, que reparteix a la pellícula una mà de bolets que és una benedicció, i que dóna, de passada, un cop a la llegenda espanyola.

Amb ella treballa Reed Howes, un dels homes més populars a la pantalla, conegut de tothom per la seva valentia i que per un desdoblament del seu caràcter, té també en aquesta pellícula un paper elegant.

Doris Hill intervé, també en l'embolic que s'arma, i en fi, entre tan simpàtics comediants, obtenen una producció que surt del vulgar, entre boxa, "dancing", etc., tota la gama multicolor en la qual brilla la moderna existència.

Kursaal i Catalunya seran els afortunats salons que presentaran aquest film Paramount, el qual fa complit honor a la marca que ostenta.

"BEN-HUR"
SEMPRE TRIOMFANT

Ningú que conegui la bellesa del tema, la tasca dels protagonistes, el prestigi de Ramon Novarro, Mae Mc Avoy Francis X. Bushan no s'estranyarà de l'èxit que aquesta pellícula assoleix en la seva represa, un èxit solament comparable al dels primers dies de la seva exhibició.

Tornen a desfilar pel Tivoli els amants d'aquelles obres que no moren ni tan sols envelleixen, perquè porten la vitalitat immortal i l'art de la joventut eterna.

L'emotivitat de "Ben-Hur" és veritablement quelcom que sobrepassa els límits del que fins avui s'havia pogut obtenir en pellícula, i és natural que sigui ponderat en forma tal que ningú no vulgui quedar-se sense veure aquest admirat film que des de fa mesos era esperat, quan s'anuncià la seva reposició, mitjançant el formal compromís que ha estat respetat per l'empresa i la casa llogadora, el que motiva que el públic s'afanyi a formar cua a la taquilla o encarregui per endavant les seves localitats.

LOUISE FAZENDA

Louise Fazenda llueix vestits atractivols per primera vegada en moltes de les seves pellícules. Amb Corinne Griffith, en "Outcast", se li permet vestir-se bé i ésser el que és: una noia molt atractivola.

ELS ARTISTES ASSOCIATS

presenten durant la temporada

1928-1929

LES MILLORS ESTRELLES DEL MÓN

Mary Pickford en ¿.....?

D. W. Griffit presenta **La batalla de los sexos**

Dolors del Rio en **Ramona**

Ronald Colman i Vilma Banky en **La Llama Mágica**

Herbert Brenon presenta **El Capitán Sorrell**

Lupe Velez i William Boid en **La Melodía del Amor**

Douglas Fairbanks en ¿.....?

Norma Talmadge en **El Mejor Caballero**

Dolors del Rio en **Venganza**

Ronald Colman i Lili Damita en **El Rescate**

William Boyd - Mary Astor - Louis Wolheim en **Hermanos de Armas**

Charlie Chaplin en **Luces de la Ciudad**

Norma Talmadge en **La Mujer Disputada**

John Barrymore en **Tempestad**

Vilma Banky en **El Despertar**

Corinne Griffith en **El Jardín del Eden**

Rex Ingram presenta a Alice Terry en **Las Tres Pasiones**

D. W. Griffith presenta **Ruidos de Amor**

Glòria Swanson en **La Frágil Voluntad**

Ronald Colman i Wilma Banky en **Dos Amantes**

Buster Keaton en **El Héroe del Río**

Gilda Gray amb **La danzarina sagrada**

ELS ARTISTES ASSOCIATS — UNITED ARTISTS — Cada producció una meravella d'art

Mary Pickford - Norma Talmadge - Glòria Swanson
Charlie Chaplin - Douglas Fairbanks - D. W. Griffit
Samuel Goldwyn, Grs.

Telèfon núm. 667 G - Rambla de Catalunya, 60 - 62
Telegrames "UTARTISTU"

¡EL PROGRAMA GAUMONT CONTINUA ESSENT EL CAMPIO DE TOTES LES CATEGORIES!

Gaumont

Anoteu per a la temporada 1928 - 29 les onze següents colossals super-seleccions

El carnaval de Venecia
Pittaluga Films. — Alta comèdia de gran espectacle, per la eminent tràgica italiana MARIA JACOBINI i MALCOLM TODD. Escenes en colors

Cuidado con el teléfono
Société des Cineromans. Original i divertida comèdia de luxe per la deliciosa CARME BONI

El vals del adiós
Les Films Historiques. — Una pàgina de la vida de Frederic Chopin, per PIERRE BLANCHAR, MARY BELL i GERMAINE LAUGIER

Ben-Alí
Paris International Films. — El drama més perfecte portat fins avui a la pantalla. Formidable i única creació del gran actor LLEO MATHOT i de LLUISA LAGRANGE

La gran batalla naval
W. i F. Film Service.—Formidable reconstitució històrica de la gran guerra. Document d'inapreciable valor i interès

El vuelo hacia la muerte
Sensacional producció de la Société Générale de Films. Per l'encisadora CLAIRE DE LOREZ i GEORGES CHARLIA

La tragedia de Rusia
Impressionant superproducció de gran luxe de la Société des Cineromans. Per CLAUDIA VICTRIX

La última cita
Producció Nacional Gaumont. — Per ELVIRA D'AMAYA, PEP ACUAVIVA i la petita estrella LLUISETA GARGALLO

El correo de Napoleón
Estupenda superproducció d'espectacle de la Pittaluga Films. Per la COMTESSA RINA DE LIGUORO

La princesa de opereta
L. Gaumont. — Suggestiu film d'ambient modern, pel simpàtic AIME SIMON-GIRARD i la formosíssima DANIELLE PAROLA

El juramento
Société des Cineromans.—Pel genial actor, ja consagrat pels públics, RENE NAVARRE

El Programa Gaumont és de 20 anys ençà la primera autoritat cinematogràfica

Dilluns que ve

ADOLPH MENJOU
el "dandy" de la pantalla, primer del París de totes les elegàncies i refinaments, el Valentí en

Al servicio de las damas

en els salons

COLISEUM I CAPITOL

COL·LEGI IBERIC

Consell de Cent, 340 i R. de Lluria, 40
Telefon núm. 19100. - Apartat, 42. Director: Llicenciat Miquel Guasp.

SOLER i TORRA G[illegible]

BANQUERS

CITLLETS

Francesos, 23'85 per 100.
Anglesos, 29'48 ptes.
Italians, 31'85 per 100.
Belgues, 84'55 per 100.
Suissos, 117'10 per 100.
Portuguesos, 0'25 pesseter.
Alemanya (Reichsmark), 1'45 idem.
Austria (Schilling), 0'85 idem.
Txecoslovàquia, 18 per 100.
Holandesos, 2'40 ptes.
[illegible] (Tchervonetz), 17'00 id.
Grècia, 7'90 per 100.
Suècia, 1'60 ptes.
Noruega, 1'59 idem.
Dinamarca, 1'60 idem.
Finlàndia, 14 per 100.
Romania, 3'25 per cent.
Bulgària, 4 per 100.
Turquia, 2'65 pessetes.
Estats Units, 6'07 idem.
Canadà, 5'97 idem.
Argentins, 2'54 idem.
Uruguais, 5'90 pessetes.
Xilens, 0'70 pessetes.
Brasilers, 0'67 pessetes.
Bolivians, 1'15 pessetes.
Colombians, 5'50 idem.
Peruans, 21'50 id.
Paraguais, 0'10 pessetes.
Venezuela, 1'00 idem.
Japonesos, 2'50 pessetes.
Algerins, 23'60 per 100.
Egipte, 29'50 ptes.
Filipines, 2'50 idem.

OR

Alfons, 117'50 per 100.
Onzes, 117'50 per 100.
4 i 2 duros, 117'50 per 100
1 duro, 7'50 pessetes.
Isabel, 118'50 per 100.
Francs, 116'50 per 100.
Lliures, 29'60 ptes.
Dòlars, 6'07 idem.
Cubà, 6'02 idem.
Mexicà nou, 120'50 per 100.
Venezuela, 116'50 per 100.
Marcs, 142 per 100.

DEMANEU

en farmàcies, Centres d'especifics i droguerles la Microbicina Antoni Muzas Pueyo per a EVITAR i GUARIR les malalties INFECTO-CONTAGIOSES.

RECOMANADISSIM PER A LA HIGIENE INTIMA DE LA DONA, FLUIX, etc.

Exigiu aquesta marca. Compte amb noms semblants.

Preu del flasco: 3 ptes.

Petits Anuncis Classificats

VENDES

CAIXES cabals ocasió, tot acer, des de 150 pessetes. Mallorca, número 191. Interior.

COMPRES

Compro llibres i revistes Música. J. Oliva, Quintana, 2 botiga.

LLOGUERS

Despatxos

per a llogar a la Pl. de Catalunya, n. 3, primer, des de ptes. 90 a 175, amb telèfon gresca i ascensor. Raó: Pl. Catalunya, 3, primer, de 7 a 8 del vespre.

DIVERSOS

Malalties dels bronquis Metge especialista DOMENECH i ROURA. Servei Catalunya, número 614.

MALALTIES DE LA PELL

Vies urinàries. Defectes sexuals. 606-914. Anàlisi de sang. Ferré Pijoan, metge especialista. Rbla. Canaletes 11, 1er.

ESPECTACLES

TEATRES

TEATRE CATALA

NOVETATS

Gran companyia catalana
Direcció: MANUEL SALVAT

Demà, inauguració de la temporada 2 ESTRENES, 2

LA TIA D'AMERICA

3 actes de comèdia, de Carles Soldevila

ELS ANALFABETS

2 actes de Santiago Russinyol

Fixeu-vos en els repartiments de les dues obres. Llistes de companyia, a l'Administració del teatre. Diumenge, a les 3'30. A riure, a riure: LA LLUCIA I LA RAMONETA, a les 5'30 i nit, LA TIA D'AMERICA i ELS ANALFABETS.

Es despatxa a Comptaduria.

TEATRE COMIC

Direcció artística: MANUEL SUGRANYES

Nit, a les deu: 72 representació de la grandiosa revista

POCKER

l'espectacle de l'èxit pels seus formidables quadros, les seves escenes còmiques i les seves belles dones. 150 artistes i Sacha Goudine

Butaques a 5 ptes. Seients numerats, a 2. REOBERTURA DEL GRAN CAFE DEL TEATRE COMIC AMB GRANS MILLORES I EXCELLENT SERVEI

Demà, tarda i nit: POCKER

TEATRE BARCELONA

Companyia de comèdia
Mellà-Cibrián

Avui, divendres, tarda, a un quart de sis, i nit, a un quart d'onze: El poema en vers, en tres actes i epileg, de Julià Sànchez Prieto, el pastor poeta,

LOBOS Y PASTORES O AL ESCAMPIO

Demà, dissabte, tarda, El valiente capitàn. Nit, El chiquillo.—Dilluns, benefici de Benet Cibrián i comiat de la companyia, Todo un hombre, de Unamuno.

TEATRE APOLO

Companyia lírica de primer ordre
FREDERIC CABALLE

Avui, divendres, nit, a les 9'45 Debut de la companyia. Rodevenent teatral. A benefici de les víctimes del Teatre Novedades de Madrid. Els dos èxits de l'any LA DEL SOTO DEL PARRAL i LOS FAROLES grandiosa presentació, magnífiques desfilades, banda de cornetes i tambors

Es despatxa a Comptaduria

TEATRE VICTORIA

Companyia de sarsuela
Direcció: A. Fernández

Avui divendres, 28. Tarda, a dos quarts de cinc. Butaques a 2 pessetes. A petició del públic, E. Rubio cantarà per primera vegada a Barcelona

LA DEL SOTO DEL PARRAL

amb el repartiment mai igualat. Per primera vegada en funció de tarda, l'obra del dia, en dos actes, de costums gitanesques, música del mestre Luna,

SANGRE DE REYES

Creació de L. Arellano i A. Fernàndez. Nit, NO HI HA FUNCIO, per a donar lloc als assaigs de l'estrena del dissabte

EL PADRE JUSTO

estrena sensacional

Tota la companyia en escena. Augment d'orquestra.

TIVOLI

TEMPLE DE LA CINEMATOGRAFIA

Avui, divendres, tarda, a les cinc, i nit, a les deu

Preferència, 2 ptes. - General, 1

EXIT SENSE PRECEDENTS DE L'ESPECTACLE MES GRAN DEL MON

BEN-HUR

Protagonista:

RAMON NOVARRO

Orquestra dirigida pel mestre Dotres-Vila. Demà, dissabte, tarda i nit, BEN-HUR. Diumenge, matinal, a les onze, tarda, a les 3'30 i a les 6 (especial), i nit, a les 10: BEN-HUR

Es despatxen localitats numerades per a totes les sessions anunciades

OLYMPIA

CIRC EQUESTRE

AVUI, DIVENDRES, NIT A LES 10

DEBUT DE STEENS

i tot el magne programa d'atraccions: THE YETTOS. - MR. ADOLFO. - LES PARY-PEREZ. - MISS FILLIS. - LES WOLKER. - MISS REGINA. - GERMANS DIAZ. - 6 FREDIANI. - DIAVOLO (looping The loop obert).

Butaques, a 3 ptes. - General, 0'50 ptes.

Demà, dissabte, tarda i nit: STEENS

DIUMENGE, TARDA I NIT: STEENS

Sempre el gran STEENS

Es despatxa a Comptaduria

CANÇONS VELLES I NOVES

QUATRE CONCERTS

EMILI VENDRELL

Aviat detalls

CINEMES

RIALTO

Rosselló (entre Passeig de Gràcia i Rambla de Catalunya)

El vostre Cinema, senyoreta

Avui, divendres, tarda, a dos quarts de cinc, i nit, a dos quarts de deu: REVISTA GAUMONT. Estrena de la sentimental pel·lícula dramàtica LABIOS SEDIENTOS per Paulina Garon i Bety Blythe. Estrena de la preciosa comèdia de la Warner Bros ¿POR QUE NO TE CASAS? sublimement interpretada per la protagonista de Ben-Hur, May Mac Avoy i Conrad Nagel

Nota: Pròximament colossal estrena: SIERVOS

TRIOMF, MARINA I NOU

Avui, divendres: El circo, Rosa del mundo, Simona Actualidades Gaumont.

Cinemes Select i Mundial

Salmeron, 176 :: Salmeron, 37

Selectes orquestrines

Avui: Revista còmica; UNA AVENTURA DE HILARIO MARTINEZ, pel·lícula feta a Gràcia i als voltants de Barcelona; UN VUELO SOBRE LA TIENDA ROJA DEL GENERAL ROBILE, i LA NIEBLA, per Leatrice Joy.

MONUMENTAL - PEDRO

BOHEMIA - IRIS PARK

Avui, divendres, programa escollit, la comèdia SUEÑO DE AMOR, per Viola Dana; l'emocionant film dramàtic PRISIONEROS DE LA NIEVE, per House Peters; la superproducció LA ACROBATA, per Dorothy Revier i Johnnie Walker; Por cojer una mora, còmica, i Mochales es un pájaro (dibuixos animats). Diumenge, nit, estrenes: EL PANTANO DE LA MUERTE, per Virginia Brown i el gos Rin-Tin-Tin i JUSTICIA, per M. de La Motte.

CINEMA PARIS

Avinguda Portal de l'Àngel, 11 i 13

TELEFON 14544

Orquestres Granados - Fuselles

Preferència, 1'00 :: General, 0'60

Avui, divendres, tarda, a dos quarts de cinc. Nit, a dos quarts de deu. Programa: Noticiario Fox; la preciosa comèdia ¿POR QUE NO TE CASAS?, per May Mac Avoy i Conrad Nagel; la colossal pel·lícula AMOR Y GUERRA, per Jette Gaudal i Victor Varconi, i la còmica, La novia del professor. Dissabte, estrena: SIERVOS, marca "Ufa"

DIANA . ARGENTINA

CONTAL . WALKYRIA

ROYAL . EXCELSIOR

Avui, divendres, grandiós programa: la pel·lícula EL REY DE LA PRADERA, extraordinària superjoia Universal, pel popular cavallista Hoot Gibson; NEGOCIOS ARRIESGADOS, sàtires de la vida social americana; la finíssima comèdia dramàtica, LA ROSA DEL MUNDO, per Patsy Ruth Miller. La còmica Nacional cine, i la revista Noticiario Fox núm. 22. Diumenge, nit, estrenes: EL GIGANTE DE LOS MONTES i LA VENUS DE LA FELICIDAD

Cèmics - Passaports - Passatges

Documents de tota mena

Càrrecs públics :-: Tel. 17726

19-Porta Ferrissa-19

ARISTOCRÁTICS KURSAAL I SALÓ CATALUNYA

Orquestres: JOVER i TORRENTS

Elis predilectes de famílies distingides

Avui, divendres, tarda, a dos quarts de cinc, i nit, a dos quarts de deu MAGNIFIC PROGRAMA

LOS TRES PAPAS

Finíssima i sentimental comèdia pertanyent al Programa Empire Verdaguer Magistral interpretació de George Sidney, Claudette Colbert, Ford Sterling i Ben Lyon

La colossal superproducció "Paramount",

ROSA LA REVOLTOSA

magistral interpretació de Clara Bow i Reed Howes; completen el programa la cinta còmica de gran riure AMOR EN AUTOMOVIL, i NOTICIARIO FOX VOL. 4 NUM. 25. Dissabte i diumenge: LOS TRES PAPAS i ROSA LA REVOLTOSA

CAPITOL CINEMA I COLISEUM

Orquestrines: SUSE - BLAI - NET

Avui, divendres, tarda i nit:

SANGRE ESCOCESA

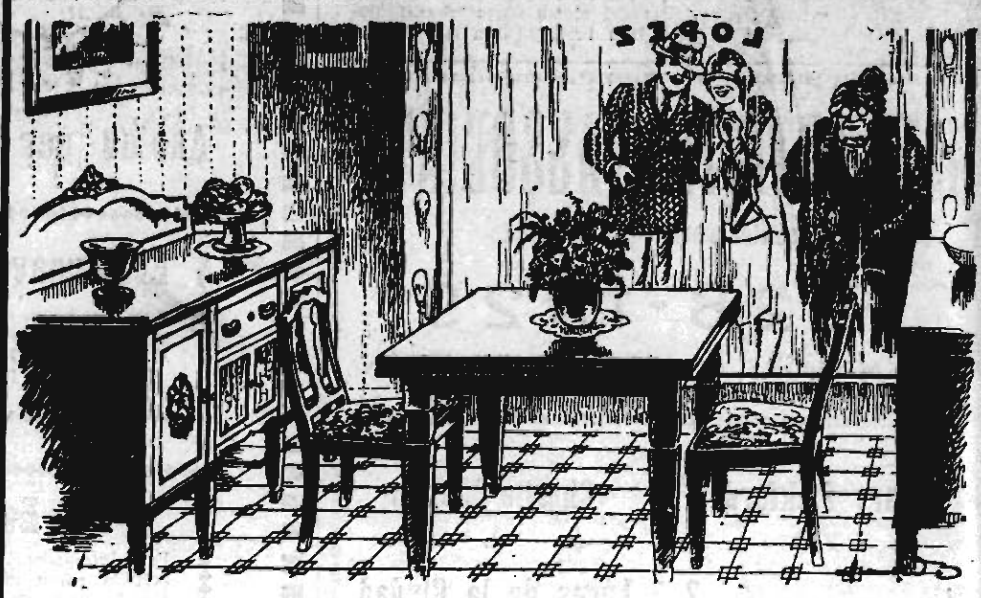
grandiós film "Metro Goldwyn Mayer", magistralment interpretada pels asos de la pantalla LILIAN, GISH i NORMAN KERRY

EN ALAS DEL AMOR

estupenda comèdia "Universal", per GLEN THYON i PATSY RUTH MILLER. Completarà el programa Ko-Ko, guerrero (dibuixos animats) i Magazine Metro Revista.—Dissabte i diumenge, últimes projeccions dels dos grans èxits SANGRE ESCOCESA i EN ALAS DEL AMOR.

MOBLES J. LOPEZ

44 - CARRER DEL CARME - 44

ELLA.—Quins mobles més bonics. Són els únics que m'han agradat.

ELL.—No hi ha dubte, la casa López és la millor i la més econòmica.

EL

SULFOPILOL

Remei científic contra la calvície

Gairebé tots els calbs ho són per la seborrea, aquesta hipersecreció del cap, que es manifesta amb l'aparició de la caspa. La seborrea és el començament de la calvície. Combatre aquella és evitar aquesta.

No es coneix altre específic contra la seborrea que el sofre. I no es coneix més que un medicament que permeti utilitzar aquestes propietats del sofre: el SULFOPILOL, ara de nou ofert al públic.

El SULFOPILOL no és, doncs, un producte empíric, casolà, o de perfumeria, preparat sense responsabilitat científica. Pel contrari, està fet per facultatius catalans i basat en fórmules del gran dermatòleg Dr. Sabouraud. Es l'únic remei que li aconsellerà el seu metge, si el consulta. Amb el SULFOPILOL evitarà la caiguda del cabell en qualsevol moment en que es trobi el seu procés de calvície. Amb el SULFOPILOL tindrà, demés, sempre i perfectament el cabell net i sec, evitant que la caspa li malmeti la cabellera i li faci lleig i brut damunt el coll de la seva roba exterior.

En centres d'específics, al preu de 7'50 pts.

CAMBRES DE BANY I LLURS ACCESORIS

BANYERES
LAVABOS
WATERS
BIDETS
DUTXES
AIXETES

Preus Reduits

ENRIC CARDONA
Vergara nº 1.
Comte Assalt nº 39 al 43
BARCELONA

ELS QUE ANEU A PARIS NO OBLIDEU

que trobareu

LA PUBLICITAT

a tots els quiosccos dels Grands Boulevards, de la place de la République a la Madeleine.

A la place de la Bastille.
A la place de Saint Michel (costat Metropolità).
Al Boulevard Saint Michel.
Al Boulevard Sebastopol.

I a tots els grans quiosccos de Paris

CAPSES de LUXE

PER A CASAMENTS I BATEIGS

ANTIGA CASA

BARGUES

38 — SANT PAU — 38

ELS AVORRITS DE SA BLENORRAGIA

Creient-la Incurable

Recorren a les antiques i segures Especialitats Paradell Assalt 28

Llegiu LA PUBLICITAT, propagueu-la

RAQUITISME

S'EVITA I ES GUAREIX AMB LA FARINA FOSFATADA

RICADIN

ACTIVADA AMB ELS RAIGS ULTRA-VIOLETA

Demaneu-la als Centres d'Específics, Farmàcies i als Establiments

ESTEVE RIERA

Casa Provincial de Caritat

SERVEI PUBLIC DE POMPES FUNEBRES

Direcció i Oficines: EDIFICI DE LA CASA PROVINCIAL DE CARITAT, carrer de Torres Amat, núm. 8 (tocant a la plaça de Sepúlveda). Telèfons A. 2480 i 3916.

Subcentras: Carrer Creu Coberta, núm. 91. Telèfon H. 1653.
Carrer del Clot, núm. 80. Telèfon S. M. 284.

Sucursals: SARRIA: Carrer Major, núm. 49. Telèfon G. 6330.
SANT ANDREU: Sant Andreu, núm. 221. Telèfon S. M. 265.
POBLE NOU: Passeig del Triomf, núm. 17. Telèfon S. M. 823.
LES CORTS: Plaça del Centre, núm. 4. Telèfon H. 104.
HOSPITALET: Central: carrer Laureà Miró, núm. 60. Telèfon 33.
Sucursal: carrer del Progrés, núm. 58.

—...Sí, noi, és per fer quedar blau el més plantat. D'ençà que anuncio a LA PUBLICITAT he guanyat vint quilos.

VICHY CATALA

Aigua mineral natural -- Digestiva -- Excel·lent per a taula -- De venda a tot arreu